

# Dziennik Urzędowy

# L 327

## Unii Europejskiej

Wydanie polskie

### Legislacja

Tom 49  
24 listopada 2006

## Spis treści

## I Akty, których publikacja jest obowiązkowa

- ★ **Rozporządzenie (WE) nr 1717/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006 r. ustanawiające Instrument na rzecz Stabilności** ..... 1
- ★ **Decyzja nr 1718/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie programu wspierającego europejski sektor audiowizualny (MEDIA 2007)** ..... 12
- ★ **Decyzja nr 1719/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006 r. ustanawiająca program „Młodzież w działaniu” na okres 2007–2013** ..... 30
- ★ **Decyzja nr 1720/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006 r. ustanawiająca program działań w zakresie uczenia się przez całe życie** ..... 45

Cena: 18 EUR

**PL**

Akty, których tytuły wydrukowano zwykłą czcionką, odnoszą się do bieżącego zarządzania sprawami rolnictwa i generalnie zachowują ważność przez określony czas.

Tytuły wszystkich innych aktów poprzedza gwiazdka, a drukuje się je czcionką pogrubioną.

## I

(Akty, których publikacja jest obowiązkowa)

**ROZPORZĄDZENIE (WE) NR 1717/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**

**z dnia 15 listopada 2006 r.**

**ustanawiające Instrument na rzecz Stabilności**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

zapewnienia takiej spójności, odpowiednio do ich kompetencji.

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 179 ust. 1 i art. 181a,

uwzględniając wniosek Komisji,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu <sup>(1)</sup>,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wspólnota udziela państwom trzecim znacznej pomocy gospodarczej, finansowej, technicznej, humanitarnej i makroekonomicznej. Promowanie stabilnych warunków dla rozwoju ludzkiego i gospodarczego oraz promowanie praw człowieka, demokracji i podstawowych wolności pozostaje jednym z głównych celów działań zewnętrznych Unii Europejskiej (UE), do których przyczyniają się wspólnotowe instrumenty pomocy zewnętrznej. Rada i przedstawiciele rządów państw członkowskich zebrani w Radzie w swoich wnioskach na temat skuteczności działań zewnętrznych UE z listopada 2004 r. stwierdzili, że „pokój, bezpieczeństwo i stabilność, a także prawa człowieka, demokracja i dobre rządy to ważne elementy trwałego wzrostu gospodarczego i likwidacji biedy”.
- (2) Program UE w zakresie zapobiegania gwałtownym konfliktom, zatwierdzony przez Radę Europejską, podkreśla „polityczne zaangażowanie UE w dążeniu do zapobiegania konfliktom jako jeden z głównych celów stosunków zewnętrznych UE” oraz stwierdza, że wspólnotowe instrumenty współpracy w dziedzinie rozwoju mogą przyczynić się do realizacji tego celu i uzyskania przez UE roli „światowego gracza”.
- (3) Środki podejmowane na podstawie niniejszego rozporządzenia, zmierzające do realizacji celów określonych w art. 177 i art. 181a Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (zwanego dalej „Traktatem WE”), mogą mieć charakter uzupełniający i powinny być spójne ze środkami przyjętymi przez UE w dążeniu do realizacji celów Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa w ramach tytułu V oraz ze środkami przyjętymi w ramach tytułu VI Traktatu o Unii Europejskiej (zwanego dalej „Traktatem UE”). Rada i Komisja powinny współpracować w celu

- (4) „Europejski konsensus w sprawie rozwoju” przyjęty przez Radę oraz przedstawiciele rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, Parlament Europejski i Komisję w dniu 22 listopada 2005 r. i zaaprobowany przez Radę Europejską w dniach 15–16 grudnia 2005 r. stwierdza, że Wspólnota, w ramach kompetencji swoich instytucji, rozwinięciu wszechstronne podejście do zapobiegania niestabilności państw, konfliktom, klęskom żywiołowym i innym rodzajom kryzysów; niniejsze rozporządzenie powinno przyczyniać się do osiągnięcia tego celu.
- (5) Rada Europejska przyjęła Europejską Strategię Bezpieczeństwa w dniu 12 grudnia 2003 r.
- (6) Deklaracja Rady Europejskiej w sprawie zwalczania terroryzmu z dnia 25 marca 2004 r. wzywała do włączenia celów w zakresie przeciwdziałania terroryzmowi do programów pomocy zewnętrznej. Ponadto, Strategia Milenijna UE w sprawie zapobiegania i kontroli przestępczości zorganizowanej, przyjęta przez Radę w dniu 27 marca 2000 r., wzywa do ściślejszej współpracy z państwami trzecimi.
- (7) Stabilizacja pokryzysowa wymaga trwałego i elastycznego zaangażowania wspólnoty międzynarodowej, zwłaszcza w pierwszych latach po kryzysie, w oparciu o zintegrowane strategie przejściowe.
- (8) Wdrożenie programów pomocy w czasie kryzysu i niestabilności politycznej wymaga szczególnych środków zapewniających elastyczność podejmowania decyzji oraz przydziału środków budżetowych, a także udoskonalonych środków zapewniających spójność z pomocą dwustronną i mechanizmami łączenia środków finansowych darczyńców, w tym delegowanie zadań organów publicznych poprzez scentralizowane zarządzanie pośrednie.
- (9) Rezolucje Parlamentu Europejskiego oraz konkluzje Rady w reakcji na komunikaty Komisji w sprawie powiązania działań z zakresu pomocy, odbudowy i rozwoju podkreś-

<sup>(1)</sup> Opinia Parlamentu Europejskiego wydana dnia 6 lipca 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 7 listopada 2006 r.

lają konieczność zapewnienia skutecznego pomostu między działaniami finansowanymi przy pomocy różnych instrumentów finansowych Wspólnoty w kontekście sytuacji kryzysowych.

- (10) W celu skutecznego zaradzenia powyższym problemom we właściwym czasie niezbędne są szczególne zasoby finansowe i instrumenty finansowania uzupełniające pomoc humanitarną i długoterminowe instrumenty współpracy. Pomoc humanitarna powinna być nadal świadczona na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/96 z dnia 20 czerwca 1996 r. w sprawie pomocy humanitarnej <sup>(1)</sup>.
- (11) Oprócz środków uzgodnionych z krajami partnerskimi w ramach polityki współpracy ustanowionych zgodnie z odpowiednimi instrumentami Wspólnoty dotyczącymi pomocy zewnętrznej, Wspólnota musi być zdolna do zapewnienia pomocy, która zaradzi głównym problemom globalnym i transnarodowym mogącym mieć destabilizujące skutki.
- (12) „Wytyczne w sprawie wzmocnienia koordynacji działań operacyjnych pomiędzy Wspólnotą, reprezentowaną przez Komisję, a państwami członkowskimi w dziedzinie pomocy zewnętrznej” z 2001 r. podkreślają potrzebę zwiększonej koordynacji w zakresie pomocy zewnętrznej UE.
- (13) Niniejsze rozporządzenie ustanawia kopertę finansową na lata 2007–2013, która stanowi główną kwotę odniesienia dla władzy budżetowej zgodnie z pkt 37 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami <sup>(2)</sup>.
- (14) Środki konieczne do wykonania niniejszego rozporządzenia powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji <sup>(3)</sup>.
- (15) Niniejsze rozporządzenie ma na celu objęcie zakresu stosowania szeregu dotychczasowych rozporządzeń w sprawie zewnętrznej pomocy wspólnotowej i ich zastąpienie; rozporządzenia te powinny zatem zostać uchylone.
- (16) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie ze względu na potrzebę połączonej, wielostronnej reakcji w dziedzinach określonych w niniejszym rozporządzeniu oraz z uwagi na rozmiary oraz skutki proponowanych działań możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu WE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tych celów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

## CELE I ZAKRES

### Artykuł 1

#### Cele

1. Wspólnota podejmuje środki w zakresie współpracy rozwojowej oraz współpracy finansowej, gospodarczej i technicznej z państwami trzecimi na warunkach określonych w niniejszym rozporządzeniu.
2. Zgodnie z celami tej współpracy, z uwzględnieniem jej ograniczeń określonych w Traktacie WE, szczególne cele niniejszego rozporządzenia są następujące:
  - a) w sytuacji kryzysu lub początku kryzysu – przyczynianie się do zapewnienia stabilności poprzez skuteczną reakcję mającą na celu pomoc w ustanowieniu lub przywróceniu warunków niezbędnych do właściwej realizacji wspólnotowych polityk rozwoju i współpracy;
  - b) w przypadku stabilnych warunków dla realizacji wspólnotowych polityk współpracy w państwach trzecich – pomoc w budowaniu potencjału w zakresie przeciwdziałania szczególnym zagrożeniom globalnym i ponadregionalnym powodującym destabilizację, a także zapewnienie gotowości reakcji na sytuacje przedkryzysowe i pokryzysowe.
3. Środki podejmowane na podstawie niniejszego rozporządzenia mogą mieć charakter uzupełniający i są spójne ze środkami przyjętymi na podstawie przepisów tytułu V i VI Traktatu UE oraz pozostają bez uszczerbku dla tych środków.

### Artykuł 2

#### Komplementarność pomocy Wspólnoty

1. Pomoc wspólnotowa na podstawie niniejszego rozporządzenia uzupełnia pomoc udzielaną na podstawie powiązanych instrumentów wspólnotowych na rzecz pomocy zewnętrznej. Pomoc ta jest świadczona tylko w zakresie, w jakim nie może być ona w odpowiedni i skuteczny sposób zapewniona na podstawie powyższych instrumentów.
2. Komisja Europejska zapewnia spójność środków przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia ze strategicznymi wytycznymi polityki Wspólnoty wobec krajów partnerskich, a w szczególności z celami instrumentów, o których mowa w ust. 1, oraz z innymi odpowiednimi środkami wspólnotowymi.
3. Aby zwiększyć skuteczność i spójność wspólnotowych i krajowych środków pomocy, Komisja wspiera ścisłą koordynację działań własnych z działaniami państw członkowskich, zarówno na szczeblu decyzyjnym, jak i na miejscu świadczenia pomocy. W tym celu państwa członkowskie i Komisja utrzymują system wymiany informacji.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 163 z 2.7.1996, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

<sup>(2)</sup> Dz.U. C 139 z 14.6.2006, str. 1.

<sup>(3)</sup> Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

## Artykuł 3

**Pomoc w sytuacjach kryzysu lub początku kryzysu**

1. Techniczna i finansowa pomoc Wspólnoty służąca realizacji szczegółowych celów określonych w art. 1 ust. 2 lit. a) może zostać udzielona w reakcji na sytuacje nagłe, sytuacje kryzysu lub początku kryzysu, sytuacje stwarzające zagrożenie dla demokracji, porządku publicznego, ochrony praw człowieka i podstawowych wolności lub bezpieczeństwa ludzi, lub w reakcji na sytuacje mogące przeistoczyć się w konflikt zbrojny albo spowodować istotną destabilizację w danym państwie trzecim lub państwach trzecich. Środki te mogą też zostać wykorzystane w sytuacjach, w których Wspólnota odwołała się do postanowień umów międzynarodowych, które dotyczą ich istotnych elementów w celu częściowego lub całkowitego zawieszenia współpracy z państwami trzecimi.
2. Pomoc techniczna i finansowa, o której mowa w ust. 1, obejmuje następujące obszary:
  - a) wspieranie, poprzez udzielanie pomocy technicznej i logistycznej, działań organizacji międzynarodowych i regionalnych oraz podmiotów państwowych i niepaństwowych na rzecz budowania zaufania, mediacji, dialogu i pojednania;
  - b) wspieranie tworzenia i funkcjonowania władz tymczasowych, dysponujących mandatem zgodnym z prawem międzynarodowym;
  - c) wspieranie rozwoju demokratycznych i pluralistycznych instytucji państwowych, włączając w to środki mające na celu zwiększenie roli kobiet w takich instytucjach, wspieranie skutecznej administracji cywilnej i związanych z nią ram prawnych na szczeblu krajowym i lokalnym, wspieranie niezależnego sądownictwa, dobrych rządów oraz porządku publicznego, w tym niewojskowej współpracy technicznej, mającej na celu wzmocnienie ogólnej kontroli cywilnej oraz nadzoru nad systemem bezpieczeństwa, a także wspieranie środków wzmacniających zdolności organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości w zakresie zwalczania przemytu ludzi, narkotyków, broni palnej i materiałów wybuchowych;
  - d) wspieranie ustanowionych z poszanowaniem międzynarodowych praw człowieka i zgodnie ze standardami praworządności międzynarodowych trybunałów karnych, trybunałów krajowych *ad hoc*, komisji prawdy i pojednania oraz mechanizmów sądowego rozwiązywania sporów dotyczących praw człowieka i sporów dotyczących dochodzenia i ustalenia praw własności;
  - e) wspieranie działań niezbędnych do rozpoczęcia odbudowy i odnowy najważniejszych zasobów infrastruktury, zasobów mieszkalnych, budynków publicznych i zasobów gospodarczych, jak i podstawowych mocy produkcyjnych, ponownego uruchomienia działalności gospodarczej i tworzenia miejsc pracy oraz zapewnienia minimalnych warunków koniecznych dla zrównoważonego rozwoju społecznego;
  - f) wspieranie cywilnych działań związanych z demobilizacją i reintegracją kombatantów oraz, w odpowiednich

przypadkach, ich repatriacji, a także środków odnoszących się do sytuacji dzieci-żołnierzy i kobiet-żołnierzy;

- g) wspieranie działań łagodzących społeczne skutki restrukturyzacji sił zbrojnych;
- h) wspieranie działań w ramach wspólnotowej polityki współpracy i jej celów w zakresie oddziaływania społeczno-gospodarczego, jakie wywierają na ludność cywilną miny przeciwpiechotne, niewybuchy lub inne pozostałe po wojnie środki wybuchowe; działania finansowane na podstawie niniejszego rozporządzenia obejmują szkolenia na temat zagrożenia, pomoc ofiarom, wykrywanie min i ich unieszkodliwianie oraz związaną z tym likwidację zgromadzonych zasobów min;
- i) wspieranie działań w ramach wspólnotowej polityki współpracy i jej celów w zakresie oddziaływania, jakie wywiera na ludność cywilną nielegalne korzystanie z broni palnej i dostęp do niej; wsparcie takie powinno być ograniczone do działań inspekcyjnych, udzielania pomocy ofiarom, uświadamiania problemu ogółowi społeczeństwa oraz rozwijania prawnej i administracyjnej wiedzy specjalistycznej w tej dziedzinie oraz dobrych praktyk;
 

Wsparcie jest udzielane wyłącznie w zakresie niezbędnym do przywrócenia populacjom dotkniętym tymi problemami warunków do rozwoju społecznego i gospodarczego oraz w sytuacjach kryzysowych lub sytuacjach początku kryzysu, o których mowa w ust. 1. Nie obejmuje ono wsparcia dla środków zwalczania rozprzestrzeniania broni;
- j) wspieranie działań służących właściwemu zaspokajaniu specyficznych potrzeb kobiet i dzieci w sytuacjach kryzysu i konfliktu, włączając w to ryzyko narażenia ich na przemoc o podłożu płciowym;
- k) wspieranie rehabilitacji i reintegracji ofiar konfliktów zbrojnych, włączając w to działania w zakresie specyficznych potrzeb kobiet i dzieci;
- l) wspieranie działań w zakresie propagowania, ochrony i poszanowania praw człowieka, podstawowych wolności, demokracji i praworządności oraz wspieranie związanych z tym instrumentów międzynarodowych;
- m) wspieranie działań społeczno-gospodarczych służących propagowaniu sprawiedliwego dostępu do zasobów naturalnych i przejrzystości zarządzania nimi w sytuacji kryzysu lub początku kryzysu;
- n) wspieranie działań społeczno-gospodarczych służących łagodzeniu oddziaływania nagłych przemieszczeń populacji, włączając w to działania związane z zaspokojeniem potrzeb wspólnot przyjmujących przesiedleńców w sytuacji kryzysu lub początku kryzysu;
- o) wspieranie działań przyczyniających się do rozwoju i organizowania społeczeństwa obywatelskiego oraz jego uczestnictwa w życiu politycznym, włączając w to działania służące zwiększeniu roli kobiet w życiu politycznym, jak i działań wspierających niezależne, pluralistyczne i profesjonalne środki przekazu;

p) wspieranie działań w zakresie przeciwdziałania klęskom żywiołowym i katastrofom spowodowanym przez człowieka oraz sytuacjom zagrożenia zdrowia publicznego w przypadku braku wspólnotowej pomocy humanitarnej lub jako jej uzupełnienie.

3. W wyjątkowych i nieprzewidzianych przypadkach, o których mowa w ust. 1, Wspólnota może również udostępnić pomoc techniczną i finansową, która nie została wyraźnie zaliczona do żadnego z obszarów wspierania wymienionych w ust. 2. Tego typu wsparcie jest ograniczone do nadzwyczajnych środków pomocy, o których mowa w art. 6 ust. 2 oraz które:

- objęte są ogólnym zakresem i szczegółowymi celami określonymi w art. 1 ust. 2 lit. a), oraz
- są ograniczone w czasie, zgodnie z art. 6 ust. 2, oraz
- w normalnych okolicznościach kwalifikowałyby się do finansowania w ramach innych wspólnotowych instrumentów pomocy zewnętrznej, jednakże zgodnie z art. 2 powinny być objęte niniejszym rozporządzeniem ze względu na konieczność szybkiej reakcji na sytuację kryzysu lub początku kryzysu.

#### Artykuł 4

#### Pomoc w przypadku stabilnych warunków współpracy

Wspólnota udziela pomocy technicznej i finansowej, dążąc do realizacji szczegółowych celów określonych w art. 1 ust. 2 lit. b) w następujących obszarach:

1) zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa osób, strategicznej infrastruktury i zdrowia publicznego;

pomoc obejmuje:

a) wzmocnienie zdolności organów ścigania, władz sądowniczych i cywilnych zaangażowanych w walkę z terroryzmem i przestępczością zorganizowaną, w tym z handlem ludźmi, nielegalnym handlem narkotykami, bronią palną i materiałami wybuchowymi, a także w skuteczną kontrolę nielegalnego handlu i tranzytu.

Należy nadać priorytetowe znaczenie współpracy transregionalnej obejmującej państwa trzecie, które jasno wyraziły polityczną wolę zmierzenia się z tymi problemami. Działania w tym zakresie kładą szczególny nacisk na dobre sprawowanie rządów i są podejmowane zgodnie z prawem międzynarodowym, a zwłaszcza z postanowieniami dotyczącymi praw człowieka oraz z międzynarodowym prawem humanitarnym.

W odniesieniu do pomocy udzielanej władzom zaangażowanym w walkę z terroryzmem priorytetowe znaczenie nadaje się środkom wspierającym rozwój i wzmocnianie przepisów w zakresie przeciwdziałania terroryzmowi, wprowadzenie w życie i stosowanie prawa finansowego, celnego i imigracyjnego, a także rozwój międzynarodowych procedur egzekwowania prawa.

W odniesieniu do pomocy w zwalczaniu problemu narkotyków zwraca się należyłą uwagę na międzynarodową współpracę, której celem jest wspieranie najlepszych praktyk z zakresu zmniejszania popytu, produkcji i szkodliwych skutków;

b) wspieranie działań zwalczających zagrożenia dla transportu międzynarodowego, energetyki i strategicznej infrastruktury, łącznie z transportem pasażerskim i towarowym oraz dystrybucją energii.

Działania podejmowane w tym zakresie kładą szczególny nacisk na współpracę transregionalną oraz wdrożenie międzynarodowych standardów w dziedzinie świadomości ryzyka, analizy wrażliwości na zagrożenia, przygotowania na sytuacje kryzysowe, zarządzania alarmami i ich skutkami;

c) przyczynianie się do zapewnienia właściwej reakcji na nagłe, poważne zagrożenia dla zdrowia publicznego, takie jak epidemie o potencjalnie transgranicznym zasięgu.

Szczególny nacisk należy położyć na planowanie kryzysowe, zarządzanie zapasami szczepionek i produktów farmaceutycznych, współpracę międzynarodową oraz systemy wczesnego ostrzegania i alarmowania;

2) ograniczanie ryzyka i przygotowanie na zagrożenia w odniesieniu do materiałów i środków chemicznych, jądrowych oraz biologicznych;

pomoc obejmuje:

a) wspieranie badań cywilnych jako alternatywy dla badań w dziedzinie obronności, a także przekwalifikowania i alternatywnego zatrudniania naukowców i inżynierów zatrudnionych wcześniej w dziedzinach związanych z uzbrojeniem;

b) wspieranie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa procedur przechowywania w cywilnych obiektach wrażliwych materiałów i środków chemicznych, biologicznych, radiologicznych oraz jądrowych, a także ich wykorzystywania w cywilnych programach badawczych;

c) wspieranie – w ramach wspólnotowej polityki współpracy i jej celów – tworzenia infrastruktury cywilnej i stosownych studiów cywilnych koniecznych do likwidacji, restrukturyzacji lub konwersji zakładów i obiektów zbrojeniowych, które nie są już uwzględniane w programie obrony kraju;

d) wzmocnienie zdolności właściwych władz cywilnych zaangażowanych w opracowanie i sprawowanie skutecznej kontroli nad handlem materiałami lub środkami chemicznymi, biologicznymi, radiologicznymi i jądrowymi (wraz ze sprzętem do ich produkcji lub przenoszenia), w tym poprzez instalację nowoczes-

nych urzędzeń logistycznych służących do kontroli i oceny;

- e) rozwój ram prawnych i zdolności instytucjonalnych potrzebnych do utworzenia i sprawowania skutecznej kontroli nad wywozem towarów podwójnego zastosowania, łącznie ze środkami współpracy regionalnej;
- f) rozwój skutecznego przygotowania struktur cywilnych na wypadek klęsk żywiołowych, rozwój planowania kryzysowego, reakcji w sytuacjach kryzysowych i zdolności do usuwania skutków poważnych katastrof ekologicznych w tym zakresie;

W odniesieniu do działań wymienionych w lit. b) i d) należy położyć szczególny nacisk na pomoc dla regionów lub krajów, w których wciąż zgromadzone są zapasy materiałów i środków, o których mowa w lit. b) i d) oraz w których istnieje ryzyko rozprzestrzeniania tych materiałów i środków;

- 3) budowanie zdolności do działania w sytuacjach przedkryzysowych i pokryzysowych

Wspieranie długoterminowych działań mających na celu budowanie i wzmocnienie potencjału organizacji międzynarodowych, regionalnych i subregionalnych, a także podmiotów państwowych i niepaństwowych w odniesieniu do ich działań na rzecz:

- a) propagowania wczesnego ostrzegania, budowania zaufania, mediacji i pojednania oraz łagodzenia powstających napięć między społecznościami;
- b) usprawnienia procesu odbudowy po konfliktach i katastrofach.

Działania wymienione w niniejszym punkcie obejmują przekazywanie wiedzy specjalistycznej, wymianę informacji, ocenę ryzyka/zagrożeń, badania i analizy, systemy wczesnego ostrzegania oraz szkolenia. W odpowiednich przypadkach działania mogą także objąć pomoc finansową i techniczną przy wdrażaniu zaleceń Komisji ONZ ds. Budowania Pokoju, które wchodzi w zakres celów wspólnotowej polityki współpracy.

## TYTUŁ II

### WDROŻENIE

#### Artykuł 5

#### Ogólne ramy wdrożenia

Wsparcie wspólnotowe przewidziane w niniejszym rozporządzeniu jest realizowane poprzez następujące środki:

- a) nadzwyczajne środki pomocy oraz przejściowe programy reagowania;
- b) dokumenty strategiczne obejmujące wiele krajów, tematyczne dokumenty strategiczne oraz wieloletnie programy inkiwatywne;

- c) roczne programy działań;
- d) środki specjalne.

#### Artykuł 6

#### Nadzwyczajne środki pomocy oraz przejściowe programy reagowania

1. Pomoc Wspólnoty, o której mowa w art. 3, jest udzielana w formie nadzwyczajnych środków pomocy oraz przejściowych programów reagowania.

2. Komisja może przyjąć nadzwyczajne środki pomocy w sytuacjach kryzysowych, o których mowa w art. 3 ust. 1, lub w wyjątkowych i nieprzewidzianych sytuacjach, o których mowa w art. 3 ust. 3, jeżeli skuteczność środków jest uzależniona od ich szybkiego lub elastycznego wdrożenia. Okres obowiązywania tego typu środków nie może przekraczać 18 miesięcy. Okres obowiązywania poszczególnych środków może zostać przedłużony o kolejne 6 miesięcy w przypadku wystąpienia obiektywnych i nieprzewidzianych przeszkód w ich wdrażaniu, jednakże pod warunkiem że kwota przewidziana na te środki nie ulegnie zwiększeniu.

3. W przypadku gdy koszt nadzwyczajnego środka pomocy przekracza 20 000 000 EUR, jest on przyjmowany zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 22 ust. 2.

4. Komisja może przyjąć przejściowe programy reagowania w celu ustanowienia lub przywrócenia podstawowych warunków niezbędnych do skutecznej realizacji wspólnotowej polityki współpracy zewnętrznej. Przejściowe programy reagowania opierają się na nadzwyczajnych środkach pomocy. Przyjmuje się je zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 22 ust. 2.

5. Komisja regularnie informuje Radę o planowanej przez siebie pomocy wspólnotowej na mocy art. 3. Przed przyjęciem lub przedłużeniem obowiązywania nadzwyczajnego środka pomocy, którego koszty nie przekraczają 20 000 000 EUR, Komisja powiadamia Radę o rodzaju, celach i kwotach planowanych środków pomocy. Komisja uwzględnia odpowiednie wytyczne polityczne Rady zarówno na etapie planowania, jak i na etapie wdrażania danych środków, w celu zachowania spójności działań zewnętrznych UE. Komisja informuje też Radę o zamiarze wprowadzenia znaczących zmian do uprzednio przyjętych nadzwyczajnych środków pomocy.

6. Na możliwie jak najwcześniejszym etapie po przyjęciu nadzwyczajnych środków pomocy, a najpóźniej w terminie siedmiu miesięcy od ich przyjęcia, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie przedstawiające ogólny zarys aktualnych i planowanych działań Wspólnoty, włączając w to działania realizowane w ramach innych wspólnotowych instrumentów finansowania, status istniejących dokumentów strategicznych obejmujących jeden kraj lub wiele krajów, a także rolę Wspólnoty w ramach szerszych działań międzynarodowych i wielostronnych. W sprawozdaniu tym przedstawiany jest również zamiar kontynuowania przez Komisję nadzwyczajnych środków pomocy lub termin, do którego Komisja zamierza je kontynuować.

*Artykuł 7***Dokumenty strategiczne obejmujące wiele krajów,  
tematyczne dokumenty strategiczne i wieloletnie programy  
indykatywne**

1. Dokumenty strategiczne obejmujące wiele krajów oraz tematyczne dokumenty strategiczne stanowią ogólną podstawę wdrażania pomocy na podstawie art. 4.

2. Dokumenty strategiczne obejmujące wiele krajów oraz tematyczne dokumenty strategiczne określają strategię wspólnotową dla krajów, których dotyczą, z uwzględnieniem potrzeb danych krajów, priorytetów Wspólnoty, sytuacji międzynarodowej oraz działań głównych partnerów.

3. Dokumenty strategiczne obejmujące wiele krajów oraz tematyczne dokumenty strategiczne, a także wszelkie ich zmiany lub rozwinięcia są przyjmowane zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 22 ust. 2. Obejmują one okres wstępny nieprzekraczający okresu obowiązywania niniejszego rozporządzenia oraz są poddawane przeglądowi po upływie połowy okresu ich obowiązywania.

4. Dokumenty strategiczne są spójne z dokumentami strategicznymi obejmującymi jeden lub wiele krajów lub z tematycznymi dokumentami strategicznymi przyjętymi w ramach innych wspólnotowych instrumentów pomocy zewnętrznej, przy czym unika się ich powielania. W odpowiednich przypadkach dokumenty strategiczne opierają się na dialogu z zainteresowanym krajem lub zainteresowanymi krajami albo regionami partnerskimi, w tym z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego, tak aby stanowiły one wsparcie dla krajowych strategii rozwoju oraz gwarantowały zaangażowanie i uczestnictwo kraju, krajów lub regionów partnerskich. Ponadto – w odpowiednich przypadkach – prowadzone są wspólne konsultacje między Komisją, państwami członkowskimi i innymi darczyńcami w celu zapewnienia, by wspólnotowe działania podejmowane w ramach współpracy uzupełniały się z działaniami państw członkowskich i innych darczyńców. W razie potrzeby możliwe jest włączenie innych zainteresowanych stron.

5. W odpowiednich przypadkach każdemu dokumentowi strategicznemu obejmującemu wiele krajów towarzyszy wieloletni program indykacyjny podsumowujący obszary priorytetowe wytypowane do finansowania wspólnotowego, szczególne cele, oczekiwane wyniki oraz ramy czasowe wsparcia wspólnotowego, a także orientacyjną kwotę przydzielonych środków finansowych w całości i w rozbiciu na każdy obszar priorytetowy. Kwota środków finansowych może być w razie konieczności podana w formie przedziału.

6. Wieloletnie programy indykacyjne określają wysokość przydzielonych środków finansowych dla każdego programu na podstawie przejrzystych kryteriów, potrzeb oraz osiągnięć zainteresowanych krajów lub regionów partnerskich, przy uwzględnieniu szczególnych trudności, z jakimi zmagają się kraje lub regiony będące w stanie kryzysu lub konfliktu.

7. Wieloletnie programy indykacyjne oraz wszelkie ich zmiany lub rozwinięcia są przyjmowane zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 22 ust. 2. W odpowiednich przypadkach są one uzgadniane w konsultacji z zainteresowanymi krajami lub regionami partnerskimi.

8. Kwoty określone w wieloletnich programach indykacyjnych mogą zostać podwyższone lub obniżone w wyniku przeglądów, przy uwzględnieniu zmian sytuacji kraju, jego wyników i potrzeb, zgodnie z procedurą, o której mowa w ust. 7.

*Artykuł 8***Roczne programy działań**

1. Roczne programy działań określają środki, jakie mają zostać przyjęte na podstawie dokumentów strategicznych obejmujących wiele krajów, tematycznych dokumentów strategicznych oraz wieloletnich programów indykacyjnych, o których mowa w art. 7.

2. Roczne programy działania określają wyznaczone cele, obszary działania, oczekiwane wyniki, procedury zarządzania, jak również przewidywaną, całkowitą kwotę planowanego finansowania. Zawierają one opis działań, które mają być finansowane, wskazanie kwot przeznaczonych na każde działanie oraz orientacyjny harmonogram realizacji. W odpowiednich przypadkach powinny one uwzględniać doświadczenia uzyskane w związku z wcześniejszą pomocą. Cele mają charakter wymierny.

3. Roczne programy działania oraz wszelkie ich zmiany lub rozwinięcia są przyjmowane zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 22 ust. 2.

*Artykuł 9***Środki specjalne**

1. Niezależnie od art. 7 i 8, w przypadku nieprzewidzianych potrzeb lub okoliczności, Komisja może przyjąć środki specjalne nieprzewidziane w dokumentach strategicznych obejmujących wiele krajów, tematycznych dokumentach strategicznych oraz wieloletnich programach indykacyjnych, o których mowa w art. 7, lub w rocznych programach działań, o których mowa w art. 8.

2. Środki specjalne określają wyznaczone cele, obszary działalności, oczekiwane wyniki, procedury zarządzania, jak również całkowitą kwotę planowanego finansowania. Zawierają one opis operacji, które mają być finansowane, wskazanie odpowiednich kwot przeznaczonych na każdą operację oraz orientacyjny harmonogram realizacji.

3. Środki specjalne, których koszty przekraczają 5 000 000 EUR, przyjmowane są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 22 ust. 2.

4. Komisja powiadamia komitet ustanowiony na mocy art. 22 ust. 1 o przyjęciu środków specjalnych o wartości nieprzekraczającej 5 000 000 EUR w terminie miesiąca od ich przyjęcia.

*TYTUŁ III***BENEFICJENCI I FORMY FINANSOWANIA***Artykuł 10***Kwalifikowalność**

1. W ramach wdrażania środków pomocy nadzwyczajnej oraz programów przejściowych, o których mowa w art. 6, rocznych programów działań, o których mowa w art. 8, oraz środków

specjalnych, o których mowa w art. 9, do finansowania na podstawie niniejszego rozporządzenia kwalifikują się:

- a) kraje i regiony partnerskie oraz ich instytucje;
- b) jednostki zdecentralizowane krajów partnerskich, takie jak regiony, departamenty, prowincje oraz gminy;
- c) wspólne podmioty, powołane przez kraje i regiony partnerskie oraz Wspólnotę;
- d) organizacje międzynarodowe, w tym organizacje regionalne, organy, departamenty lub misje ONZ, międzynarodowe instytucje finansowe oraz banki rozwoju, a także międzynarodowe instytucje sądownicze, o ile przyczyniają się one do realizacji celów niniejszego rozporządzenia;
- e) agencje europejskie;
- f) następujące jednostki i instytucje państw członkowskich, krajów i regionów partnerskich i innych państw trzecich, o ile przyczyniają się one do realizacji celów niniejszego rozporządzenia:
  - (i) instytucje publiczne lub parapaństwowe, władze i administracje lokalne i ich stowarzyszenia;
  - (ii) spółki, przedsiębiorstwa i inne prywatne organizacje i podmioty gospodarcze;
  - (iii) instytucje finansowe dokonujące inwestycji prywatnych oraz wspierające i finansujące inwestycje prywatne w krajach i regionach partnerskich;
  - (iv) podmioty niepaństwowe, o których mowa w ust. 2;
  - (v) osoby fizyczne.

2. Do podmiotów niepaństwowych, kwalifikujących się do uzyskania wsparcia finansowego na podstawie niniejszego rozporządzenia, należą: organizacje pozarządowe, organizacje reprezentujące ludność autochtoniczną, lokalne grupy obywatelskie i stowarzyszenia handlowców, spółdzielnie, związki zawodowe, organizacje reprezentujące interesy gospodarcze i społeczne, organizacje lokalne (w tym sieci), które działają w dziedzinie współpracy i integracji regionów zdecentralizowanych, organizacje konsumenckie, organizacje kobiet i młodzieży, organizacje oświatowe, kulturalne, badawcze i naukowe, szkoły wyższe, kościoły, stowarzyszenia i wspólnoty religijne, media i wszelkie stowarzyszenia pozarządowe oraz fundacje prywatne i państwowe, mogące wnieść swój wkład w rozwój lub nadanie zewnętrznego wymiaru polityce wewnętrznej.

3. Inne organy lub podmioty niewyszczególnione w ust. 1 i 2 mogą uzyskać finansowanie, gdy jest to konieczne dla osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia.

#### Artykuł 11

### Rodzaje środków

1. Finansowanie wspólnotowe może przyjmować następujące formy:

- a) projektów i programów;
- b) sektorowego i ogólnego wsparcia dla budżetu, o ile zarządzanie wydatkami publicznymi kraju partnerskiego jest wystarczająco przejrzyste, rzetelne i skuteczne i jeżeli kraj partnerski wdrożył odpowiednie polityki sektorowe lub makroekonomiczne, które zostały zatwierdzone przez głównych darczyńców, w tym, w odpowiednich przypadkach, przez międzynarodowe instytucje finansowe. Generalnie, wsparcie dla budżetu może stanowić jeden z kilku instrumentów. Jest przyznawane po precyzyjnym określeniu przeznaczenia i związanych z nim punktów odniesienia. Wyplata wsparcia budżetowego uzależniana jest od postępów w wysiłkach zmierzających do realizacji celów pod względem wywieranego wpływu i osiągniętych wyników;
- c) w wyjątkowych przypadkach – programów sektorowych i ogólnych programów wsparcia dla importu, które mogą mieć formę:
  - (i) sektorowych programów importu towarów;
  - (ii) sektorowych programów importu zapewniających walutę obcą na finansowanie importu dla danego sektora; lub
  - (iii) ogólnych programów importu zapewniających walutę obcą na finansowanie importu ogólnego, obejmującego szeroką gamę produktów;
- d) środków finansowych oddawanych do dyspozycji pośredników finansowych zgodnie z art. 20, w celu udzielania pożyczek (na przykład na wsparcie inwestycji i rozwoju sektora prywatnego), zapewnienia kapitału podwyższonego ryzyka (w formie pożyczek przyporządkowanych lub warunkowych) lub innych tymczasowych, mniejszościowych udziałów w kapitale przedsiębiorstw, pod warunkiem że ryzyko finansowe Wspólnoty jest ograniczone do tych środków finansowych;
- e) dotacji służących finansowaniu środków;
- f) dotacji na pokrycie kosztów operacyjnych;
- g) finansowania programów twinningowych między instytucjami publicznymi, krajowymi organami publicznymi oraz podmiotami prawa prywatnego wykonującymi zadania władzy publicznej z państwa członkowskiego oraz z kraju lub regionu partnerskiego;
- h) wkładów do funduszy międzynarodowych, w szczególności zarządzanych przez organizacje międzynarodowe lub regionalne;
- i) wkładów do funduszy krajowych, utworzonych przez kraje i regiony partnerskie w celu skłonienia kilku darczyńców do wspólnego finansowania, lub do funduszy utworzonych przez jednego lub więcej darczyńców w celu wspólnej realizacji działań;

j) zasobów ludzkich i materialnych, niezbędnych do skutecznego zarządzania projektami i programami oraz nadzorowania ich przez kraje i regiony partnerskie.

2. Finansowanie wspólnotowe co do zasady nie jest wykorzystywane na pokrycie podatków, ceł lub opłat w krajach będących beneficjentami.

3. Działania objęte rozporządzeniem (WE) nr 1257/96 i kwalifikujące się do finansowania na jego podstawie nie mogą być finansowane na podstawie niniejszego rozporządzenia.

#### Artykuł 12

### Środki wspierające

1. Finansowanie wspólnotowe może pokrywać wydatki związane z działaniami przygotowawczymi, działaniami następczymi, monitorowaniem, audytem i oceną, które są bezpośrednio niezbędne do wdrożenia niniejszego rozporządzenia i realizacji jego celów. Finansowanie wspólnotowe pokrywa również wydatki na pomocniczy personel administracyjny zatrudniony w przedstawicielstwach Komisji w celu zarządzania projektami finansowanymi na podstawie niniejszego rozporządzenia.

2. Wsparcie może być finansowane poza zakresem wieloletnich programów indykatywnych. Komisja przyjmuje odpowiednie środki wspierające zgodnie z art. 9.

#### Artykuł 13

### Współfinansowanie

1. Działania finansowane na podstawie niniejszego rozporządzenia mogą być współfinansowane między innymi przez:

- a) państwa członkowskie, a w szczególności ich agencje publiczne i parapaństwowe;
- b) inne państwa udzielające pomocy, a w szczególności ich agencje publiczne lub parapaństwowe;
- c) organizacje międzynarodowe i regionalne, w szczególności międzynarodowe i regionalne instytucje finansowe;
- d) spółki, przedsiębiorstwa i inne prywatne organizacje oraz podmioty gospodarcze, a także inne podmioty niepaństwowe, o których mowa w art. 10 ust. 2;
- e) kraje i regiony partnerskie korzystające ze środków finansowych oraz inne podmioty kwalifikujące się do uzyskania finansowania, o których mowa w art. 10.

2. W przypadku współfinansowania równoległego projekt lub program jest podzielony na kilka jasno określonych podprojektów, z których każdy finansowany jest przez innego partnera zapewniającego współfinansowanie, w taki sposób, że możliwe jest określenie ostatecznego przeznaczenia finansowania.

W przypadku współfinansowania wspólnego całkowity koszt projektu lub programu jest podzielony między partnerów zapewniających współfinansowanie, a zasoby są łączone w taki sposób, że nie ma możliwości określenia źródła finansowania danego działania podjętego w ramach projektu lub programu.

3. W przypadku współfinansowania wspólnego Komisja może otrzymać środki finansowe i zarządzać nimi w imieniu jednostek, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), w celu realizacji wspólnych działań. W takim przypadku Komisja realizuje wspólne działania w sposób scentralizowany bezpośrednio lub pośrednio, poprzez przekazanie zadań agencjom wspólnotowym lub podmiotom utworzonym przez Wspólnotę. Takie środki finansowe są traktowane jako dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 18 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich <sup>(1)</sup>.

#### Artykuł 14

### Procedury zarządzania

1. Działania finansowane na mocy niniejszego rozporządzenia są zarządzane, monitorowane, oceniane i ujmowane w sprawozdaniach zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002.

2. Komisja może podjąć decyzję o powierzeniu zadań władzy publicznej, w szczególności zadań dotyczących wykonania budżetu, podmiotom, o których mowa w art. 54 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002, jeżeli posiadają uznaną międzynarodową pozycję, stosują się do uznanych międzynarodowych standardów zarządzania i kontroli oraz są nadzorowane przez władze publiczne.

3. W przypadku zarządzania zdecentralizowanego Komisja może podjąć decyzję o zastosowaniu procedur przetargowych lub procedur przyznawania dotacji kraju lub regionu będących beneficjentami.

#### Artykuł 15

### Zobowiązania budżetowe

1. Zobowiązania budżetowe zaciąga się na podstawie decyzji podejmowanych przez Komisję zgodnie z art. 6, 8, 9 i 12.

2. Finansowanie wspólnotowe może przyjąć w szczególności jedną z następujących form prawnych:

- umowy w sprawie finansowania,
- umowy o dotacje,
- zamówienia publicznego,
- umowy o pracę.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.

## Artykuł 16

**Ochrona interesów finansowych Wspólnoty**

1. Wszelkie umowy zawarte na podstawie niniejszego rozporządzenia zawierają postanowienia zapewniające ochronę interesów finansowych Wspólnoty, w szczególności w odniesieniu do nadużyć finansowych, korupcji i innych nieprawidłowości, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich<sup>(1)</sup>, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami<sup>(2)</sup> oraz rozporządzeniem (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)<sup>(3)</sup>.

2. Umowy, o których mowa w ust. 1, wyraźnie przyznają Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu uprawnienia do przeprowadzania audytu, na podstawie dokumentów i na miejscu, w stosunku do wszystkich wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymali wspólnotowe środki finansowe. Umowy wyraźnie upoważniają też Komisję do prowadzenia kontroli na miejscu i inspekcji, przewidzianych w rozporządzeniu (Euratom, WE) nr 2185/96.

3. Wszystkie umowy służące realizacji pomocy zapewniają Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu uprawnienia przewidziane w ust. 2, w czasie realizacji umów oraz po ich wykonaniu.

## Artykuł 17

**Uczestnictwo i reguły pochodzenia**

1. W postępowaniach w sprawie udzielania zamówień lub zawierania umów o dotacje finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia mogą brać udział wszystkie osoby fizyczne i prawne z państw członkowskich.

2. W postępowaniach w sprawie udzielania zamówień lub zawierania umów o dotacje finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia mogą również brać udział osoby fizyczne i prawne z:

- krajów będących beneficjentami instrumentu pomocy przedakcesyjnej (IPA)<sup>(4)</sup>,
- państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego niebędących członkami UE, oraz z
- innych państw trzecich lub regionów, jeżeli uzgodniono wzajemny dostęp do pomocy zewnętrznej.

3. W przypadku działań podejmowanych w państwach trzecich uznawanych za państwa najmniej rozwinięte zgodnie z kryteriami ustalonymi przez OECD udział w postępowaniach w sprawie udzielania zamówień lub zawierania umów o dotacje jest nieograniczony.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 312 z 23.12.1995, str. 1.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 292 z 15.11.1996, str. 2.

<sup>(3)</sup> Dz.U. L 136 z 31.5.1999, str. 1.

<sup>(4)</sup> Rozporządzenie Rady (WE) nr 1085/2006 z dnia 17 lipca 2006 r. ustanawiające instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA) (Dz. U. L 210 z 31.7.2006, str. 82).

4. W przypadku nadzwyczajnych środków pomocy i przejściowych programów reagowania, o których mowa w art. 6, udział w postępowaniach w sprawie udzielania zamówień lub zawierania umów o dotacje jest otwarty w skali światowej.

5. W przypadku środków przyjętych w dążeniu do osiągnięcia celów, o których mowa w art. 4, udział w postępowaniach w sprawie udzielania zamówień i zawierania umów o dotacje, jak również reguły pochodzenia, są otwarte dla osób fizycznych lub prawnych z państw rozwijających się lub przechodzących transformację, określonych przez OECD, jak również dla osób fizycznych lub prawnych z każdego innego kraju kwalifikującego się zgodnie z odpowiednią strategią.

6. Udział w postępowaniach w sprawie udzielania zamówień lub zawierania umów o dotacje finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia jest otwarty dla organizacji międzynarodowych.

7. Eksperti proponowani w ramach postępowań w sprawie udzielania zamówień nie muszą spełniać wymogów dotyczących obywatelstwa, określonych w niniejszym artykule.

8. Wszystkie dostawy i materiały zakupione w ramach zamówienia finansowanego na podstawie niniejszego rozporządzenia pochodzą ze Wspólnoty lub z państwa kwalifikującego się zgodnie z ust. 2–5.

9. W indywidualnie określonych przypadkach można zezwolić na udział osób fizycznych i prawnych z państw lub terytoriów trzecich tradycyjnie powiązanych gospodarczo, handlowo lub geograficznie z krajem partnerskim. Ponadto w uzasadnionych przypadkach Komisja może zezwolić na udział osób fizycznych i prawnych z innych krajów lub na wykorzystanie dostaw i materiałów innego pochodzenia.

## Artykuł 18

**Wstępne finansowanie**

Odsetki od wstępnego finansowania wypłaconego beneficjentom są potrącane z płatności końcowej.

## Artykuł 19

**Dotacje**

Zgodnie z art. 114 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 osoby fizyczne mogą otrzymywać dotacje.

## Artykuł 20

**Środki finansowe oddawane do dyspozycji Europejskiego Banku Inwestycyjnego lub innych pośredników finansowych**

Środki finansowe, o których mowa w art. 11 ust. 1 lit. d), są zarządzane przez pośredników finansowych, Europejski Bank Inwestycyjny (zwany dalej „EBI”) lub inny bank lub organizację dysponującą zdolnością do zarządzania nimi. Komisja przyjmuje przepisy wykonawcze do niniejszego artykułu indywidualnie dla każdego przypadku, uwzględniając podział ryzyka, wynagrodzenie pośrednika odpowiedzialnego za realizację, wykorzystanie

nie i odzyskiwanie zysków pochodzących ze środków finansowych, jak również zamknięcie operacji.

#### Artykuł 21

##### Ocena

Komisja regularnie ocenia wyniki i skuteczność polityk i programów oraz skuteczność programowania, aby ustalić, czy cele zostały osiągnięte, oraz opracowywać zalecenia w celu udoskonalenia przyszłych działań. Komisja przekazuje sprawozdania z oceny mające istotne znaczenie do dyskusji komitetowi, o którym mowa w art. 22 ust. 1. Wyniki te wykorzystywane są następnie przy tworzeniu programów i przydzielaniu zasobów.

#### TYTUŁ IV

### PRZEPISY KOŃCOWE

#### Artykuł 22

##### Procedura komitetu

1. Komisja jest wspomagana przez komitet.
  2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu zastosowanie mają art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE.
- Okres przewidziany w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE wynosi 30 dni.
3. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.
  4. Obserwator z EBI bierze udział w posiedzeniach Komitetu, na których omawiane są sprawy dotyczące EBI.

#### Artykuł 23

##### Sprawozdanie

Komisja bada postępy osiągnięte we wdrażaniu środków przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia i przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczne sprawozdanie z realizacji pomocy. Sprawozdanie to kierowane jest również do Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów. Zawiera ono informacje za rok poprzedni na temat finansowanych działań oraz informacje o wynikach monitorowania i oceny, a także o realizacji zobowiązań i płatności budżetowych, w rozbiciu na kraje, regiony i sektory współpracy.

#### Artykuł 24

##### Koperta finansowa

Koperta finansowa na wdrożenie niniejszego rozporządzenia w latach 2007–2013 wynosi 2 062 000 000 EUR. Władza budżetowa zatwierdza roczne przydziały środków w granicach określonych w ramach finansowych.

W latach 2007– 2013:

- a) nie więcej niż 7 procent koperty finansowej przeznaczają się na działania objęte art. 4 pkt 1);
- b) nie więcej niż 15 procent koperty finansowej przeznaczają się na działania objęte art. 4 pkt 2);
- c) nie więcej niż 5 procent koperty finansowej przeznaczają się na działania objęte art. 4 pkt 3).

#### Artykuł 25

##### Przeгляд

Do dnia 31 grudnia 2010 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające wdrożenie niniejszego rozporządzenia w pierwszych trzech latach, w odpowiednich przypadkach wraz z propozycją zmian niniejszego rozporządzenia.

#### Artykuł 26

##### Uchylenie

1. Z dniem 1 stycznia 2007 r. następujące rozporządzenia zostają uchylone:
  - rozporządzenie (WE) nr 2130/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 października 2001 r. w sprawie działań na rzecz pomocy przesiedleńcom w rozwijających się krajach Azji i Ameryki Łacińskiej <sup>(1)</sup>,
  - rozporządzenie Rady (WE) nr 1725/2001 z dnia 23 lipca 2001 r. dotyczące działań podejmowanych w zakresie zwalczania min przeciwpiechotnych w państwach trzecich innych niż rozwijające się <sup>(2)</sup>,
  - rozporządzenie (WE) nr 1724/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lipca 2001 r. dotyczące działań przeciwko minom przeciwpiechotnym w krajach rozwijających się <sup>(3)</sup>,
  - rozporządzenie Rady (WE) nr 381/2001 z dnia 26 lutego 2001 r. tworzące mechanizm szybkiego reagowania <sup>(4)</sup>,
  - rozporządzenie Rady (WE) nr 1080/2000 z dnia 22 maja 2000 r. w sprawie wsparcia Misji Tymczasowej ONZ w Kosowie (UNMIK) oraz Biura Wysokiego Przedstawiciela w Bośni i Hercegowinie (OHR) <sup>(5)</sup>, z wyjątkiem art. 1a tego rozporządzenia,
  - rozporządzenie Rady (WE) nr 2046/97 z dnia 13 października 1997 r. w sprawie współpracy Północ-Południe w kampanii przeciwko narkotykom i narkomanii <sup>(6)</sup>,

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 287 z 31.10.2001, str. 3.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 234 z 1.9.2001, str. 6.

<sup>(3)</sup> Dz.U. L 234 z 1.9.2001, str. 1.

<sup>(4)</sup> Dz.U. L 57 z 27.2.2001, str. 5.

<sup>(5)</sup> Dz.U. L 122 z 24.5.2000, str. 27.

<sup>(6)</sup> Dz.U. L 287 z 21.10.1997, str. 1.

— rozporządzenie Rady (WE) nr 2258/96 z dnia 22 listopada 1996 r. w sprawie działań na rzecz rehabilitacji i odbudowy krajów rozwijających się <sup>(1)</sup>.

2. Uchylone rozporządzenia nadal mają zastosowanie do aktów prawnych i zobowiązań dotyczących lat budżetowych poprzedzających rok 2007.

Artykuł 27

### **Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 15 listopada 2006 r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego*

J. BORRELL FONTELLES

*Przewodniczący*

*W imieniu Rady*

P. LEHTOMÄKI

*Przewodniczący*

---

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 306 z 28.11.1996, str. 1.

**DECYZJA nr 1718/2006/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY****z dnia 15 listopada 2006 r.****w sprawie wprowadzenia w życie programu wspierającego europejski sektor audiowizualny  
(MEDIA 2007)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 150 ust. 4 i art. 157 ust. 3,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego <sup>(1)</sup>,uwzględniając opinię Komitetu Regionów <sup>(2)</sup>,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu <sup>(3)</sup>,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Europejski sektor audiowizualny ma do odegrania kluczową rolę w procesie kształtowania się obywatelstwa europejskiego, ponieważ stanowi on jeden z głównych środków przekazywania wspólnych podstawowych wartości społecznych i kulturalnych Unii społecznościom europejskim, a w szczególności ludziom młodym. Celem wspólnotowego wsparcia jest umożliwienie europejskiemu sektorowi audiowizualnemu propagowania dialogu międzykulturowego, zwiększania wzajemnej świadomości wśród kultur europejskich oraz rozwoju ich politycznego, kulturalnego, społecznego i ekonomicznego potencjału, co stanowi prawdziwą wartość dodaną w dziele urzeczywistniania obywatelstwa europejskiego. Wsparcie takie ma na celu wzmocnienie konkurencyjności, a w szczególności zwiększenie udziału w rynku europejskim niekrajowych utworów europejskich.
- (2) Konieczne jest także wspieranie aktywnej postawy obywatelskiej oraz podjęcia szerszych działań na rzecz zapewnienia poszanowania zasady godności ludzkiej, propagowania równości mężczyzn i kobiet oraz zwalczania wszelkich form dyskryminacji i wykluczenia, w tym rasizmu i ksenofobii.

- (3) Wszelkie działania podejmowane w ramach tego programu powinny pozostawać w zgodności z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności z jej art. 11 dotyczącym wolności wypowiedzi i pluralizmu mediów.
- (4) Artykuł 22 wspomnianej Karty stwierdza, że Unia szanuje różnicowanie kulturalne i językowe. Dlatego też konieczne jest zwracanie uwagi na konkretne potrzeby mniejszych państw członkowskich oraz tych, które posiadają więcej niż jeden obszar językowy.
- (5) Wsparcie Wspólnoty dla sektora audiowizualnego uwzględnia art. 151 Traktatu.
- (6) Wsparcie Wspólnoty dla sektora audiowizualnego mieści się także w zakresie nowych celów strategicznych Unii wytyczonych przez Radę Europejską w Lizbonie w dniach 23–24 marca 2000 r., mianowicie: zwiększenia szkoleń, zatrudnienia, reformy gospodarczej oraz spójności społecznej w ramach gospodarki opartej na wiedzy. W swoich konkluzjach Rada Europejska stwierdziła, że „sektor treści cyfrowych tworzy wartość dodaną poprzez wykorzystywanie i tworzenie sieci europejskiej różnorodności kulturowej”. Podejście to znalazło potwierdzenie w konkluzjach Rady Europejskiej w Brukseli z dni 20–21 marca 2003 r.
- (7) Wsparcie Wspólnoty dla sektora audiowizualnego opiera się na znaczącym doświadczeniu nabytym w trakcie realizacji programów MEDIA I, MEDIA II, MEDIA Plus i MEDIA – Szkolenia <sup>(4)</sup>, które wspierały rozwój europejskiego przemysłu audiowizualnego od 1991 r., jak to wyraźnie potwierdzono w ocenach dotyczących tych programów.

<sup>(4)</sup> Programy ustanowione odpowiednio:

- decyzją Rady 90/685/EWG z dnia 21 grudnia 1990 r. w sprawie wprowadzania w życie programu działania w celu promocji rozwoju europejskiego przemysłu audiowizualnego (MEDIA) (1991–1995) (Dz.U. L 380 z 31.12.1990, str. 37) (MEDIA I),
- decyzją Rady 95/563/WE z dnia 10 lipca 1995 r. w sprawie wprowadzania w życie programu zachęcającego do rozwijania i dystrybucji europejskich utworów audiowizualnych (MEDIA II – rozwój i dystrybucja) (1996–2000) (Dz.U. L 321 z 30.12.1995, str. 25) i decyzją Rady 95/564/WE z dnia 22 grudnia 1995 r. w sprawie wprowadzania w życie programu szkoleniowego dla osób zatrudnionych w europejskim przemyśle audiowizualnym (Media II – kształcenie) (Dz.U. L 321 z 30.12.1995, str. 33) (MEDIA II),
- decyzją Rady nr 2000/821/WE z dnia 20 grudnia 2000 r. w sprawie realizacji programu wspierającego rozwój, rozpowszechnianie i promocję europejskich utworów audiowizualnych (MEDIA Plus – Rozwój, Rozpowszechnianie i Promocja) (2001–2005) (Dz.U. L 336 z 30.12.2000, str. 82). Decyzja ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 885/2004 (Dz.U. L 168 z 1.5.2004, str. 1) (MEDIA Plus), oraz
- decyzją nr 163/2001/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 stycznia 2001 r. w sprawie wprowadzenia w życie programu kształcenia dla specjalistów w europejskim przemyśle programów audiowizualnych (MEDIA – kształcenie) (2001–2005) (Dz.U. L 26 z 27.1.2001, str. 1). Decyzja ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 885/2004 (MEDIA – Szkolenia).

<sup>(1)</sup> Dz.U. C 255 z 14.10.2005, str. 39.<sup>(2)</sup> Dz.U. C 164 z 5.7.2005, str. 76.<sup>(3)</sup> Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2005 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym), wspólne stanowisko Rady z dnia 24 lipca 2006 r. (Dz.U. C 251 E z 17.10.2006, str. 1) i stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2006 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

- (8) Otrzymane wyniki dowiodły, że działanie Wspólnoty powinno skupiać się w szczególności:
- w fazie przedprodukcyjnej utworów audiowizualnych, na tworzeniu europejskich utworów audiowizualnych, a także nabywaniu i doskonaleniu umiejętności w tej dziedzinie, przy czym ten drugi element należy postrzegać jako integralną część procesu przedprodukcyjnego utworów audiowizualnych,
  - w fazie poprodukcyjnej utworów audiowizualnych, na dystrybucji, pokazach kinowych oraz propagowaniu europejskich utworów audiowizualnych,
  - na digitalizacji przyczyniającej się w decydującym stopniu do wzmocnienia sektora audiowizualnego i będącej główną cechą programu MEDIA 2007. Wspieranie usług cyfrowych i katalogów europejskich jest jednym z priorytetów programu w celu przezwyciężenia fragmentaryzacji europejskiego rynku audiowizualnego.
- (9) Program MEDIA powinien stanowić zachętę dla autorów (scenarzystów i reżyserów) w trakcie tworzenia dzieł oraz stanowić dla nich zachętę do rozwijania i przyjmowania nowych technik twórczych, które wzmocnią zdolność innowacyjną europejskiego sektora audiowizualnego.
- (10) W kwestii projekcji filmowych istnieje więcej niż jedna platforma digitalizacji, w zależności od zastosowań, użytkowników i potrzeb. Pilotażowe projekty programu MEDIA stanowią pole doświadczalne dla rozwoju sektora audiowizualnego w przyszłości.
- (11) Programy MEDIA Plus i MEDIA – Szkolenia uzupełniało działanie przygotowawcze „Wzrost gospodarczy a sektor audiowizualny: Inicjatywa audiowizualna i2i”, które ze swojej strony stanowiło kolejny etap wprowadzania w życie polityki wsparcia Wspólnoty dla sektora audiowizualnego. Głównym celem tego działania było znalezienie rozwiązań problemów dostępu do finansowania dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w tym sektorze. Ocena działania „Wzrost gospodarczy a sektor audiowizualny: Inicjatywa audiowizualna i2i” potwierdziła, że zaspokoilo ono potrzeby sektora, oraz dowiodła konieczności kontynuacji działania Wspólnoty w tym zakresie, natomiast należałoby w większym stopniu ukierunkować je na konkretne potrzeby sektora audiowizualnego.
- (12) Europejski sektor audiowizualny charakteryzuje się znacznym potencjałem wzrostu, innowacyjności i dynamiki, fragmentaryzacją rynku jako funkcji różnorodności kulturowej i językowej oraz, co za tym idzie, dużą liczbą chronicznie niedokapitalizowanych MŚP i bardzo małych przedsiębiorstw. Do celów realizacji wsparcia ze strony Wspólnoty powinno uwzględnic się specyficzny charakter sektora audiowizualnego i zapewnić jak najdalej idące uproszczenie, w zależności od kwoty wsparcia, procedur administracyjnych oraz finansowych, a także ich dostosowanie do celów, praktyk i wymogów sektora.
- (13) Jedną z większych przeszkód dla konkurencji na terytorium całej UE jest niemal całkowity brak przedsiębiorstw specjalizujących się w udzielaniu finansowania kredytowego w sektorze audiowizualnym.
- (14) Komisja oraz państwa członkowskie powinny dokonać przeglądu wsparcia przez nich sektora audiowizualnego, w szczególności wyników działania przygotowawczego „Wzrost gospodarczy a sektor audiowizualny: Inicjatywa audiowizualna i2i”, aby ustalić, w jakim stopniu przyszłe wsparcie może uprościć opracowywanie specjalistycznych ofert finansowania kredytowego dla sektora MŚP.
- (15) Systemy finansowania kredytowego, które zostały opracowane w państwach członkowskich w celu promocji krajowych projektów audiowizualnych oraz uruchomienia kapitału prywatnego, powinny zostać sprawdzone w celu ustalenia, czy taki kapitał mógłby zostać udostępniony na europejskie projekty o charakterze ponadnarodowym.
- (16) Zwiększona przejrzystość i upowszechnianie informacji dotyczących europejskiego rynku audiowizualnego czynią podmioty tego sektora, w szczególności MŚP, bardziej konkurencyjnymi. Mogłoby to zwiększyć poczucie pewności prywatnych inwestorów poprzez zrozumienie potencjału tego sektora. Ułatwia to również ocenę działania Wspólnoty oraz monitorowanie jego przebiegu. Uczestnictwo Unii Europejskiej w Europejskim Obserwatorium Audiowizualnym powinno dopomóc w realizacji tych celów.
- (17) We Wspólnocie 25 państw członkowskich współpraca w coraz większym stopniu staje się strategicznym sposobem na wzmocnienie konkurencyjności europejskiego przemysłu filmowego. Stąd też istnieje potrzeba większego wsparcia dla projektów unijnych sieci współpracy na wszelkich poziomach programu MEDIA: szkoleń, przygotowania utworu, rozpowszechniania i promocji. Dotyczy to w szczególności współpracy z podmiotami z państw członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej po dniu 30 kwietnia 2004 r. Należy podkreślić, że wszelkie strategie współpracy pomiędzy stronami działającymi w sektorze audiowizualnym powinny być zgodne ze wspólnotowym prawem konkurencji.
- (18) Publiczne wsparcie dla kina na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym lub lokalnym jest konieczne dla przezwyciężenia trudności strukturalnych sektora oraz dla umożliwienia europejskiemu przemysłowi audiowizualnemu sprostanienia wyzwaniom globalizacji.
- (19) Kraje przystępujące do Unii Europejskiej oraz te z państw EFTA, które są stronami Porozumienia EOG, uznaje się za potencjalnych uczestników programów wspólnotowych, zgodnie z porozumieniami zawartymi z tymi państwami.
- (20) Należy wzmocnić współpracę między MEDIA i Eurimages, która nie prowadziła by jednak do integracji w kwestiach finansowych i administracyjnych.
- (21) Rada Europejska w Salonikach w dniach 19–20 czerwca 2003 r. przyjęła „Agendę dla Bałkanów Zachodnich: kontynuacja drogi ku integracji europejskiej”, zapewniającą,

iz programy wspólnotowe powinny być otwarte dla państw uczestniczących w procesie stabilizacji i stowarzyszenia na podstawie umów ramowych zawartych między Wspólnotą a powyższymi krajami.

- (22) Pozostałe kraje europejskie będące stronami Konwencji Rady Europy o telewizji ponadgranicznej są integralną częścią europejskiej przestrzeni audiowizualnej i tym samym powinny, jeżeli wyrażą takie życzenie i z uwzględnieniem względów budżetowych lub priorytetów ich przemysłów audiowizualnych, mieć możliwość uczestnictwa w niniejszym programie lub korzystania z niego w ramach bardziej ograniczonej formuły współpracy, na podstawie przyznanych środków uzupełniających i szczególnych ustaleń zgodnie z warunkami, które zostaną określone w porozumieniach między zainteresowanymi stronami.
- (23) Współpraca z innymi krajami pozaeuropejskimi, rozwijająca się na bazie wzajemnych i zrównoważonych interesów, może być źródłem wartości dodanej dla europejskiego przemysłu audiowizualnego w zakresie promocji, dostępu do rynku, dystrybucji, rozpowszechniania oraz projekcji utworów europejskich w tych krajach. Taka współpraca powinna być rozwijana na podstawie przyznanych środków uzupełniających oraz na podstawie szczególnych uzgodnień w drodze ustaleń między zainteresowanymi stronami.
- (24) Powinny zostać wprowadzone w życie odpowiednie środki zapobiegające nieprawidłowościom oraz nadużyciom finansowym, a także pozwalające odzyskać środki utracone, przekazane lub w niewłaściwy sposób wykorzystane.
- (25) Niniejsza decyzja ustala dla całego okresu funkcjonowania programu kopertę finansową stanowiącą podstawowe odniesienie, w rozumieniu pkt 37 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami<sup>(1)</sup>, dla władzy budżetowej w trakcie corocznej procedury budżetowej.
- (26) Należy przyjąć środki konieczne do wprowadzenia w życie niniejszej decyzji zgodnie z decyzją 1999/468/WE Rady z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji<sup>(2)</sup>.
- (27) Ustalenia w kwestii monitorowania i oceny działań powinny obejmować szczegółowe sprawozdania roczne, jak również konkretne, wymierne, osiągalne, istotne i określone w czasie cele i wskaźniki.
- (28) Należy przewidzieć przepisy dotyczące środków regulujących przejście z programów MEDIA Plus i MEDIA – Szkolenia do programu ustanowionego na podstawie niniejszej decyzji.
- (29) W związku z tym, że cele niniejszej decyzji nie mogą być osiągnięte w wystarczający sposób przez państwa

członkowskie, a – ze względu na skalę i skutki działania – mogą zostać osiągnięte w lepszy sposób na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może przyjąć środki, zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tych celów,

STANOWIĄ, CO NASTĘPUJE:

## ROZDZIAŁ I

### CELE GLOBALNE PROGRAMU ORAZ BUDŻET

#### Artykuł 1

#### Cele globalne oraz priorytety programu

- Niniejsza decyzja ustanawia program wsparcia dla europejskiego sektora audiowizualnego, zwany dalej „programem”, na okres od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.
- Sektor audiowizualny jest najważniejszym środkiem przekazu pozwalającym rozpowszechniać i rozwijać europejskie wartości kulturalne, a także tworzyć przyszłościowe miejsca pracy dla osób o wysokich kwalifikacjach zawodowych. Jego kreatywność pozytywnie wpływa na konkurencyjność oraz atrakcyjność kulturalną dla społeczeństwa. Celem programu jest wzmocnienie ekonomiczne sektora audiowizualnego, aby mógł on skuteczniej wypełniać swoje kulturowe role poprzez rozwijanie przemysłu o silnej i zróżnicowanej treści oraz wartościowego i dostępnego dziedzictwa, a także aby zwiększyć wartość krajowego wsparcia.

Celami globalnymi programu są:

- ochrona oraz podkreślanie wartości różnorodności kulturowej i językowej oraz kinematograficznego i audiowizualnego dziedzictwa europejskiego, zapewnianie społeczeństwu dostępu do niego, a także promowanie dialogu pomiędzy kulturami;
  - zapewnienie intensywniejszego obiegu i większego kręgu widzów europejskim utworom audiowizualnym na terenie Unii Europejskiej i poza nią, także poprzez bliższą współpracę zainteresowanych podmiotów;
  - wzmocnienie konkurencyjności europejskiego sektora audiowizualnego w ramach otwartego i konkurencyjnego europejskiego rynku sprzyjającego zatrudnieniu, także poprzez promowanie powiązań pomiędzy specjalistami z sektora audiowizualnego.
- Aby zrealizować te cele, program wspiera:
    - w fazie przedprodukcyjnej: nabywanie i doskonalenie umiejętności w dziedzinie audiowizualnej oraz tworzenie europejskich utworów audiowizualnych;
    - w fazie poprodukcyjnej: dystrybucję oraz promocję europejskich utworów audiowizualnych;
    - programy pilotażowe mające na celu dostosowanie programu do zmian zachodzących na rynku.

<sup>(1)</sup> Dz.U. C 139 z 14.6.2006, str. 1.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja ostatnio zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

4. W ramach dziedzin działania określonych w ust. 3 przyjmuje się następujące priorytety:

- a) promowanie kreatywności w sektorze audiowizualnym, jak również poznawanie i rozpowszechnianie europejskiego dziedzictwa kinematograficznego i audiowizualnego;
- b) umacnianie struktury europejskiego sektora audiowizualnego, w szczególności MŚP;
- c) zmniejszanie, wewnątrz europejskiego rynku audiowizualnego, różnic między krajami o dużych zdolnościach produkcji audiowizualnej a krajami lub regionami o niskich zdolnościach w zakresie produkcji audiowizualnej lub o niewielkiej powierzchni i zasięgu językowym;
- d) śledzenie zmian zachodzących na rynku w zakresie digitalizacji, łącznie z promocją atrakcyjnych katalogów cyfrowych europejskich filmów na platformach cyfrowych.

#### Artykuł 2

##### Koperta finansowa

1. Koperta finansowa przeznaczona na realizację niniejszego programu w okresie ustalonym w art. 1 ust. 1 wynosi 754 950 000 EUR. Szacunkowy podział tej kwoty według dziedzin odzwierciedlono w załączniku rozdział II pkt 1.4.

2. Kwotę rocznych środków zatwierdza władza budżetowa w ramach limitów określonych w ramach finansowych.

#### ROZDZIAŁ II

##### SZCZEGÓLWE CELE DOTYCZĄCE FAZY PRZEDPRODUKCYJNEJ PRODUKCJI AUDIOWIZUALNEJ

#### Artykuł 3

##### Nabywanie i doskonalenie umiejętności w dziedzinie audiowizualnej

W zakresie nabywania i doskonalenia umiejętności celami programu są:

- 1) wzmocnienie umiejętności europejskich specjalistów z sektora audiowizualnego w dziedzinie rozwoju, produkcji, dystrybucji/rozpowszechniania oraz promocji, i wpływ w ten sposób na poprawę jakości oraz potencjału europejskich utworów audiowizualnych. Program szczególnie wspiera działania obejmujące:
  - a) techniki pisania scenariuszy w celu poprawy jakości europejskich utworów audiowizualnych, jak również zwiększenia ich potencjalnego obiegu;
  - b) ekonomiczne, finansowe i handlowe zarządzanie produkcją, dystrybucją i promocją utworów audiowizualnych w celu umożliwienia opracowania strategii europejskich już na etapie przygotowania projektu;

- c) włączenie technologii cyfrowych w fazie przed- i poprodukcyjnej, na etapie dystrybucji, marketingu oraz archiwizowania europejskich programów audiowizualnych.

Ponadto zapewnia się uczestnictwo specjalistów oraz wykładowców pochodzących z krajów innych niż te, w których mają miejsce działania szkoleniowe korzystające ze wsparcia na podstawie pkt 2 lit. a), b) i c);

- 2) zwiększanie europejskiego wymiaru działań szkoleniowych w sektorze audiowizualnym poprzez:
  - a) wsparcie dla tworzenia sieci oraz zwiększania mobilności europejskich specjalistów w dziedzinie kształcenia, w szczególności zaś wsparcie dla:
    - europejskich szkół filmowych,
    - instytucji szkoleniowych,
    - partnerów z sektora zawodowego;
  - b) kształcenie wykładowców;
  - c) wsparcie dla szkół filmowych;
  - d) organizacja działań koordynacyjnych oraz promocyjnych dla podmiotów wspieranych w ramach działań wymienionych w pkt 1;

- 3) umożliwianie, dzięki przyznawanym stypendiom, uczestnictwa specjalistów pochodzących z państw członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej po dniu 30 kwietnia 2004 r., w działaniach szkoleniowych wymienionych w pkt 1.

Środki wymienione w pkt 1, 2 i 3 są wprowadzane w życie zgodnie z przepisami zawartymi w załączniku.

#### Artykuł 4

##### Przygotowanie projektu

1. W zakresie przygotowania projektu celami programu są:
  - a) wspieranie realizacji projektów produkcji przeznaczonych na rynek europejski oraz międzynarodowy, pochodzących z niezależnych wytwórni;
  - b) pomoc w opracowywaniu planów finansowych dla przedsiębiorstw oraz projektów produkcji europejskich, w szczególności finansowania koprodukcji.
2. Komisja czuwa nad tym, aby działania realizowane w ramach doskonalenia zawodowego oraz działania wymienione w ust. 1 wzajemnie się uzupełniały.
3. Środki wymienione w ust. 1 i 2 są wprowadzane w życie zgodnie z przepisami zawartymi w załączniku.

## ROZDZIAŁ III

**SZCZEGÓŁOWE CELE DOTYCZĄCE FAZY POPRODUKCYJNEJ  
PRODUKCJI AUDIOWIZUALNEJ***Artykuł 5***Dystrybucja i rozpowszechnianie**

W zakresie dystrybucji i rozpowszechniania celami programu są:

- a) wzmocnienie europejskiego sektora dystrybucji, poprzez zachęcenie dystrybutorów do inwestowania w koprodukcję, nabywanie oraz promocję niekrajowych filmów europejskich, oraz ustalenie skoordynowanych strategii marketingowych;
- b) poprawę obiegu niekrajowych filmów europejskich na rynku europejskim oraz międzynarodowym poprzez przyjęcie środków zachęcających do ich wywozu, dystrybucji na wszelkiego typu nośnikach oraz ich wyświetlania w kinach;
- c) propagowanie ponadnarodowego rozpowszechniania europejskich utworów audiowizualnych wyprodukowanych przez niezależne wytwórnie, poprzez zachęcanie do współpracy z jednej strony między mediami radiowo-telewizyjnymi oraz między niezależnymi producentami i dystrybutorami z drugiej strony;
- d) zachęcanie do digitalizacji europejskich utworów audiowizualnych oraz rozwoju konkurencyjnego rynku cyfrowego;
- e) zachęcanie kin do wykorzystywania możliwości związanych z dystrybucją utworów w postaci cyfrowej.

Środki wymienione w lit. a)–e) są wprowadzane w życie zgodnie z przepisami zawartymi w załączniku.

*Artykuł 6***Promocja**

W dziedzinie promocji celami programu są:

- a) poprawa obiegu europejskich utworów audiowizualnych, poprzez zapewnienie europejskiemu sektorowi audiowizualnemu dostępu do profesjonalnych rynków europejskich i międzynarodowych;
- b) ułatwienie dostępu europejskiej i międzynarodowej publiczności do europejskich utworów audiowizualnych;
- c) wspieranie wspólnych działań organizowanych przez międzynarodowe instytucje zajmujące się promocją filmów oraz programów audiowizualnych;
- d) wspieranie działań promujących europejskie dziedzictwo kinematograficzne i audiowizualne oraz poprawa społecznego dostępu do nich tak na europejskim, jak i na międzynarodowym poziomie.

Środki wymienione w lit. a)–d) są wprowadzane w życie zgodnie z przepisami zawartymi w załączniku.

## ROZDZIAŁ IV

**PROJEKTY PILOTAŻOWE***Artykuł 7***Projekty pilotażowe**

1. Program może wspierać programy pilotażowe w celu zapewnienia jego dostosowania się do zmian zachodzących na rynku, ze szczególnym naciskiem na wprowadzanie i wykorzystywanie nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

2. Do celów wprowadzenia w życie ust. 1 Komisja korzysta z konsultacji z grupami doradztwa technicznego składającymi się z ekspertów wyznaczonych przez państwa członkowskie na wniosek Komisji.

## ROZDZIAŁ V

**WARUNKI REALIZACJI PROGRAMU ORAZ PRZEPISY  
FINANSOWE***Artykuł 8***Przepisy dotyczące państw trzecich**

1. Program jest otwarty na uczestnictwo w nim następujących państw, pod warunkiem spełnienia wymogów i otrzymania uzupełniających środków:

- a) Kraje EFTA będące członkami EOG, zgodnie z postanowieniami Porozumienia EOG;
- b) kraje przystępujące korzystające ze strategii przedakcesyjnej UE na zasadach ogólnych oraz zgodnie z ogólnymi warunkami i przepisami dotyczącymi uczestnictwa tych krajów w programach wspólnotowych, określonymi odpowiednio przez porozumienie ramowe oraz decyzje Rad Stowarzyszenia;
- c) kraje Bałkanów Zachodnich zgodnie z warunkami określonymi z tymi krajami po zawarciu umów ramowych dotyczących ich uczestnictwa w programach wspólnotowych.

2. Program jest również otwarty na uczestnictwo krajów będących stronami Konwencji Rady Europy w sprawie telewizji ponadgranicznej innych niż wymienione w ust. 1, pod warunkiem otrzymania środków uzupełniających i na warunkach, które zostaną uzgodnione między zainteresowanymi stronami.

3. Otwarcie programu dla europejskich państw trzecich, o których mowa w ust. 1 i 2, może być uzależnione od uprzedniego sprawdzenia zgodności ich ustawodawstwa krajowego z prawodawstwem wspólnotowym, włącznie z art. 6 ust. 5 dyrektywy Rady 89/552/EWG z dnia 3 października 1989 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących wykonywania telewizyjnej działalności transmisyjnej<sup>(1)</sup>. Ten przepis nie ma zastosowania do działań przewidzianych w art. 3 niniejszej decyzji.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 298 z 17.10.1989, str. 23.

4. Ponadto program jest otwarty na współpracę z innymi państwami trzecimi, które zawarły z Unią Europejską układy o stowarzyszeniu lub współpracy, zawierające klauzule dotyczące sektora audiowizualnego i na podstawie środków uzupełniających oraz specjalnych warunków, które zostaną uzgodnione. Kraje Bałkanów Zachodnich wymienione w ust. 1, które nie wyrażają woli pełnego uczestnictwa w programie, mogą z nim współpracować na warunkach określonych w niniejszym ustępie.

#### Artykuł 9

##### Przepisy finansowe

1. Beneficjentami programu mogą być osoby prawne i fizyczne.

Bez uszczerbku dla porozumień i konwencji, których umawiającą się stroną jest Wspólnota, przedsiębiorstwa będące beneficjentami programu są i pozostają własnością, bezpośrednią lub poprzez udział większościowy, państw członkowskich lub obywateli państw członkowskich.

2. Komisja może podjąć decyzję, w zależności od beneficjentów oraz rodzaju działań, czy istnieją podstawy do zwolnienia ich z weryfikacji umiejętności i kwalifikacji zawodowych wymaganych w celu pomyślnej realizacji działania lub programu prac. Komisja może także wziąć pod uwagę rodzaj wspieranej działalności, szczególnie profil docelowej publiczności danego sektora audiowizualnego oraz cele programu.

3. W zależności od rodzaju działań pomoc finansowa może przybrać formę dotacji lub stypendiów, lub jakiegokolwiek innego instrumentu, na który zezwala rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich<sup>(1)</sup>. Komisja może również przyznać nagrody za działania lub projekty zrealizowane w ramach programu. W zależności od rodzaju działania można uzyskać zezwolenie na stosowanie skali kosztów jednostkowych lub finansowanie ryczałtowe dla kwot nie większych niż wymienione w art. 181 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002<sup>(2)</sup>.

4. Komisja stosuje się do zasady proporcjonalności w kwestii wymogów administracyjnych i finansowych, takich jak kryteria kwalifikacji oraz zdolność finansowa w odniesieniu do wielkości przyznanej dotacji.

5. Pomoc finansowa przyznawana w ramach programu nie może przekroczyć 50 % ostatecznych kosztów działań objętych wsparciem. Jednak w szczególnych przypadkach wymienionych w załączniku pomoc finansowa może osiągnąć 75 %. Ponadto pomoc taką przyznaje się przy zapewnieniu przejrzystości i obiektywności procedur przyznawania.

6. Zgodnie ze specyficzną naturą współfinansowanych działań oraz w zgodzie z art. 112 ust. 1 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 Komisja może uznać wydatki bezpośrednio związane z realizacją działania objętego wsparciem za wydatki

kwalifikujące się do otrzymania pomocy, nawet jeżeli zostały one częściowo poniesione przez beneficjenta przed procedurą selekcyjną.

7. Zgodnie z art. 113 ust. 1 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 oraz w związku z art. 172 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002 współfinansowanie może być zrealizowane w całości lub częściowo w postaci niepieniężnej, pod warunkiem że wartość wkładu nie przekroczy kosztów rzeczywiście poniesionych i należycie popartych dokumentacją księgową lub kosztów ogólnie akceptowanych na danym rynku. Do tych wkładów można włączyć lokale udostępnione w celu szkolenia lub promocji.

8. Zwroty wszelkich kwot przyznanych w ramach programu, zarówno tych pochodzących z programów MEDIA (1991–2006), jak i kwot niewykorzystanych przez wybrane projekty, są przydzielane na potrzeby programu MEDIA 2007.

#### Artykuł 10

##### Wprowadzenie w życie niniejszej decyzji

1. Komisja jest zobowiązana do realizacji programu zgodnie z przepisami ustanowionymi w załączniku.

2. Środki niezbędne doprowadzenia w życie niniejszej decyzji, dotyczące niżej wymienionych dziedzin, przyjmowane są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 11 ust. 2:

- a) ogólne wytyczne dotyczące wszystkich środków opisanych w załączniku;
- b) treść zaproszeń do składania wniosków, określanie kryteriów oraz procedur dotyczących selekcji projektów;
- c) kwestie dotyczące rocznego wewnętrznego podziału środków przypisanych do programu, włącznie z przydzielaniem ich do działań przewidzianych w dziedzinach doskonalenia zawodowego, rozwoju, dystrybucji/rozpowszechniania oraz promocji;
- d) ustalenia dotyczące monitorowania i oceny działań;
- e) wszelkie wnioski o przyznanie funduszy wspólnotowych w wysokości przekraczającej 200 000 EUR na jednego beneficjenta w roku w dziedzinie szkoleń i promocji, 200 000 EUR w dziedzinie rozwoju i 300 000 EUR w dziedzinie dystrybucji;
- f) wybór projektów pilotażowych omówionych w art. 7.

3. Środki niezbędne do wprowadzenia w życie niniejszej decyzji, dotyczące wszelkich innych kwestii, przyjmowane są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 11 ust. 3.

#### Artykuł 11

##### Procedura komitetu

1. Komisja jest wspierana przez komitet.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 357 z 31.12.2002, str. 1.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE.
3. Okres przewidziany w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE wynosi dwa miesiące.
4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 3 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów art. 8 tej decyzji.
5. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

#### Artykuł 12

##### **Biura MEDIA Desks**

1. Europejska sieć biur MEDIA Desks działa jako organ wykonawczy w zakresie rozpowszechniania informacji o programie na poziomie krajowym, w szczególności w kwestii projektów transgranicznych, poprawiając jego rozpoznawalność i stymulując jego wykorzystanie, jednocześnie działając zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. c) oraz ust. 3 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002, jak określono w załączniku rozdział II pkt 2.2.
2. Biura MEDIA Desks zachęca się do współpracy poprzez sieci, w szczególności sieci sąsiedzkie, w celu uproszczenia wymiany i kontaktów pomiędzy specjalistami, publicznej świadomości kluczowych wydarzeń, które uzyskały wsparcie programu, a także nagród.
3. Biura MEDIA Desks przestrzegają następujących kryteriów:
  - a) posiadanie stosownej ilości personelu o umiejętnościach zawodowych i językowych odpowiednich do wymogów pracy w środowisku współpracy międzynarodowej;
  - b) posiadanie odpowiedniej infrastruktury, szczególnie w zakresie sprzętu informatycznego oraz środków komunikacji;
  - c) działanie w kontekście administracyjnym pozwalającym na właściwe wywiązywanie się z zadań i unikanie wszelkich konfliktów interesów.

#### Artykuł 13

##### **Spójność i komplementarność**

1. Podczas realizacji programu Komisja, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, zapewnia ogólną spójność i komplementarność w odniesieniu do innych istotnych polityk, programów i działań Wspólnoty, które mają wpływ na dziedzinę audiowizualną oraz na szkolenia.
2. Komisja zapewnia również koordynację tego programu oraz innych programów Wspólnoty w zakresie edukacji, szkoleń, badań naukowych oraz społeczeństwa informacyjnego.
3. Komisja zapewnia skuteczne współdziałanie pomiędzy tym programem a programami i działaniami oraz szkoleniami

w dziedzinie audiowizualnej w ramach współpracy Wspólnoty z państwami niebędącymi członkami UE oraz odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi, w szczególności z Radą Europy (Eurimages i Europejskie Obserwatorium Audiowizualne, zwane dalej „obserwatorium”).

#### Artykuł 14

##### **Nadzór i ocena**

1. Komisja zapewnia, że działania podejmowane na podstawie niniejszej decyzji podlegają ocenie wstępnej, monitorowaniu oraz ocenie *ex post*. Wyniki procesu monitorowania i oceny są uwzględniane podczas realizacji programu.

Komisja zapewnia regularną, niezależną i zewnętrzną ocenę programu. W celu skutecznej oceny programu Komisja może przetwarzać dane, by umożliwić nadzór nad wszystkimi działaniami wspieranymi przez program. Ocena powinna brać pod uwagę ustalenia Komitetu dotyczące monitorowania i oceny, o których mowa w art. 10 ust. 2 lit. d).

Monitorowanie obejmuje sporządzanie sprawozdań wymienionych w ust. 2 lit. a) i c), jak również konkretne działania.

2. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz Komitetowi Regionów:

- a) sprawozdanie okresowe oceniające wyniki oraz aspekty jakościowe i ilościowe dotyczące realizacji niniejszego programu, najpóźniej trzy lata po rozpoczęciu programu;
- b) komunikat w sprawie kontynuacji niniejszego programu, najpóźniej cztery lata po rozpoczęciu programu;
- c) szczegółowe sprawozdanie oceniające *ex post*, obejmujące wykonanie i wyniki programu na zakończenie jego wykonania do dnia 31 grudnia 2015 r.

Komisja publikuje i rozpowszechnia za pomocą biur Media Desks wszelkie istotne dane statystyczne i analizy.

3. Sprawozdania sporządzone zgodnie z ust. 2 lit. a) i c) wskazują wartość dodaną programu.

#### Artykuł 15

##### **Przepisy przejściowe**

Działania rozpoczęte przed dniem 31 grudnia 2006 r. na podstawie decyzji Rady 2000/821/WE <sup>(1)</sup> oraz decyzji nr 163/2001/WE Parlamentu Europejskiego i Rady <sup>(2)</sup> są nadal prowadzone, aż do ich zakończenia zgodnie z przepisami tych decyzji.

Komitet przewidziany w art. 8 decyzji 2000/821/WE oraz art. 6 decyzji nr 163/2001/WE zostaje zastąpiony przez komitet przewidziany w art. 11 niniejszej decyzji.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 13 z 17.1.2002, str. 82.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 26 z 27.1.2001, str. 1.

## ROZDZIAŁ VI

**INFORMACJE DOTYCZĄCE EUROPEJSKIEGO SEKTORA  
AUDIOWIZUALNEGO I UCZESTNICTWO W EUROPEJSKIM  
OBSERWATORIUM AUDIOWIZUALNYM**

## Artykuł 16

**Informacje dotyczące europejskiego sektora  
audiowizualnego**

Unia Europejska przyczynia się do zapewnienia większej przejrzystości oraz szerszego rozpowszechniania informacji dotyczących europejskiego sektora audiowizualnego.

## Artykuł 17

**Uczestnictwo w Europejskim Obserwatorium  
Audiowizualnym**

Do celów wprowadzania w życie przepisów art. 16 Unia Europejska pozostaje członkiem obserwatorium przez cały czas trwania programu.

Komisja reprezentuje Unię Europejską w jej relacjach z obserwatorium.

## Artykuł 18

**Wkład w realizację celów programu**

Uczestnictwo Unii Europejskiej w obserwatorium stanowi ważną część niniejszego programu oraz ma wpływ na realizację jego celów:

- a) promując przejrzystość rynku poprzez lepszą porównywalność danych zgromadzonych w różnych krajach i zapewniając podmiotom dostęp do statystyk oraz informacji finansowych i prawnych, szczególnie dotyczących państw

członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej po dniu 30 kwietnia 2004 r., co pozwala na zwiększenie konkurencyjności oraz na lepszy rozwój europejskiego sektora audiowizualnego;

- b) umożliwiając skuteczniejsze monitorowanie programu i ułatwiając jego ocenę.

## Artykuł 19

**Monitorowanie i ocena**

Monitorowanie i ocena uczestnictwa Unii Europejskiej w obserwatorium są przeprowadzane w ramach monitorowania i oceny programu, zgodnie z art. 14.

## ROZDZIAŁ VII

**WEJŚCIE W ŻYCIE**

## Artykuł 20

**Wejście w życie**

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 stycznia 2007 r.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 15 listopada 2006 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

J. BORRELL FONTELLES  
Przewodniczący

W imieniu Rady

P. LEHTOMÄKI  
Przewodniczący

## ZAŁĄCZNIK

## ROZDZIAŁ I

**CELE OPERACYJNE I DZIAŁANIA, KTÓRE MAJĄ BYĆ WPROWADZONE W ŻYCIE****1. Nabywanie i doskonalenie umiejętności w dziedzinie audiowizualnej**

1.1. Zwiększenie umiejętności europejskich specjalistów z sektora audiowizualnego w zakresie rozwoju, produkcji, dystrybucji/rozpowszechniania oraz promocji w celu poprawy jakości oraz potencjału europejskich utworów audiowizualnych.

## 1.1.1. Techniki pisania scenariuszy

*Cel operacyjny*

- Umożliwienie doświadczonym scenarzystom doskonalenia umiejętności rozwijania technik opartych na tradycyjnych i interaktywnych metodach pisania.

*Działania, które mają być wprowadzone w życie*

- Wspieranie opracowywania, wprowadzania w życie oraz aktualizacji modułów szkoleniowych dotyczących określania publiczności docelowej, publikacji i przygotowywania scenariuszy przeznaczonych dla międzynarodowej publiczności oraz relacji pomiędzy m.in. scenarzystą, redaktorem scenariusza, reżyserem, producentem oraz dystrybutorem.
- Wspieranie kształcenia na odległość, a także wymiany oraz relacji partnerskich łączących kraje i regiony o niskich zdolnościach w zakresie produkcji audiowizualnej lub ograniczonym zasięgu językowym lub geograficznym.

## 1.1.2. Zarządzanie ekonomiczne, finansowe i handlowe w ramach produkcji, dystrybucji oraz promocji utworów audiowizualnych

*Cel operacyjny*

- Rozwijanie umiejętności specjalistów w zakresie przyswajania i włączania wymiaru europejskiego podczas przygotowania utworu, produkcji, marketingu, dystrybucji/rozpowszechniania oraz promocji programów audiowizualnych.

*Działania, które mają być wprowadzone w życie*

- Wspieranie opracowywania, wdrażania oraz aktualizacji modułów szkoleniowych dotyczących zarządzania z uwzględnieniem wymiaru europejskiego.
- Wspieranie kształcenia na odległość, a także wymiany oraz relacji partnerskich łączących kraje i regiony o niskich zdolnościach w zakresie produkcji audiowizualnej lub ograniczonym zasięgu językowym lub geograficznym.

## 1.1.3. Uwzględnienie technologii cyfrowych przy produkcji, postprodukcji, dystrybucji, marketingu oraz archiwizowania europejskich programów audiowizualnych

*Cel operacyjny*

- Rozwijanie umiejętności specjalistów w zakresie wykorzystywania technologii cyfrowych, szczególnie w dziedzinie produkcji, postprodukcji, dystrybucji, marketingu, archiwizowania i multimedialności.

*Działania, które mają być wprowadzone w życie*

- Wspieranie opracowywania, wprowadzania w życie i aktualizacji modułów szkoleniowych w dziedzinie cyfrowych technologii audiowizualnych.
- Wspieranie kształcenia na odległość, a także wymiany oraz relacji partnerskich łączących kraje i regiony o niskich zdolnościach w zakresie produkcji audiowizualnej lub ograniczonym zasięgu językowym lub geograficznym.

## 1.2. Zwiększenie wymiaru europejskiego działań szkoleniowych w sektorze audiowizualnym

1.2.1. Wsparcie dla tworzenia sieci oraz zwiększania mobilności europejskich specjalistów w dziedzinie kształcenia, w szczególności dla europejskich szkół filmowych, instytucji szkoleniowych, partnerów z sektora zawodowego

*Cel operacyjny*

- Promowanie wymiany i współpracy pomiędzy istniejącymi instytucjami lub prowadzonymi działaniami szkoleniowymi.

*Działania, które mają być wprowadzone w życie*

- Zachęcanie beneficjentów programu do zintensyfikowania koordynacji ich działań szkoleniowych, w szczególności dotyczących doskonalenia zawodowego, w celu stworzenia europejskiej sieci mogącej korzystać ze wsparcia Wspólnoty, zwłaszcza na potrzeby współpracy obejmującej zainteresowane podmioty, ze stacjami telewizyjnymi włącznie.

## 1.2.2. Szkolenie wykładowców

*Cel operacyjny*

- Zapewnienie kompetentnych wykładowców.

*Działania, które mają być wprowadzone w życie*

- Wkład w szkolenie wykładowców, szczególnie przez kształcenie na odległość.

## 1.2.3. Wsparcie dla szkół filmowych

*Cel operacyjny*

- Promowanie mobilności studentów szkół filmowych na terenie Europy.

*Działania, które mają być wprowadzone w życie*

- Promowanie stypendiów służących mobilności związanych z projektem szkoleniowym.
- Zachęta dla objawiania się nowych talentów oraz rozwoju specjalistów poprzez utworzenie Nagrody dla Nowego Talentu.

## 1.2.4. Wprowadzenie działań koordynacyjnych i promocyjnych przez instytucje wspierane w ramach działań wymienionych w ppkt 1.2.1

*Cel operacyjny*

- Wspieranie koordynacji oraz promocja projektów wspieranych w ramach programu.

*Działania, które mają być wprowadzone w życie*

- Przyczynianie się do wprowadzenia w życie kierunkowych działań w zakresie koordynacji i propagowania działań edukacyjnych wspieranych w ramach programu.

## 1.2.5. Umożliwienie, poprzez przyznawanie specjalnych stypendiów, uczestnictwa w działaniach doskonalenia zawodowego wymienionych w ppkt 1.1 specjalistom z państw członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej po dniu 30 kwietnia 2004 r.

*Cel operacyjny*

- Ułatwianie specjalistom z państw członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej po dniu 30 kwietnia 2004 r., uczestnictwa w projektach wspieranych przez program.

*Działanie, które ma być wprowadzone w życie*

- Wkład w uruchomienie mechanizmu przyznawania stypendiów.

**2. Przygotowanie utworu**

## 2.1. Wspieranie rozwoju projektów produkcji przeznaczonych na rynek europejski i międzynarodowy, pochodzących z niezależnych wytwórni, w szczególności z MŚP

*Cele operacyjne*

- Wspieranie przygotowywania utworów europejskich reprezentujących następujące gatunki: film fabularny, film animowany, film dokumentalny, projekty multimedialne.
- Zachęcanie przedsiębiorstw do tworzenia utworów o wysokiej jakości i o międzynarodowym potencjale.
- Zachęcanie przedsiębiorstw do wykorzystywania technologii cyfrowych w dziedzinie produkcji oraz dystrybucji już na etapie przygotowania utworu.

- Zachęcanie przedsiębiorstw do opracowywania strategii międzynarodowej eksploatacji, marketingu oraz dystrybucji już na etapie przygotowania utworu.
- Umożliwianie dostępu do wsparcia przy przygotowywaniu projektu MŚP, a także dostosowanie działań do ich potrzeb.
- Zapewnianie komplementarności w stosunku do działań prowadzonych przez MEDIA w celu doskonalenia umiejętności specjalistów z sektora audiowizualnego.

*Działania, które mają być wprowadzone w życie*

- Wspieranie przygotowania projektów utworów audiowizualnych lub katalogów projektów.
- Wspieranie digitalizacji europejskich utworów audiowizualnych już na etapie przygotowania projektu.

2.2. Wsparcie przy opracowywaniu planów finansowania dla spółek i projektów produkcji europejskiej, z finansowaniem koprodukcji włącznie

*Cele operacyjne*

- Wspieranie wytwórni przy opracowywaniu planów finansowania dla projektów produkcji należących do następujących gatunków: film fabularny, film animowany, film dokumentalny, projekty multimedialne.
- W ramach kontynuacji działań przygotowawczych „Wzrost gospodarczy a sektor audiowizualny: Inicjatywa audiowizualna i2i”: zachęcanie do szukania partnerów finansowych na poziomie europejskim, aby uzyskać efekt synergii między inwestorami publicznymi a prywatnymi, oraz promowanie tworzenia strategii dystrybucji już na etapie przygotowania projektu.

*Działania, które mają być wprowadzone w życie*

- Uczestnictwo w kosztach pośrednich związanych z prywatnym finansowaniem projektów produkcji i koprodukcji przedstawianych przez małe i średnie przedsiębiorstwa (na przykład w kosztach finansowych, ubezpieczeń lub gwarancji wykonania).
- Wspieranie dostępu małych i średnich przedsiębiorstw, w szczególności niezależnych spółek producenckich, do spółek świadczących usługi finansowe, aktywnie zajmujących się tworzeniem planów inwestycji dla rozwoju, produkcji i koprodukcji europejskich utworów audiowizualnych posiadających potencjał dystrybucji międzynarodowej.
- Zachęcanie pośredników finansowych do wspierania rozwoju i koprodukcji utworów audiowizualnych posiadających potencjał międzynarodowej dystrybucji.
- Wspieranie współpracy między instytucjami krajowymi działającymi w sektorze audiowizualnym.

3. **Dystrybucja i rozpowszechnianie**

*Horyzontalny cel operacyjny*

- Zwiększanie różnorodności kulturowej i językowej rozpowszechnianych utworów europejskich.

*Działanie, które ma być wprowadzone w życie*

- Wspieranie realizacji dubbingu i napisów w ramach dystrybucji i rozpowszechniania wszelkimi dostępnymi kanałami, zwłaszcza cyfrowymi, europejskich utworów audiowizualnych na korzyść producentów, dystrybutorów i mediów radiowo-telewizyjnych.

3.1. Wzmacnianie sektora dystrybucji europejskiej poprzez zachęcanie dystrybutorów do inwestowania w koprodukcje, nabywanie i promowanie niekrajowych filmów europejskich oraz do opracowywania skoordynowanych strategii marketingowych

*Cel operacyjny nr 1*

- Zachęcanie dystrybutorów kinowych do inwestowania w koprodukcje, nabywanie praw do eksploatacji oraz promocję niekrajowych filmów europejskich.

*Działania, które mają być wprowadzone w życie:*

- Wprowadzenie systemu automatycznego wsparcia dla dystrybutorów europejskich, proporcjonalnego do wartości sprzedanych biletów na niekrajowe filmy europejskie w państwach członkowskich uczestniczących w programie w kwocie, której pułap jest ustalany dla każdego filmu i kraju.

- Wsparcie pochodzące z tego źródła może być wykorzystane wyłącznie na inwestycje w:
  - koprodukcję niekrajowych filmów europejskich,
  - nabywanie praw do eksploatacji niekrajowych filmów europejskich,
  - edycję (wykonanie kopii, dubbingu oraz napisów), promocję oraz reklamę niekrajowych filmów europejskich.

*Cel operacyjny nr 2*

- Zachęcanie dystrybutorów europejskich do współpracy w celu przyjmowania wspólnie tworzonych strategii na rynku europejskim.

*Działanie, które ma być wprowadzone w życie*

- Tworzenie systemu selektywnej pomocy w dystrybucji niekrajowych filmów europejskich, przeznaczonego dla stowarzyszeń dystrybutorów europejskich, oraz udzielanie im bezpośredniej pomocy w przypadkach, gdy stowarzyszenie ma charakter stały.

*Cel operacyjny nr 3*

- Zachęcanie dystrybutorów, producentów oraz agentów sprzedaży do współpracy w celu opracowania międzynarodowych strategii marketingowych dla filmów europejskich już na etapie ich przygotowania.

*Działanie, które ma być wprowadzone w życie*

- Wprowadzanie systemu wsparcia dla tworzenia zestawu promocyjnego europejskich utworów filmowych (zawierającego kopię filmu z napisami, międzynarodową ścieżkę dźwiękową obejmującą muzykę i efekty dźwiękowe oraz materiały promocyjne).

*Cel operacyjny nr 4*

- Ułatwianie MŚP dostępu do środków finansowych na potrzeby międzynarodowej dystrybucji i sprzedaży niekrajowych utworów europejskich.

*Działanie, które ma być wprowadzone w życie*

- Uczestnictwo w kosztach pośrednich (na przykład koszty finansowe lub koszty ubezpieczeń) związanych z dystrybucją lub międzynarodową sprzedażą, takich jak: zakup katalogów niekrajowych filmów europejskich, poszukiwanie nowych rynków dla tych filmów i tworzenie stowarzyszeń o charakterze trwałym, grupujących europejskich dystrybutorów.

3.2. Poprawa obiegu niekrajowych filmów europejskich na rynkach europejskim i międzynarodowym poprzez środki zachęcające do wywozu, dystrybucji na dowolnych nośnikach i projekcji w kinach

*Cel operacyjny nr 1*

- Zachęcanie dystrybutorów filmowych do inwestowania w odpowiednie publikacje i promocję niekrajowych filmów europejskich.

*Działania, które mają być wprowadzone w życie*

- Wprowadzanie systemu selektywnego wspierania dystrybutorów filmowych w zakresie promocji oraz marketingu niekrajowych filmów europejskich. Kryteria wyboru filmów mogą zawierać ustalenia mające na celu różnicowanie projektów w zależności od ich pochodzenia oraz wielkości ich budżetu.
- Udzielanie szczególnego wsparcia dla filmów interesujących z punktu widzenia rozwoju europejskiej różnorodności kulturowej i językowej.
- Udzielanie pomocy przy wydawaniu katalogu europejskich utworów niekrajowych na dany okres.

*Cel operacyjny nr 2*

- Promowanie projekcji niekrajowych filmów europejskich na europejskim rynku, w szczególności poprzez wsparcie dla koordynacji sieci kin.

*Działania, które mają być wprowadzone w życie*

- Zachęcanie właścicieli i operatorów kin do wyświetlania, w istotnej proporcji, niekrajowych filmów europejskich w salach kinowych przeznaczonych na pokazy premierowe przez ustalony minimalny okres eksploatacji. Wsparcie przyznawane poszczególnym kinom będzie ustalane w zależności od programu, z uwzględnieniem ilości sprzedanych biletów na niekrajowe filmy europejskie w danym okresie.
- Przyczynianie się do rozwijania działań edukacyjnych oraz zwiększających świadomość młodej publiczności kinowej.
- Promowanie tworzenia i konsolidacji europejskich sieci kin rozwijających wspólne działania tego rodzaju.

*Cel operacyjny nr 3*

- Wspieranie międzynarodowej sprzedaży oraz wywozu filmów europejskich, w szczególności niekrajowych filmów europejskich w Europie.

*Działanie, które ma być wprowadzone w życie*

- Tworzenie systemu wsparcia dla europejskich przedsiębiorstw zajmujących się międzynarodową dystrybucją filmów kinowych (agencji sprzedaży), ustalanego w oparciu o ich skuteczność na rynku w danym okresie. Te środki wsparcia powinny być inwestowane w nabywanie nowych niekrajowych europejskich filmów oraz ich promocję na rynkach europejskim i międzynarodowym.

- 3.3. Promowanie ponadnarodowego rozpowszechniania europejskich utworów audiowizualnych wyprodukowanych przez niezależne wytwórnie poprzez zachęcanie do współpracy między mediami radiowo-telewizyjnymi a niezależnymi dystrybutorami i producentami

*Cel operacyjny nr 1*

- Promowanie rozpowszechniania niekrajowych europejskich utworów audiowizualnych pochodzących z niezależnych wytwórni.

*Działanie, które ma być wprowadzone w życie:*

- Zachęcanie niezależnych producentów do realizacji utworów (teatr telewizji, filmy dokumentalne i animowane), w której będzie uczestniczyło przynajmniej trzech przedstawicieli stacji telewizyjnych z różnych państw członkowskich. Kryteria wyboru beneficjentów mogą zawierać ustalenia mające na celu różnicowanie projektów w zależności od wielkości ich budżetu. Udzielanie szczególnego wsparcia dla filmów interesujących z punktu widzenia wzbogacenia europejskiej różnorodności kulturowej i językowej oraz dziedzictwa audiowizualnego.

*Cel operacyjny nr 2*

- Ułatwianie dostępu do finansowania niezależnym wytwórniom europejskim.

*Działanie, które ma być wprowadzone w życie*

- Uczestnictwo w kosztach pośrednich (na przykład kosztach finansowych, ubezpieczeń lub gwarancji wykonania) związanych z produkcją utworów (filmu fabularnego, filmów dokumentalnych i animowanych), w których uczestniczy przynajmniej trzech przedstawicieli stacji telewizyjnych z różnych państw członkowskich, należących do różnych stref językowych.

*Cel operacyjny nr 3*

- Wspieranie międzynarodowej dystrybucji europejskich programów telewizyjnych wyprodukowanych przez niezależnych producentów. Dystrybucja tych programów będzie wymagać zgody niezależnego producenta, który powinien otrzymać odpowiedni udział w zyskach ze sprzedaży.

*Działanie, które ma być wprowadzone w życie*

- Tworzenie systemu wsparcia dla europejskich przedsiębiorstw zajmujących się międzynarodową dystrybucją utworów audiowizualnych (dystrybutorzy międzynarodowi), ustalanego w oparciu o ich osiągnięcia na rynku w danym okresie. Uzyskane w ten sposób środki powinny być inwestowane przez dystrybutorów międzynarodowych w nabywanie oraz promocję nowych utworów europejskich na rynkach europejskim i międzynarodowym.

### 3.4. Wspieranie digitalizacji europejskich utworów audiowizualnych

#### *Cel operacyjny nr 1*

- Poprawa dystrybucji niekrajowych utworów europejskich wydawanych na nośnikach cyfrowych do użytku prywatnego (DVD), w szczególności poprzez zachęcanie wydawców do współpracy w zakresie tworzenia wielojęzycznych kopii wzorcowych na skalę europejską.
- Promowanie wykorzystywania technologii cyfrowych w edycji utworów europejskich (realizacja cyfrowych kopii wzorcowych nadających się do eksploatacji przez wszystkich dystrybutorów europejskich).
- Zachęcanie wydawców szczególnie do inwestowania w odpowiednią promocję oraz dystrybucję niekrajowych europejskich utworów audiowizualnych.
- Wspieranie wielojęzyczności utworów europejskich (dubbing, napisy, produkcja wielojęzyczna).

#### *Działania, które mają być wprowadzone w życie*

- Wprowadzanie automatycznego systemu wsparcia dla wydawców europejskich utworów filmowych i audiowizualnych na nośnikach przeznaczonych do użytku prywatnego (jak np. DVD, DVD-ROM) w zależności od ich osiągnięć na rynku w danym okresie. Uzyskane w ten sposób środki powinny być inwestowane przez wydawców w publikację oraz dystrybucję niekrajowych utworów europejskich na nośnikach cyfrowych.
- Wspieranie digitalizacji treści w celu dystrybucji.

#### *Cel operacyjny nr 2*

- Promowanie podaży niekrajowych utworów europejskich przeznaczonych do dystrybucji *on-line* przez zaawansowane usługi dystrybucji oraz nowe media (Internet, *video-on-demand*, *pay-per-view*), z jednoczesnym rozwijaniem technik zabezpieczania utworów rozpowszechnianych *on-line* w celu walki z piractwem.
- Wspieranie procesu dostosowywania europejskiego przemysłu programów audiowizualnych do rozwoju technologii cyfrowych, w szczególności w zakresie zaawansowanych usług dystrybucji *on-line*.

#### *Działania, które mają być wprowadzone w życie*

- Zachęcanie przedsiębiorstw europejskich (dostawców dostępu do sieci, kanałów tematycznych itp.) do zapisywania utworów, a także do tworzenia materiałów promocyjnych i reklamowych na nośnikach cyfrowych oraz do tworzenia katalogów utworów europejskich w formacie cyfrowym, przeznaczonych do eksploatacji poprzez nowe media.
- Promowanie powstawania serwisów cyfrowych obejmujących europejskie katalogi twórczości filmowej.

### 3.5. Zachęcanie kin wykazujących znaczny udział niekrajowych utworów europejskich do wykorzystywania możliwości związanych z dystrybucją utworów w postaci cyfrowej

#### *Cel operacyjny*

- Zachęcanie kin do inwestowania w sprzęt cyfrowy poprzez ułatwianie właścicielom kin dostępu do kredytu.

#### *Działanie, które ma być wprowadzone w życie*

- Uczestnictwo w kosztach pośrednich (na przykład kosztach finansowania lub kosztach ubezpieczeń) ponoszonych przez właścicieli i operatorów kin w związku z inwestycjami w sprzęt cyfrowy.

## 4. Promocja

### 4.1. Poprawa obiegu europejskich utworów audiowizualnych poprzez zapewnienie europejskiemu sektorowi audiowizualnemu dostępu do profesjonalnych europejskich i międzynarodowych rynków audiowizualnych

#### *Cel operacyjny nr 1*

- Poprawa warunków dostępu specjalistów do imprez handlowych oraz do branżowych rynków audiowizualnych zarówno w Europie, jak i poza nią.

*Działanie, które ma być wprowadzone w życie*

- Zapewnienie pomocy technicznej i finansowej w związku z wydarzeniami takimi, jak:
  - główne europejskie i międzynarodowe targi kinematograficzne,
  - główne europejskie i międzynarodowe targi telewizyjne,
  - targi tematyczne, w szczególności targi filmów animowanych, dokumentalnych, multimedialnych oraz nowych technologii.

*Cel operacyjny nr 2 i działanie, które ma być wprowadzone w życie*

- Promowanie i wspieranie tworzenia europejskich katalogów oraz baz danych dotyczących katalogów programów europejskich, przeznaczonych dla specjalistów.

*Cel operacyjny nr 3*

- Zachęcanie do wspierania promocji już na etapie produkcji wstępnej lub produkcji właściwej.

*Działania, które mają być wprowadzone w życie*

- Wspieranie organizacji forów dla rozwoju, finansowania, koprodukcji oraz dystrybucji utworów i programów europejskich (lub w przeważającej części europejskich).
- Opracowywanie i prowadzenie kampanii marketingowych oraz promocyjnych dla europejskich programów filmowych i audiowizualnych na etapie produkcji.

## 4.2. Poprawa dostępu publiczności europejskiej i międzynarodowej do europejskich utworów audiowizualnych

*Cele operacyjne i działania, które mają być wprowadzone w życie*

- Promowanie i wspieranie festiwali audiowizualnych w celu projekcji w większości lub w znacznej części utworów europejskich.
- Traktowanie w sposób uprzywilejowany i wspieranie festiwali mających wkład w promocję utworów pochodzących z państw członkowskich lub z regionów o niskich zdolnościach w zakresie produkcji audiowizualnej, a także utworów młodych twórców europejskich oraz utworów promujących różnorodność kulturową i językową oraz dialog między kulturami.
- Promowanie i wspieranie inicjatyw opartych na edukacji obrazem, organizowane w ramach festiwali skierowanych do młodej publiczności, w szczególności w ścisłej współpracy ze szkołami i innymi instytucjami.
- Promowanie i wspieranie inicjatyw specjalistów, szczególnie właścicieli kin, publicznych lub komercyjnych kanałów telewizyjnych, festiwali oraz instytucji kulturalnych, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi oraz Komisją, w celu organizacji działań promocyjnych skierowanych do szerokiej publiczności na rzecz europejskiej twórczości filmowej i audiowizualnej.
- Zachęcanie i wspieranie organizacji wydarzeń wzbudzających szerokie zainteresowanie mediów, jak na przykład wręczanie nagród oraz Europejskie Dni Kina (*European Cinema Days*).

## 4.3. Wspieranie wspólnych działań krajowych organizacji zajmujących się promocją filmów i programów audiowizualnych.

*Cel operacyjny*

- Zachęcanie do tworzenia sieci i koordynacji wspólnych działań oraz projektów europejskich.

*Działania, które mają być wprowadzone w życie*

- Wspieranie tworzenia europejskich platform promocji.
- Wspieranie europejskich ugrupowań oraz europejskich organizacji parasolowych dla krajowych lub regionalnych instytucji zajmujących się promocją na rynkach europejskich i światowych.
- Wspieranie tworzenia sieci festiwali, szczególnie poprzez organizację wymiany programów i wiedzy fachowej.
- Wspieranie grupowania projektów skoncentrowanych na identycznych, podobnych lub wzajemnie uzupełniających się celach.
- Wspieranie tworzenia sieci baz danych oraz katalogów.

#### 4.4. Zachęcanie do promocji i dostępu do europejskiego dziedzictwa kinematograficznego i audiowizualnego

*Cel operacyjny i działania, które ma być wprowadzone w życie*

- Zachęcanie do organizacji wydarzeń kulturalnych, w szczególności skierowanych do młodej publiczności, których celem jest promocja europejskiego dziedzictwa kinematograficznego i audiowizualnego, a także wspieranie tych wydarzeń.

#### 5. Projekty pilotażowe

*Cel operacyjny*

- Zapewnianie dostosowania programu do zmian zachodzących na rynku, szczególnie tych związanych z wprowadzaniem i wykorzystywaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

*Działania, które mają być wprowadzone w życie*

- Wspieranie programów pilotażowych w dziedzinach uznawanych za podatne na efekty wprowadzania i wykorzystywania nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
- Szerokie rozpowszechnianie wyników programów pilotażowych poprzez organizację konferencji lub wydarzeń *on-line* i *off-line* jako zachęty do szerzenia dobrych praktyk.

## ROZDZIAŁ II

### WARUNKI WPROWADZANIA W ŻYCIE DZIAŁAŃ

#### 1. Wsparcie wspólnotowe

##### 1.1. Udział wkładu wspólnotowego w kosztach operacji korzystających ze wsparcia

Wkład finansowy z tytułu programu MEDIA nie może przekroczyć 50 % kosztów wspieranych operacji, z wyłączeniem poniższych przypadków.

Wkład finansowy z tytułu programu MEDIA może osiągnąć próg 60 % kosztów wspieranych operacji:

- a) w przypadku działań szkoleniowych mających miejsce w krajach lub regionach o niskich zdolnościach w zakresie produkcji audiowizualnej lub niewielkiej powierzchni i zasięgu językowym;
- b) w przypadku projektów przedłożonych w ramach przygotowania utworu, dystrybucji/rozpowszechniania oraz promocji, mających na celu podkreślenie wartości europejskiej różnorodności językowej i kulturowej;
- c) w przypadku działań zaliczających się do działań opisanych w rozdziale I pkt 3 niniejszego załącznika (dystrybucja i rozpowszechnianie), których zgodność z procedurą ustaloną w art. 11 ust. 2 została potwierdzona.

Wkład finansowy programu MEDIA może osiągnąć pułap 75 % kosztów wspieranych operacji w przypadku działań szkoleniowych mających miejsce w państwach członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej po dniu 30 kwietnia 2004 r. Ten przepis będzie przedmiotem szczególnej uwagi podczas oceny śródkresowej programu.

##### 1.2. Ustalenia dotyczące wsparcia wspólnotowego

Komisja zapewnia, że program jest dostępny i wdrażany w przejrzysty sposób.

Wsparcie wspólnotowe jest udzielane w formie dotacji lub stypendiów.

W dziedzinie kształcenia odpowiednia część środków dostępnych każdego roku powinna być w miarę możliwości przydzielana na nowe działania.

##### 1.3. Wybór projektów

Wybierane projekty powinny być zgodne:

- z przepisami niniejszej decyzji i załącznika do niej,
- z przepisami rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 oraz rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002.

## 1.4. Podział środków

Dostępne środki zostaną przydzielone zgodnie z następującymi wytycznymi:

Nabywanie i doskonalenie umiejętności	około 7 %
Przygotowanie utworu	co najmniej 20 %
Dystrybucja	co najmniej 55 %
Promocja	około 9 %
Projekty pilotażowe	około 4 %
Koszty horyzontalne	co najmniej 5 %

Te udziały procentowe mają charakter indykatywny i podlegają zmianom zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 11 ust. 2.

W celu zagwarantowania ogólnej skuteczności i właściwej realizacji celów programu, określonych w art. 1, działania Wspólnoty powinny skupiać się na rozwijaniu działań przeprowadzanych w ramach poprzednich programów wymienionych w motywie 7.

Wszystkie działania zostają poddane corocznemu przeglądowi zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 10 ust. 2, pozwalającą Wspólnocie na zareagowanie na potrzeby i rozwój sektora.

W celu zagwarantowania spełnienia ogólnych celów kulturowych i przemysłowych programu decyzja w sprawie rocznego podziału puli środków finansowych powinna opierać się na nieprzerwanym monitorowaniu skuteczności linii działania programu.

## 2. Działania komunikacyjne

## 2.1. Komisja

Komisja może organizować seminaria, konferencje lub spotkania w celu ułatwienia realizacji programu i podejmować wszelkie odpowiednie działania informacyjne lub związane z publikacją i rozpowszechnianiem, w szczególności w powiązaniu z monitorowaniem i oceną programu. Takie działania mogą być finansowane za pomocą dotacji, w ramach zaproszeń do składania ofert lub organizowane i finansowane bezpośrednio przez Komisję.

## 2.2. Biura MEDIA Desks i MEDIA Antennae

Komisja, w bezpośrednim współdziałaniu z państwami członkowskimi, tworzy europejską sieć biur MEDIA Desks i MEDIA Antennae, która będzie działać jako organ wprowadzający w życie na poziomie krajowym, zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. c) oraz ust. 3 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002, realizując w szczególności następujące cele:

- a) informowanie specjalistów z sektora audiowizualnego o różnych formach pomocy dostępnych dla nich w ramach polityk Unii Europejskiej;
- b) zapewnienie reklamy oraz promocji programu;
- c) zachęcanie specjalistów do możliwie najszerszego uczestnictwa w działaniach programu;
- d) pomoc specjalistom w prezentacji ich projektów zgłaszanych jako odpowiedzi na zaproszenia do składania projektów;
- e) promowanie współpracy ponadgranicznej między specjalistami, instytucjami i sieciami współpracy;
- f) wspieranie Komisji w kojarzeniu różnych instytucji wspierających z państw członkowskich w celu zapewnienia komplementarności działań prowadzonych w ramach programu i krajowych środków wspierania;
- g) udostępnianie danych dotyczących krajowych rynków audiowizualnych zainteresowanym stronom.

3. **Informacje na temat europejskiego rynku audiowizualnego oraz udziału w obserwatorium, a także możliwej współpracy z Funduszem Wsparcia Eurimages Rady Europy**

Program stanowi podstawę prawną dla wydatków niezbędnych dla monitorowania instrumentów wspólnotowych w zakresie polityki audiowizualnej.

Program przewiduje w szczególności kontynuowanie uczestnictwa Unii Europejskiej w obserwatorium. Uczestnictwo to ułatwi podmiotom działającym w sektorze dostęp do informacji, jak również rozpowszechnianie tych informacji. Wpływie również na zwiększenie przejrzystości procesu produkcji. Program mógłby także umożliwić Unii Europejskiej zbadanie możliwości współpracy (z wyłączeniem kwestii finansowych i administracyjnych) z Funduszem Wsparcia Eurimages w celu propagowania konkurencyjności europejskiego sektora audiowizualnego na rynku międzynarodowym.

4. **Zadania związane z zarządzaniem**

Środki finansowe przeznaczone na program mogą również obejmować wydatki związane z przygotowaniem, nadzorem, kontrolą, audytem i oceną, bezpośrednio potrzebne do zarządzania programem i do realizacji jego celów, szczególnie badań, spotkań, działań informacyjnych i publikacji, wydatków związanych z sieciami informatycznymi mającymi na celu wymianę informacji, jak również wszelkie inne wydatki na pomoc techniczną i administracyjną, z jakiej może korzystać Komisja w celu zarządzania programem. Istnieje możliwość godziwego wynagradzania rzeczoznawców z grup doradztwa technicznego lub w związku z procedurami oceny i wyboru projektów.

Podczas realizacji programu Komisja zapewni zgodność z celami i priorytetami zawartymi w art. 1 oraz zagwarantuje, że udział specjalistów w programie odzwierciedla w sposób zrównoważony różnorodność kulturową Europy.

5. **Kontrole i audyt**

Dla projektów wybranych zgodnie z procedurą opisaną w art. 9 zostaje ustanowiony system wyrzykowych audytów.

Beneficjent dotacji zachowuje do dyspozycji Komisji wszystkie dowody poniesionych wydatków przez okres pięciu lat, licząc od daty ostatniej płatności. Beneficjent dotacji czuwa, aby w danym przypadku dowody przechowywane przez jego partnerów lub członków były do dyspozycji Komisji.

Komisja, bezpośrednio przez swych urzędników lub za pośrednictwem jakiegokolwiek wybranej przez nią i posiadającej odpowiednie kwalifikacje instytucji zewnętrznej, ma prawo do przeprowadzenia audytów dotyczących wykorzystania dotacji. Audyty te mogą być przeprowadzane przez cały okres umowy, jak również przez okres pięciu lat, licząc od daty wypłaty pozostałej części dotacji. W niektórych sytuacjach wyniki tych audytów mogą prowadzić do decyzji Komisji o zażądaniu zwrotu środków.

W celu właściwego przeprowadzenia audytów pracownicy Komisji, jak również osoby zewnętrzne upoważnione przez Komisję, mają odpowiedni dostęp w szczególności do biur beneficjentów dotacji, jak również do wszystkich niezbędnych informacji, w tym również w postaci elektronicznej.

Trybunał Obrachunkowy, jak również Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF), dysponują tymi samymi prawami co Komisja, w szczególności prawem dostępu.

Ponadto, w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami, Komisja ma prawo do przeprowadzania kontroli i weryfikacji na miejscu w ramach niniejszego programu, zgodnie z rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami<sup>(1)</sup>. Jeżeli jest to niezbędne, dochodzenia są przeprowadzane przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz podlegają przepisom rozporządzenia (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. dotyczącego dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF)<sup>(2)</sup>.

(1) Dz.U. L 292 z 15.11.1996, str. 2.

(2) Dz.U. L 136 z 31.5.1999, str. 1.

**DECYZJA nr 1719/2006/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY****z dnia 15 listopada 2006 r.****ustanawiająca program „Młodzież w działaniu” na okres 2007–2013**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 149 ust. 4,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego <sup>(1)</sup>,uwzględniając opinię Komitetu Regionów <sup>(2)</sup>,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu <sup>(3)</sup>,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, zwany dalej „Traktatem”, ustanawia obywatelstwo Unii i stanowi, że działanie wspólnotowe w zakresie edukacji, kształcenia zawodowego oraz młodzieży ma mieć na celu, w szczególności, wspieranie rozwoju programów wymiany młodzieży i instruktorów społeczno-oświatowych, jak również oświaty dobrej jakości.
- (2) Traktat o Unii Europejskiej opiera się na zasadach wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, równości kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji. Upowszechnianie aktywnej postawy obywatelskiej młodzieży powinno przyczynić się do rozwoju tych wartości.
- (3) Decyzja nr 1031/2000/WE <sup>(4)</sup> Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 kwietnia 2000 r. stworzyła wspólnotowy program działań „Młodzież”. Właściwe jest kontynuowanie i wzmocnienie współpracy oraz działania Wspólnoty w tej dziedzinie w oparciu o doświadczenie nabyte w ramach tego programu.
- (4) Decyzja nr 790/2004/WE <sup>(5)</sup> Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. stworzyła wspólnotowy program działań wspierających podmioty działające na poziomie europejskim na rzecz młodzieży.
- (5) Nadzwyczajna Rada Europejska, która zebrała się w Lizbonie w dniach 23. i 24. marca 2000 r., wyznaczyła dla UE cel strategiczny obejmujący aktywną politykę zatrudnienia, nadającą większe znaczenie uczeniu się przez całe życie, uzupełnioną o strategię zrównoważonego rozwoju przyjętą przez Radę Europejską w dniach 15. i 16. czerwca 2001 r. w Göteborgu.
- (6) Deklaracja z Laeken, załączona do konkluzji Prezydencji Rady Europejskiej z dnia 14. i 15. grudnia 2001 r., stwierdza, że jednym z podstawowych wyzwań, jakie musi podjąć UE, jest przybliżenie obywatelom, a przede wszystkim młodzieży, projektu europejskiego i instytucji europejskich.
- (7) W dniu 21 listopada 2001 r. Komisja przyjęła białą księgę zatytułowaną „Nowe impulsy dla młodzieży europejskiej”, która proponuje ramy współpracy dotyczącej młodzieży, mając na celu przede wszystkim wzmocnienie uczestnictwa, informacji, działalności wolontariatu i lepsze poznanie problematyki młodzieży. Parlament Europejski w swojej rezolucji z dnia 14 maja 2002 r. <sup>(6)</sup> przyjął te propozycje.
- (8) Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich, którzy zebrali się w ramach Rady w dniu 27 czerwca 2002 r. <sup>(7)</sup>, tworzy w szczególności otwartą metodę koordynacji obejmującą priorytety uczestnictwa, informacji, działalności wolontariatu młodzieżowego i lepszego poznania problematyki młodzieży. Prace te powinny zostać uwzględnione podczas realizacji programu „Młodzież w działaniu”, zwanego dalej „Programem”.
- (9) W swoich konkluzjach z dnia 6 maja 2003 r. <sup>(8)</sup> Rada podkreśla konieczność utrzymania i rozwoju istniejących narzędzi wspólnotowych adresowanych specjalnie dla młodzieży, gdyż są one niezbędne dla wzmocnienia współpracy państw członkowskich w sprawach młodzieży, oraz fakt, że priorytety i cele tych narzędzi powinny być dopasowane do ram europejskiej współpracy w dziedzinie młodzieży.
- (10) Na wiosennym posiedzeniu Rady Europejskiej w dniach 22 i 23 marca 2005 r. przyjęto Europejski Pakt na rzecz Młodzieży jako jeden z instrumentów służących realizacji celów lizbońskich w dziedzinie wzrostu i zatrudnienia. Pakt skupia się na trzech dziedzinach: zatrudnieniu, integracji i postępie społecznym; edukacji, kształceniu zawodowym i mobilności; godzeniu życia rodzinnego i zawodowego.

<sup>(1)</sup> Dz.U. C 234 z 22.9.2005, str. 46.<sup>(2)</sup> Dz.U. C 71 z 22.3.2005, str. 34.<sup>(3)</sup> Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2005 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym), wspólne stanowisko Rady z dnia 24 lipca 2006 r. (Dz.U. C 251 E z 17.10.2006, str. 20) oraz stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2006 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).<sup>(4)</sup> Dz.U. L 117 z 18.5.2000, str. 1. Decyzja ostatnio zmieniona rozporządzeniem Rady (WE) nr 885/2004 (Dz.U. L 168 z 1.5.2004, str. 1).<sup>(5)</sup> Dz.U. L 138 z 30.4.2004, str. 24.<sup>(6)</sup> Dz.U. C 180 E z 31.7.2003, str. 145.<sup>(7)</sup> Dz.U. C 168 z 13.7.2002, str. 2.<sup>(8)</sup> Dz.U. C 115 z 15.5.2003, str. 1.

- (12) Powinno się odpowiedzieć na specyficzne potrzeby osób niepełnosprawnych.
- (13) Istnieje potrzeba upowszechniania aktywnej postawy obywatelskiej oraz, podczas realizacji działań, nasilenia walki ze wszystkimi formami wykluczenia i dyskryminacji, w tym ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, zgodnie z art. 13 ust. 1 Traktatu.
- (14) Kraje kandydujące oraz kraje EFTA będące stronami Porozumienia EOG uważa się za potencjalnych uczestników programów wspólnotowych, zgodnie z umowami zawartymi z tymi krajami.
- (15) Rada Europejska obradująca w dniach 19 i 20 czerwca 2003 r. w Salonikach przyjęła „Agendę z Salonik dla Zachodnich Bałkanów: postępowanie na drodze integracji europejskiej”, która przewiduje, że programy wspólnotowe powinny być otwarte dla krajów uczestniczących w procesie stabilizacji i stowarzyszenia, na podstawie umów ramowych, które mają być zawarte pomiędzy Wspólnotą a tymi krajami.
- (16) Powinno się przedsięwziąć kroki w celu otwarcia Programu dla Szwajcarii.
- (17) Deklaracja z Barcelony przyjęta na konferencji euro-śroziemnomorskiej w 1995 r. stanowi, że programy wymiany młodzieży powinny stanowić środek przygotowujący przyszłe pokolenia do bliższej współpracy pomiędzy partnerami euro-śroziemnomorskimi, przy poszanowaniu zasad praw człowieka i podstawowych wolności.
- (18) W swoich konkluzjach z dnia 16 czerwca 2003 r. Rada, na podstawie komunikatu Komisji zatytułowanego „Rozszerzona Europa – sąsiedztwo: nowe ramy stosunków z naszymi sąsiadami ze Wschodu i Południa”, jako osie działania Wspólnoty wyznacza zwiększenie współpracy kulturalnej, wzajemnego zrozumienia oraz współpracy w dziedzinie edukacji i kształcenia zawodowego z krajami sąsiadującymi.
- (19) Sprawozdania okresowe z oceny realizacji obowiązującego programu „Młodzież” oraz konsultacje społeczne na temat przyszłości działania wspólnotowego w zakresie edukacji, kształcenia zawodowego i młodzieży ujawniają dużą i pod pewnymi względami rosnącą potrzebę kontynuowania współpracy i mobilności w zakresie młodzieży na szczeblu europejskim i nawiązują do prostszego, bardziej przyjaznego i elastycznego podejścia do wdrażania takiego działania.
- (20) Zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami wdrożenie Programu może zostać uproszczone przez odwołanie się do finansowania przy pomocy kwot ryczałtowych, w odniesieniu do wsparcia przyznanego uczestnikom Programu albo wsparcia wspólnotowego dla struktur ustanowionych na szczeblu krajowym do zarządzania Programem.
- (21) Program powinien być przedmiotem regularnego monitorowania i oceny we współpracy pomiędzy Komisją a państwami członkowskimi, tak aby można było go ulepszać, szczególnie w zakresie priorytetów dotyczących realizacji działań. Monitorowanie i ocena powinny obejmować wymierne i odpowiednie cele i wskaźniki.
- (22) Sformułowanie podstawy prawnej Programu musi być wystarczająco elastyczne, tak aby umożliwić odpowiednie dostosowanie działań w odpowiedzi na ewolucję potrzeb w okresie 2007–2013 oraz aby uniknąć nadmiernie szczegółowych przepisów poprzednich programów; w związku z tym niniejsza decyzja celowo ogranicza się do ogólnych definicji działań i towarzyszących im najważniejszych przepisów administracyjnych i finansowych.
- (23) Właściwe jest zapewnienie poprawnego zamknięcia Programu, w szczególności w odniesieniu do kontynuacji wieloletnich uzgodnień dotyczących zarządzania nim, takich jak finansowanie pomocy technicznej i administracyjnej. Od dnia 1 stycznia 2014 r. pomoc techniczna i administracyjna zapewni, w razie potrzeby, zarządzanie działaniami niesfinalizowanymi do końca 2013 r.
- (24) Konieczne jest zapewnienie szczególnych warunków stosowania rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich <sup>(1)</sup> oraz środków wykonawczych do niego, jak również odstępstw od tych aktów koniecznych z uwagi na beneficjentów i rodzaj działań.
- (25) Powinno się zastosować odpowiednie środki, aby zapobiec nieprawidłowościom i oszustwom oraz odzyskać środki finansowe utracone, niewłaściwie wypłacone lub wykorzystane.
- (26) Niniejsza decyzja ustala kopertę finansową na cały okres trwania Programu, która ma stanowić główne odniesienie dla władzy budżetowej w czasie corocznej procedury budżetowej, w rozumieniu pkt 37 porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r. między Parlamentem Europejskim, Radą oraz Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i właściwego zarządzania finansami <sup>(2)</sup>.
- (27) Ponieważ cele niniejszej decyzji nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, gdyż do ich realizacji wymagane jest wielostronne partnerstwo, ponadnarodowe środki mobilności, jak również wymiana informacji na szczeblu europejskim, a z uwagi na ponadnarodowy i wielostronny wymiar proponowanych działań i środków możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tych celów.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.

<sup>(2)</sup> Dz.U. C 139 z 14.6.2006, str. 1.

(28) Środki niezbędne do wykonania niniejszej decyzji powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji <sup>(1)</sup>.

(29) Powinno się przyjąć tymczasowe środki monitorowania działań rozpoczętych przed dniem 31 grudnia 2006 r. zgodnie z decyzją nr 1031/2000/WE oraz decyzją nr 790/2004/WE,

STANOWIĄ, CO NASTĘPUJE:

#### Artykuł 1

##### Ustanowienie Programu

1. Niniejsza decyzja ustanawia program „MŁODZIEŻ W DZIAŁANIU” jako działanie Wspólnoty, zwany dalej „Programem”, którego celem jest rozwój współpracy w dziedzinie młodzieży w Unii Europejskiej.

2. Program rozpocznie się w dniu 1 stycznia 2007 r. i zakończy w dniu 31 grudnia 2013 r.

#### Artykuł 2

##### Ogólne cele Programu

1. Ogólne cele Programu są następujące:

- a) promowanie aktywnych postaw obywatelskich młodzieży ogólnie, a jej europejskich postaw obywatelskich w szczególności;
- b) rozwój solidarności i wspieranie tolerancji wśród młodzieży, w szczególności w celu wzmocnienia spójności społecznej w UE;
- c) promowanie wzajemnego zrozumienia między młodymi ludźmi w różnych krajach;
- d) przyczynianie się do podnoszenia jakości systemów wspierających działania młodzieży oraz do rozwijania przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego możliwości działania w dziedzinie młodzieży;
- e) wspieranie współpracy europejskiej w dziedzinie młodzieży.

2. Ogólne cele Programu uzupełniają cele w innych dziedzinach działalności wspólnotowej, szczególnie w dziedzinie uczenia się przez całe życie, w tym szkolenia zawodowego oraz kształcenia formalnego i pozaformalnego, jak również w innych dziedzinach, takich jak kultura, sport i zatrudnienie.

3. Ogólne cele Programu przyczyniają się do rozwoju polityk Unii Europejskiej, w szczególności w zakresie uznania kulturowej, wielokulturowej i językowej różnorodności Europy, wspierania spójności społecznej i zwalczania wszelkich przejawów dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie

etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, oraz w zakresie zrównoważonego rozwoju.

#### Artykuł 3

##### Szczególne cele Programu

Szczególne cele Programu są następujące:

1. W kontekście ogólnego celu dotyczącego promowania aktywnych postaw obywatelskich młodzieży ogólnie, a jej europejskich postaw obywatelskich w szczególności:
  - a) umożliwianie młodzieży i organizacjom młodzieżowym uczestnictwa w rozwoju społeczeństwa ogólnie, a UE w szczególności;
  - b) rozwijanie wśród młodzieży poczucia przynależności do UE;
  - c) wspieranie uczestnictwa młodzieży w życiu demokratycznym Europy;
  - d) promowanie mobilności młodzieży w Europie;
  - e) rozwijanie międzykulturowej edukacji w dziedzinie młodzieży;
  - f) promowanie podstawowych wartości UE wśród młodzieży, w szczególności poszanowania godności człowieka, równości, poszanowania praw człowieka, tolerancji i niedyskryminacji;
  - g) wspieranie ducha inicjatywy, przedsiębiorczości i kreatywności;
  - h) ułatwianie uczestnictwa w Programie mniej uprzywilejowanej młodzieży, w tym młodzieży niepełnosprawnej;
  - i) zapewnienie poszanowania zasady równości kobiet i mężczyzn w uczestnictwie w Programie oraz promowania równości płci w działaniach;
  - j) zapewnienie pozaformalnych i nieformalnych możliwości edukacyjnych o wymiarze europejskim oraz otwarcie innowacyjnych możliwości związanych z aktywnym obywatelstwem.
2. W kontekście ogólnego celu dotyczącego rozwoju solidarności i wspierania tolerancji wśród młodzieży, w szczególności w celu wzmocnienia spójności społecznej w UE:
  - a) umożliwianie młodzieży wyrażania swojego osobistego zaangażowania poprzez wolontariat na płaszczyźnie europejskiej i międzynarodowej;
  - b) włączanie młodzieży w działania promujące solidarność między obywatelami UE.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

3. W kontekście ogólnego celu dotyczącego promowania wzajemnego zrozumienia między młodzieżą w różnych krajach:

- a) rozwijanie programów wymiany i dialogu międzykulturowego pomiędzy młodzieżą europejską a młodzieżą krajów sąsiadujących;
- b) przyczynianie się do podnoszenia w tych krajach jakości struktur wspierających młodzież oraz zwiększania roli osób pracujących z młodzieżą i w organizacjach młodzieżowych;
- c) rozwijanie współpracy z innymi krajami w zakresie projektów tematycznych z udziałem młodzieży oraz osób pracujących z młodzieżą i w organizacjach młodzieżowych.

4. W kontekście ogólnego celu dotyczącego przyczyniania się do podnoszenia jakości systemów wspierających działania młodzieży oraz do rozwoju zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego w dziedzinie młodzieży:

- a) udział w tworzeniu sieci właściwych organizacji;
- b) rozwijanie szkolenia i współpracy pomiędzy osobami pracującymi z młodzieżą a osobami pracującymi w organizacjach młodzieżowych;
- c) pobudzanie innowacyjności w zakresie rozwoju działań na rzecz młodzieży;
- d) przyczynianie się do lepszego informowania młodzieży, zwracając szczególną uwagę na dostęp do informacji dla młodzieży niepełnosprawnej;
- e) wspieranie długoterminowych, podejmowanych przez instytucje regionalne i lokalne, projektów i inicjatyw dotyczących młodzieży;
- f) ułatwianie uznawania kształcenia pozaformalnego i umiejętności młodzieży nabytych poprzez udział w Programie;
- g) wymianę dobrych praktyk.

5. W kontekście ogólnego celu wspierania współpracy europejskiej w dziedzinie młodzieży, odpowiednio uwzględniając aspekty lokalne i regionalne:

- a) zachęcanie do wymiany dobrych praktyk i współpracy pomiędzy strukturami administracyjnymi a decydentami politycznymi na wszystkich poziomach;
- b) zachęcanie do zorganizowanego dialogu pomiędzy decydentami politycznymi a młodzieżą;
- c) lepsze poznanie i zrozumienie młodzieży;

d) przyczynianie się do współpracy pomiędzy różnymi krajowymi i międzynarodowymi młodzieżowymi formami wolontariatu.

Artykuł 4

#### Działania

Szczególne i ogólne cele Programu są realizowane poprzez następujące działania, szczegółowo przedstawione w załączniku.

#### 1. Młodzież dla Europy

Celem tego działania jest:

- wspieranie programów wymiany młodzieży w celu zwiększenia jej mobilności,
- wspieranie inicjatyw oraz projektów i działań dotyczących uczestnictwa młodzieży w życiu demokratycznym, pozwalające na rozwój postaw obywatelskich oraz wzajemnego zrozumienia młodych ludzi.

#### 2. Wolontariat europejski

Działanie to ma na celu wsparcie uczestnictwa młodzieży w różnych formach wolontariatu zarówno na terytorium UE, jak i poza nim.

#### 3. Młodzież w świecie

Celem tego działania jest:

- wspieranie projektów realizowanych przy udziale krajów partnerskich wymienionych w art. 5 ust. 2, w szczególności programów wymiany młodzieży oraz osób pracujących z młodzieżą i w organizacjach młodzieżowych,
- wspieranie inicjatyw zwiększających wzajemne zrozumienie młodzieży, jej poczucie solidarności oraz tolerancji, a także rozwój współpracy w dziedzinie młodzieży i społeczeństwa obywatelskiego w tych krajach.

#### 4. Systemy wsparcia młodzieży

To działanie ma na celu wspieranie instytucji działających w dziedzinie młodzieży na płaszczyźnie europejskiej, w szczególności funkcjonowania pozarządowych organizacji młodzieżowych, łączenia ich w sieci, doradzania osobom opracowującym projekty, zapewniając wysoką jakość poprzez wymianę, szkolenia i tworzenie sieci osób pracujących z młodzieżą i w organizacjach młodzieżowych, stymulowanie innowacyjności i jakości, informowanie młodzieży, rozwijanie struktur i działań niezbędnych, aby Program mógł osiągnąć te cele, a także wzmacnianie partnerstwa z organami lokalnymi i regionalnymi.

## 5. Wsparcie europejskiej współpracy w dziedzinie młodzieży

Celem tego działania jest:

- stworzenie zorganizowanego dialogu pomiędzy różnymi uczestnikami działań na rzecz młodzieży, w szczególności pomiędzy samą młodzieżą, osobami pracującymi z młodzieżą i w organizacjach młodzieżowych a decydentami politycznymi,
- wspieranie seminariów młodzieżowych na tematy społeczne, kulturowe i polityczne, którymi interesuje się młodzież,
- przyczynianie się do rozwoju współpracy politycznej w dziedzinie młodzieży,
- ułatwienie rozwoju sieci niezbędnych do lepszego zrozumienia młodzieży.

### Artykuł 5

#### Uczestnictwo w Programie

1. Udział w Programie jest otwarty dla następujących krajów, zwanych dalej „krajami uczestniczącymi”:

- a) państw członkowskich;
- b) państw EFTA będących stronami Porozumienia EOG, zgodnie z przepisami tego porozumienia;
- c) krajów kandydujących będących beneficjentami strategii przedakcesyjnej, zgodnie z ogólnymi zasadami oraz ogólnymi warunkami i ustaleniami, określonymi w umowach ramowych zawartych z tymi krajami i celu ich uczestnictwa w programach wspólnotowych;
- d) krajów Bałkanów Zachodnich, na warunkach, które zostaną z tymi krajami ustalone po zawarciu umów ramowych przewidujących ich uczestnictwo w programach wspólnotowych;
- e) Szwajcarii, z zastrzeżeniem zawarcia umowy dwustronnej z tym krajem.

2. Działania, o których mowa w pkt 2 i 3 załącznika, są otwarte dla współpracy z krajami trzecimi, które zawarły ze Wspólnotą Europejską umowy odnoszące się do dziedziny młodzieży, zwanych dalej „krajami partnerskimi”.

Współpraca ta jest, w stosownych przypadkach, finansowana przez dodatkowe środki przyznawane przez kraje partnerskie zgodnie z procedurami ustalonymi z tymi krajami.

### Artykuł 6

#### Dostęp do Programu

1. Program ma na celu wspieranie projektów typu *not-for-profit* dla młodzieży, grup młodzieżowych, osób pracujących z młodzieżą i w organizacjach młodzieżowych, organizacji i stowarzyszeń *non-profit* oraz, w pewnych uzasadnionych przypadkach, innych partnerów działających w dziedzinie młodzieży.

2. Nie naruszając warunków określonych w załączniku, dotyczących wykonywania działań, Program jest adresowany do młodzieży od 15 do 28 lat, przy czym pewne działania są otwarte dla młodzieży od 13 do 30 lat.

3. Beneficjenci muszą posiadać stałe miejsce zamieszkania w kraju uczestniczącym w Programie lub, zależnie od charakteru działania, w jednym z krajów partnerskich.

4. Cała młodzież, bez dyskryminacji, posiada możliwość dostępu do działań w ramach Programu, z zastrzeżeniem warunków określonych w załączniku. Komisja i kraje uczestniczące zapewniają podjęcie szczególnych starań odnośnie do tej młodzieży, która ma szczególne trudności w uczestniczeniu w Programie z powodów edukacyjnych, społecznych, fizycznych, psychologicznych, ekonomicznych lub kulturowych lub z powodu zamieszkiwania w oddalonych regionach.

5. Kraje uczestniczące podejmują starania, aby przedsięwzięć odpowiednie środki zapewniające uczestnikom Programu dostęp do opieki zdrowotnej zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego. Kraj pochodzenia podejmuje starania, aby przedsięwzięć odpowiednie środki umożliwiające uczestnikom Wolontariatu europejskiego zachowanie uprawnień w zakresie ochrony socjalnej. Kraje uczestniczące podejmują również starania w celu przyjęcia właściwych środków, zgodnie z Traktatem, w celu usunięcia prawnych i administracyjnych przeszkód w dostępie do Programu.

### Artykuł 7

#### Współpraca międzynarodowa

Możliwość współpracy w ramach Programu jest również otwarta dla organizacji międzynarodowych zajmujących się młodzieżą, w szczególności dla Rady Europy.

### Artykuł 8

#### Realizacja Programu

1. Komisja zapewnia wykonanie działań będących przedmiotem Programu zgodnie z załącznikiem.

2. Komisja i kraje uczestniczące podejmują odpowiednie środki w celu rozwinięcia struktur na płaszczyźnie europejskiej, krajowej oraz, w razie potrzeby, regionalnej lub lokalnej, aby zrealizować cele Programu i uzyskać jak największe korzyści z działań prowadzonych w ramach Programu.

3. Komisja i kraje uczestniczące podejmują odpowiednie środki w celu promowania uznawania kształcenia pozaformalnego i nieformalnego dla młodzieży, na przykład poprzez dokumenty lub zaświadczenia, przy uwzględnieniu sytuacji krajowych, uznające doświadczenie nabyte przez beneficjentów i potwierdzające bezpośrednie uczestnictwo młodzieży lub osób pracujących z młodzieżą i w organizacjach młodzieżowych w jednym z działań prowadzonych w ramach Programu. Cel ten może zostać wzmocniony poprzez uzupełnienie innych działań wspólnotowych określonych w art. 11.

4. Komisja we współpracy z krajami uczestniczącymi zapewnia odpowiednią ochronę finansowych interesów Wspólnot poprzez wprowadzanie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających środków, administracyjnych kontroli oraz sankcji.

5. Komisja i kraje uczestniczące zapewniają, aby działania wspierane w ramach Programu były przedmiotem odpowiedniej reklamy i informacji.

6. Kraje uczestniczące muszą:

a) przyjąć niezbędne środki w celu zapewnienia właściwego funkcjonowania Programu na szczeblu krajowym przy udziale stron zaangażowanych w rozmaite aspekty dotyczące młodzieży, zgodnie z krajową praktyką;

b) utworzyć/wyznaczyć oraz monitorować krajowe agencje w związku z wykonywaniem działań w ramach Programu na płaszczyźnie krajowej, zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 i zgodnie z następującymi kryteriami:

(i) instytucja utworzona lub wyznaczona jako krajowa agencja musi posiadać osobowość prawną lub być częścią organizacji posiadającej osobowość prawną (i podlegać prawu kraju uczestniczącego). Ministerstwo nie może być wyznaczone jako krajowa agencja;

(ii) instytucja musi posiadać odpowiedni personel o stosownych kwalifikacjach do pracy w międzynarodowym środowisku współpracy, odpowiednią infrastrukturę i środowisko administracyjne umożliwiające uniknięcie konfliktu interesów;

(iii) krajowa agencja musi być w stanie w stanie zastosować zasady zarządzania funduszem oraz warunki umowne ustanowione na szczeblu wspólnotowym;

(iv) krajowa agencja musi posiadać wystarczające gwarancje finansowe (najlepiej od organu publicznego) oraz administracyjną zdolność odpowiednią do wielkości środków wspólnotowych, którymi będzie musiała zarządzać;

c) przyjąć odpowiedzialność za należyte zarządzanie przez krajowe agencje, o których mowa w lit. b), środkami przekazanymi im na poszczególne projekty. W szczególności odpowiadają one za zapewnienie, aby krajowe agencje przestrzegały zasad przejrzystości, równego traktowania i niekumulowania środków z innymi wspólnotowymi źródłami finansowania, oraz za wypełnienie obowiązku odzyskiwania wszelkich środków należnych od beneficjentów;

d) przyjąć niezbędne środki w celu zapewnienia kontroli i nadzoru nad finansami krajowych agencji, o których mowa w lit. b), w szczególności:

(i) dostarczyć Komisji, przed rozpoczęciem prac krajowej agencji, niezbędnych dowodów potwierdzających, że

w krajowej agencji, zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami, istnieją i funkcjonują stosowne procedury, systemy nadzorujące, systemy i procedury księgowo do celów przyznawania kontraktów i dotacji;

(ii) na koniec każdego roku obrachunkowego dostarczyć Komisji dowód wiarygodności systemów i procedur finansowych krajowych agencji oraz dokładności ich rozliczeń;

(iii) przyjąć odpowiedzialność za wszelkie nieodzyskane środki finansowe w przypadku jakiegokolwiek nieprawidłowości, zaniedbania lub oszustwa ze strony agencji krajowych, o których mowa w lit. b), które stanowiłyby dla Komisji podstawę do wszczęcia działań służących odzyskaniu środków od agencji krajowej.

7. W ramach procedury, o której mowa w art. 10 ust. 1, Komisja może sporządzić wytyczne dla każdego z działań określonych w załączniku w celu dostosowania Programu do wszelkich zmian priorytetów europejskiej współpracy w dziedzinie młodzieży.

#### Artykuł 9

#### Komitet

1. Komisję wspomaga komitet.

2. W przypadku odwołania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE.

Długość okresu, o którym mowa w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE, ustala się na dwa miesiące.

3. W przypadku odwołania do niniejszego ustępu stosuje się art. 3 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów art. 8 tej decyzji.

4. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

#### Artykuł 10

#### Środki wykonawcze

1. Środki niezbędne do wykonania niniejszej decyzji, dotyczące poniższych zagadnień, przyjmowane są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 9 ust. 2:

a) ustalenia dotyczące wykonania Programu, w tym roczny plan prac;

b) ogólna równowaga pomiędzy różnymi działaniami w ramach Programu;

c) odnośnie do finansowania, kryteria (np. populacja młodzieży, PKB oraz geograficzna odległość pomiędzy krajami)

stosowane do ustalenia orientacyjnego podziału pomiędzy państwa członkowskie środków na działania zarządzane w sposób zdecentralizowany;

- d) monitorowanie umowy, o której mowa w pkt 4.2 załącznika, w tym rocznego planu prac i sprawozdania rocznego Europejskiego Forum Młodzieży;
- e) ustalenia w zakresie oceny Programu;
- f) ustalenia do celów poświadczania uczestnictwa danej młodzieży w Programie;
- g) ustalenia dotyczące dostosowania działań w ramach Programu, o których mowa w art. 8 ust. 7.

2. Środki niezbędne do wykonania niniejszej decyzji, dotyczące wszelkich innych zagadnień, przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 9 ust. 3.

#### Artykuł 11

#### Komplementarność z innymi działaniami wspólnotowymi

1. Komisja zapewnia komplementarność pomiędzy Programem a działaniami wspólnotowymi w innych dziedzinach, obejmujących w szczególności edukację, kształcenie zawodowe, kulturę, postawę obywatelską, sport, języki, zatrudnienie, zdrowie, badania naukowe, przedsiębiorczość, działanie zewnętrzne UE, integrację społeczną, równość płci i walkę z dyskryminacją.

2. Program może dzielić zasoby z innymi instrumentami wspólnotowymi, w przypadkach gdy są one do siebie podobne, w celu realizacji działań, które odpowiadają celom wspólnym dla Programu i dla tych instrumentów.

3. Komisja i państwa członkowskie zwracają szczególną uwagę na te działania w ramach Programu, które przyczyniają się do formułowania celów w innych dziedzinach działań wspólnotowych, takich jak edukacja, kształcenie zawodowe, kultura i sport, języki, integracja społeczna, równość płci i walka z dyskryminacją.

#### Artykuł 12

#### Komplementarność z polityką i instrumentami krajowymi

1. Kraje uczestniczące mogą wystąpić do Komisji o prawo przyznawania znaku europejskiego dla krajowych, regionalnych lub lokalnych działań podobnych do tych, o których mowa w art. 4.

2. Kraj uczestniczący może oddać do dyspozycji beneficjentów środki krajowe, które będą zarządzane zgodnie z zasadami Programu i wykorzystywać w tym celu zdecentralizowane struktury Programu, o ile zapewni finansowanie tych struktur na zasadach komplementarności i proporcjonalności.

#### Artykuł 13

#### Ogólne przepisy finansowe

1. Budżet na wykonanie niniejszego Programu w okresie, o którym mowa w art. 1, ustala się niniejszym na kwotę 885 000 000 EUR.

2. Wartość przyznanych rocznych środków jest zatwierdzana przez organ budżetowy w ramach limitów ram finansowych.

#### Artykuł 14

#### Przepisy finansowe dotyczące beneficjentów

1. Beneficjentami Programu mogą być osoby prawne i fizyczne.

2. Komisja może podjąć decyzję, zależnie od rodzaju beneficjentów oraz charakteru działań, o zwolnieniu ich z weryfikacji kompetencji i kwalifikacji zawodowych, wymaganych do zrealizowania działań lub programu pracy. Komisja przestrzega zasady proporcjonalności, określając wymogi w odniesieniu do kwoty wsparcia finansowego, uwzględniając charakterystykę odbiorców, ich wiek, charakter działania i kwotę wsparcia finansowego.

3. Zależnie od rodzaju działań pomoc finansowa może przyjąć formę dotacji lub stypendiów. Komisja może również przyznawać nagrody za działania lub projekty wykonane w ramach Programu. Zależnie od rodzaju działań można uzyskać zezwolenie na finansowanie poprzez stawkę ryczałtową lub na zastosowanie skali jednostek kosztów.

4. W przypadku dotacji na działania powinno się podpisać umowę w ciągu dwóch miesięcy od przyznania dotacji.

5. Dotacje operacyjne przyznawane w ramach Programu organizacjom działającym na płaszczyźnie europejskiej, określonym w art. 162 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego stosowanego do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich<sup>(1)</sup>, nie podlegają automatycznemu zmniejszeniu zgodnie z art. 113 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002, w przypadku ponowienia.

6. Zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 Komisja może powierzyć zadania władzy publicznej, w szczególności zadania związane z wykonaniem budżetu, strukturom, o których mowa w art. 8 ust. 2 niniejszej decyzji.

7. Zgodnie z art. 38 ust. 1 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002 możliwość, o której mowa w ust. 6 niniejszego artykułu, ma również zastosowanie do struktur we wszystkich krajach uczestniczących.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 357 z 31.12.2002, str. 1.

**Artykuł 15****Nadzorowanie i ocena**

1. Komisja zapewnia regularne nadzorowanie Programu odnośnie do jego celów. Nadzorowanie obejmuje sprawozdania, o których mowa w ust. 3, oraz działania szczególne. Konsultacje Komisji dotyczące tego nadzorowania obejmują młodzież.
2. Komisja zapewnia regularną, niezależną, zewnętrzną ocenę Programu.
3. Kraje uczestniczące przekazują Komisji do dnia 30 czerwca 2010 r. sprawozdanie z wykonania Programu i do dnia 30 czerwca 2015 r. sprawozdanie o rezultatach Programu.
4. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz Komitetowi Regionów:
  - a) okresowe sprawozdanie z oceny uzyskanych wyników oraz aspektów jakościowych i ilościowych w zakresie wykonania Programu, do dnia 31 marca 2011 r.;
  - b) komunikat na temat kontynuowania Programu, do dnia 31 grudnia 2011 r.;
  - c) sprawozdanie z oceny *ex post* do dnia 31 marca 2016 r.

**Artykuł 16****Przepis przejściowy**

Działania rozpoczęte przed dniem 31 grudnia 2006 r. na podstawie decyzji nr 1031/2000/WE oraz decyzji nr 790/2004/WE, do ich zakończenia, nadal podlegają przepisom tych decyzji.

W razie konieczności środki mogłyby być umieszczone w budżecie po 2013 r. w celu pokrycia wydatków na pomoc techniczną i administracyjną niezbędnych do umożliwienia zarządzania działaniami niesfinalizowanymi do dnia 31 grudnia 2013 r. Komitet, o którym mowa w art. 8 decyzji nr 1031/2000/WE, zastępuje się komitetem, o którym mowa w art. 9 niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 środki odpowiadające dochodom pochodzącym ze zwrotów kwot wypłaconych omyłkowo mogą być udostępnione dla Programu zgodnie z decyzją nr 1031/2000/WE i decyzją nr 790/2004/WE.

**Artykuł 17****Wejście w życie**

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 stycznia 2007 r.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 15 listopada 2006 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

J. BORRELL FONTELLES

Przewodniczący

W imieniu Rady

P. LEHTOMÄKI

Przewodniczący

## ZAŁĄCZNIK

Działania prowadzone w celu realizacji ogólnych i szczególnych celów Programu stanowią wsparcie dla niewielkich projektów promujących aktywne uczestnictwo młodzieży, zapewniając widoczność działań europejskich i wpływ projektów.

Uczestnictwo młodzieży w Programie nie wymaga żadnego szczególnego doświadczenia ani kwalifikacji, poza wyjątkowymi przypadkami.

Program powinien być wprowadzany w życie w sposób uwzględniający potrzeby użytkowników.

Program powinien wspierać ducha inicjatywy, przedsiębiorczości i kreatywności młodzieży, ułatwiać uczestnictwo w Programie mniej uprzywilejowanej młodzieży, w tym osób niepełnosprawnych, oraz zapewniać poszanowanie zasady równości kobiet i mężczyzn w uczestnictwie w Programie i promowanie równości kobiet i mężczyzn we wszystkich działaniach.

Uczestnictwo w działaniach jest możliwe, o ile dostępna jest odpowiednia ochrona ubezpieczeniowa w celu zapewnienia ochrony młodzieży podczas realizacji działań Programu.

## DZIAŁANIA

Działania można podzielić na następujące środki:

**Działanie 1 – Młodzież dla Europy**

Działanie to ma na celu wzmocnienie aktywnych postaw obywatelskich młodzieży oraz wzajemnego zrozumienia między młodymi ludźmi poprzez następujące środki:

## 1.1. Wymiana młodzieży

Wymiana młodzieży umożliwia przyjęcie jednej lub kilku grup młodzieży przez grupę z innego kraju w celu wspólnej realizacji danego programu działań. Co do zasady, możliwość ta dotyczy młodzieży w wieku od 13 do 25 lat.

Działania te, oparte na ponadnarodowym partnerstwie pomiędzy różnymi uczestnikami projektu, wymagają aktywnego uczestnictwa młodzieży i mają za zadanie umożliwienie jej odkrycia i uświadomienia sobie istnienia odmiennych realiów społecznych i kulturowych, wzajemne uczenie się i wzmocnienie poczucia obywatelstwa europejskiego. Wsparcie koncentruje się na wielostronnych działaniach w zakresie mobilności grupowej, ale nie wyklucza dwustronnych działań tego typu.

Dwustronne wymiany grup są szczególnie uzasadnione, gdy chodzi o pierwsze działanie europejskie uczestników lub gdy grupy nie są liczne, lub są to grupy lokalne bez doświadczenia na poziomie europejskim. Wskazane są w szczególności wymiany mniej uprzywilejowanej młodzieży w celu zwiększenia jej uczestnictwa w Programie.

Środek ten wspiera również działania przygotowawcze i następcze, mające na celu zwiększenie aktywnego uczestnictwa młodzieży w projektach, w szczególności działania, których celem jest zapewnienie młodzieży pomocy na płaszczyźnie językowej i międzykulturowej.

## 1.2. Wsparcie dla inicjatyw młodzieży

Środek ten wspiera projekty, w ramach których młodzież aktywnie i bezpośrednio uczestniczy w działaniach przez nią samą zaplanowanych, w których odgrywa ona główne role, w celu rozwijania ducha inicjatywy, przedsiębiorczości i kreatywności. Działanie to jest, co do zasady, przeznaczone dla młodzieży pomiędzy 18. a 30. rokiem życia, aczkolwiek niektóre inicjatywy mogą dopuszczać udział młodzieży w wieku od 15. roku życia, pod warunkiem zapewnienia odpowiedniego nadzoru.

Środek ten wspiera projekty grupowe stworzone na płaszczyźnie lokalnej, regionalnej i krajowej oraz zorganizowanie sieci podobnych projektów realizowanych w różnych krajach w celu wzmocnienia ich europejskiego charakteru oraz zwiększenia współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy młodzieżą.

Szczególną uwagę zwraca się na mniej uprzywilejowaną młodzież.

## 1.3. Projekty w dziedzinie demokracji uczestniczącej

Środek ten wspiera uczestnictwo młodzieży w życiu demokratycznym. Stosowne projekty i działania sprzyjają aktywnemu uczestnictwu młodzieży w życiu jej społeczności na płaszczyźnie lokalnej, regionalnej lub krajowej lub na poziomie międzynarodowym.

Środek ten jest, co do zasady, adresowany do młodzieży w wieku 13–30 lat.

Te projekty lub działania oparte są na międzynarodowym partnerstwie umożliwiającym tworzenie, na poziomie europejskim, wspólnego zasobu idei, doświadczeń i dobrych praktyk nabytych w następstwie realizacji projektów lub działań na płaszczyźnie lokalnej lub regionalnej, w celu zwiększenia uczestnictwa młodzieży na różnych płaszczyznach. Działania te mogą obejmować organizowanie projektów, których celem jest zasięgnięcie opinii młodzieży na temat jej potrzeb i życzeń, mając na uwadze opracowanie nowego podejścia do aktywnego uczestnictwa młodzieży w demokratycznej Europie.

## **Działanie 2 – Wolontariat europejski**

Wolontariat ma na celu rozwijanie solidarności i promowanie aktywnych postaw obywatelskich młodzieży oraz jej wzajemnego zrozumienia poprzez następujące środki:

Młody wolontariusz uczestniczy w działalności *non for profit* i wykonywanej bez wynagrodzenia na rzecz społeczeństwa w kraju innym niż kraj jego zamieszkania. Wolontariat europejski nie może wywierać negatywnego wpływu na potencjalne lub istniejące płatne zatrudnienie, nie może też być postrzegany jako element zastępujący zatrudnienie.

Wolontariat trwa co najmniej dwa miesiące do, maksymalnie, jednego roku. W należycie uzasadnionych przypadkach, w szczególności w celu ułatwienia uczestnictwa mniej uprzywilejowanej młodzieży, dopuszcza się krótsze okresy wolontariatu oraz projekty wolontariatu przewidujące udział grup młodzieży.

Środek ten wspiera również projekty wolontariatu, które umożliwiają grupom młodzieży zbiorowe uczestnictwo w działaniach o zasięgu lokalnym, regionalnym, krajowym, europejskim lub międzynarodowym w szeregu dziedzin, np. kultura, sport, ochrona ludności, środowisko i pomoc na rzecz rozwoju.

W wyjątkowych wypadkach, zależnie od zadań do wykonania lub sytuacji, w których korzysta się z pracy wolontariuszy, niektóre rodzaje projektów mogą wymagać selekcji kandydatów dysponujących specjalnymi umiejętnościami.

Środek ten jest przeznaczony dla młodzieży pomiędzy 18. a 30. rokiem życia; aczkolwiek niektóre inicjatywy mogą dopuścić udział młodzieży w wieku od 16. roku życia, pod warunkiem zapewnienia odpowiedniego nadzoru.

Środek ten pokrywa całość lub część wydatków wolontariusza, ubezpieczenie, utrzymanie i podróż oraz, w odpowiednich przypadkach, dodatek dla młodzieży mniej uprzywilejowanej.

Wspiera on także działania dotyczące szkolenia i nauczania młodych wolontariuszy oraz działania koordynujące przeznaczone dla różnych partnerów, jak również inicjatywy mające na celu korzystanie z doświadczeń zdobytych przez młodzież w ramach Wolontariatu europejskiego.

Państwa członkowskie i Komisja czuwają nad przestrzeganiem pewnych standardów jakościowych: wolontariat musi obejmować wymiar pozaformalnego kształcenia przejawiającego się przez działania pedagogiczne mające na celu przygotowanie młodzieży pod względem osobistym, międzykulturowym i technicznym, jak również przez stałe wsparcie osobiste. Za szczególnie istotne uważa się partnerstwo pomiędzy różnymi uczestnikami projektu, jak również zapobieganie ryzyku.

## **Działanie 3 – Młodzież w świecie**

Działanie to ma na celu rozwój wzajemnego zrozumienia pomiędzy narodami w duchu otwarcia na świat, przyczyniając się jednocześnie do rozwoju wysokiej jakości systemów wspierających działania młodzieży w zainteresowanych krajach. Jest ono otwarte dla krajów partnerskich Programu.

### **3.1. Współpraca z krajami sąsiadującymi z UE**

Środek ten wspiera projekty realizowane przy udziale krajów partnerskich, z których każdy uważany jest za kraj sąsiadujący zgodnie z przepisami europejskiej polityki sąsiedztwa UE oraz zgodnie z warunkami określonymi w art. 5 ust. 2, jak również przy udziale Federacji Rosyjskiej i krajów Bałkanów Zachodnich, o ile spełniają wymogi określone w art. 5 ust. 1 lit. d).

Wspiera on wymiany młodzieży, głównie wielostronne – chociaż dwustronne nie są wykluczone – które umożliwiają kilku grupom młodzieży pochodzącej z krajów uczestniczących oraz z krajów sąsiadujących spotkanie się i wspólny udział w programie działań. Środek ten jest, co do zasady, przeznaczony dla młodzieży pomiędzy 13. a 25. rokiem życia. Działania te, oparte na ponadnarodowym partnerstwie pomiędzy różnymi uczestnikami projektu, wymagają wcześniejszego przeszkolenia kadry nadzorującej oraz aktywnego uczestnictwa młodzieży, mając za zadanie umożliwienie jej odkrycia i uświadomienie sobie istnienia odmiennych realiów społecznych i kulturowych. Działania mające na celu zwiększenie uczestnictwa młodzieży w projektach, w szczególności te, których zadaniem jest pomoc młodzieży na płaszczyźnie językowej i międzykulturowej, mają prawo ubiegać się o dofinansowanie.

Pod warunkiem że w krajach sąsiadujących powstaną odpowiednie krajowe struktury zarządzające, inicjatywy indywidualne lub grupowe podejmowane w tych krajach na płaszczyźnie lokalnej, regionalnej lub krajowej mogą uzyskać wsparcie, jeśli będą realizowane łącznie z podobnymi inicjatywami w krajach uczestniczących w Programie. Są to działania zaplanowane przez samą młodzież, w których jest ona głównym uczestnikiem. Działanie to jest, co do zasady, przeznaczone dla młodzieży pomiędzy 18. a 30. rokiem życia, aczkolwiek niektóre inicjatywy dopuszczają udział młodzieży w wieku od 16. roku życia, pod warunkiem zapewnienia odpowiedniego nadzoru.

Środek ten wspiera działania mające na celu wzmocnienie możliwości działania organizacji pozarządowych w dziedzinie młodzieży oraz łączenie ich w sieci, uznając znaczącą rolę, jaką organizacje te mogą odegrać w rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w krajach sąsiadujących. Obejmuje on szkolenie osób pracujących z młodzieżą oraz w organizacjach młodzieżowych, jak również wymianę doświadczeń, wiedzy oraz dobrych praktyk pomiędzy nimi. Środek ten wspiera działania, które mogą prowadzić do tworzenia trwałych projektów i partnerstw wysokiej jakości.

Środek ten wspiera również projekty stymulujące innowacyjność i jakość, mające na celu wprowadzenie, wdrażanie oraz promowanie innowacyjnych sposobów podejścia w dziedzinie młodzieży.

Wsparcie finansowe można przydzielić działaniom obejmującym informowanie młodzieży oraz osób pracujących z młodzieżą i w organizacjach młodzieżowych.

Środek ten wspiera również działania promujące współpracę w dziedzinie młodzieży z krajami sąsiadującymi, np. promowanie współpracy oraz wymianę pomysłów i dobrych praktyk w dziedzinie młodzieży, jak również inne środki służące promowaniu i rozpowszechnianiu rezultatów projektów i działań wspieranych w krajach realizujących program w dziedzinie młodzieży.

### 3.2. Współpraca z innymi krajami

Środek ten wspiera współpracę w dziedzinie młodzieży, w szczególności wymianę dobrych praktyk z pozostałymi krajami partnerskimi.

Wspiera on wymianę i szkolenie osób pracujących z młodzieżą i w organizacjach młodzieżowych, jak również rozwój partnerstw i sieci organizacji młodzieżowych.

Wielostronne i dwustronne wymiany młodzieży pomiędzy tymi krajami a krajami uczestniczącymi w Programie można realizować na zasadzie tematycznej.

Wsparcie finansowe przyznaje się działaniom wykazującym potencjalny efekt mnożnikowy.

W ramach współpracy z krajami uprzemysłowionymi środek ten finansuje wyłącznie europejskich beneficjentów projektów.

## Działanie 4 – Systemy wsparcia młodzieży

Działanie to ma na celu podnoszenie jakości struktur wsparcia dla młodzieży, wsparcie roli osób pracujących z młodzieżą i w organizacjach młodzieżowych, podnoszenie jakości Programu oraz popieranie obywatelskiego udziału młodzieży na płaszczyźnie europejskiej poprzez wspieranie organizacji aktywnych w dziedzinie młodzieży na płaszczyźnie europejskiej.

### 4.1. Wsparcie organizacji aktywnych w dziedzinie młodzieży na płaszczyźnie europejskiej

Środek ten wspiera funkcjonowanie organizacji pozarządowych działających w dziedzinie młodzieży na płaszczyźnie europejskiej, realizujących cele w ogólnym interesie europejskim. Ich działania muszą przyczyniać się do uczestnictwa młodzieży w życiu publicznym i w społeczeństwie, jak również do rozwoju oraz realizowania działań w zakresie współpracy europejskiej w dziedzinie młodzieży w szerokim tego słowa znaczeniu.

Aby ubiegać się o dotacje operacyjne, organizacja musi spełniać następujące wymogi:

- musi funkcjonować zgodnie z prawem co najmniej od roku,
- musi prowadzić działalność nienastawioną na osiągnięcie zysków,
- musi mieć siedzibę w jednym z krajów uczestniczących, zgodnie z art. 5 ust. 1 lub w jednym z wybranych krajów Europy Wschodniej (np. na Białorusi, w Mołdawii, Federacji Rosyjskiej, na Ukrainie),
- musi działać na płaszczyźnie europejskiej, indywidualnie lub w sposób skoordynowany z innymi stowarzyszeniami, a jej struktura i działalność muszą obejmować co najmniej osiem krajów uczestniczących; może to być europejska sieć reprezentująca organizacje działające na rzecz młodzieży,

- jej działalność musi być zgodna z zasadami, na których opiera się działalność Wspólnoty w dziedzinie młodzieży,
- może to być organizacja prowadząca działalność wyłącznie na rzecz młodzieży lub organizacja o szerszych celach, częściowo tylko działająca na rzecz młodzieży,
- musi angażować młodzież w zarządzanie działaniami realizowanymi na jej rzecz.

Beneficjenci są wybierani na podstawie zaproszeń do składania wniosków. Z wybranymi organizacjami mogą zostać zawarte wieloletnie umowy ramowe o partnerstwie. Takie umowy ramowe nie wykluczają jednak ogłaszania corocznych wezwań do składania wniosków dla dodatkowych beneficjentów.

Główne działania organizacji młodzieżowych mogące przyczynić się do wzmocnienia i większej skuteczności działań wspólnotowych obejmują:

- przedstawianie poglądów i zainteresowań młodzieży w całej ich różnorodności na płaszczyźnie europejskiej,
- programy wymian młodzieżowych i wolontariat,
- nieformalne i kształcenie oraz programy działalności młodzieżowej,
- promowanie uczenia się i zrozumienia międzykulturowego,
- dyskusje na temat zagadnień europejskich, polityk UE lub polityk dotyczących młodzieży,
- rozpowszechnianie informacji o działaniu wspólnotowym,
- działania promujące uczestnictwo i inicjatywę młodzieży.

W celu określenia dotacji operacyjnych w ramach tego środka uwzględnia się wyłącznie koszty niezbędne dla właściwego przebiegu normalnej działalności wybranej organizacji, w szczególności koszty osobowe, koszty ogólne (czynsz, opłaty za nieruchomości, wyposażenie, materiały biurowe, telekomunikacja, koszty pocztowe itp.), koszty wewnętrznych zebrań oraz koszty publikacji, informacji i rozpowszechniania.

Dotacja jest przyznawana z należytym poszanowaniem niezależności organizacji w wyborze jej członków oraz jej autonomii w szczegółowym określaniu swej działalności.

Co najmniej 20 % budżetu odnośnych organizacji pokrywa się ze źródeł innych niż wspólnotowe.

#### 4.2. Wsparcie dla Europejskiego Forum Młodzieży

W ramach tego środka można przyznać dotacje w celu wspierania bieżącej działalności Europejskiego Forum Młodzieży, zwanego dalej „Forum”, organizacji mającej na celu wspólny interes europejski, z należytym poszanowaniem następujących zasad:

- niezależność Forum w wyborze członków gwarantująca możliwie najszerszą reprezentację różnych rodzajów organizacji młodzieżowych,
- autonomia Forum w zakresie szczegółowego określania jego działalności,
- możliwie jak najszerze włączanie w działalność Forum organizacji młodzieżowych niebędących jego członkami oraz młodzieży niezrzeszonej,
- aktywny udział Forum w zachodzących w polityce procesach dotyczących młodzieży na płaszczyźnie europejskiej, w szczególności poprzez udzielanie odpowiedzi instytucjom europejskim, kiedy zasięgają one opinii społeczeństwa obywatelskiego oraz poprzez wyjaśnianie swym członkom poglądów przyjmowanych przez te instytucje.

Do ubiegania się o dotacje kwalifikują się wydatki Forum obejmujące koszty operacyjne i wydatki poniesione w celu realizacji jego działań. Z uwagi na konieczność zapewnienia ciągłości działalności Forum, roczne środki na realizację Programu przyznawane Forum nie są niższe niż 2 mln EUR.

Dotacje mogą być przyznane Europejskiemu Forum Młodzieży po otrzymaniu odpowiedniego planu prac i budżetu. Dotacje mogą być przyznawane co roku lub mogą być odnawialne na podstawie umowy ramowej o partnerstwie z Komisją.

Co najmniej 20 % budżetu Forum pokrywa się ze źródeł innych niż wspólnotowe.

Główne działania prowadzone przez Forum są następujące:

- reprezentowanie organizacji młodzieżowych wobec UE,
- koordynowanie stanowisk jego członków wobec UE,
- przekazywanie informacji dotyczących młodzieży instytucjom europejskim,
- przekazywanie informacji uzyskanych z UE krajowym radom młodzieży oraz organizacjom pozarządowym,
- promowanie i przygotowywanie uczestnictwa młodzieży w życiu demokratycznym,
- udział w nowych ramach współpracy w dziedzinie młodzieży utworzonych na płaszczyźnie UE,
- przyczynianie się do rozwoju polityk dotyczących młodzieży, możliwości zatrudnienia i kształcenia młodzieży oraz do przekazywania informacji dotyczących młodzieży, jak również do rozwoju struktur przedstawicielskich młodzieży w całej Europie,
- udział w dyskusjach i rozważaniach na temat młodzieży w Europie i w innych rejonach świata oraz na temat działań wspólnoty na rzecz młodzieży.

#### 4.3. Szkolenie i łączenie w sieci osób pracujących z młodzieżą i organizacji młodzieżowych

Środek ten wspiera szkolenie osób pracujących z młodzieżą i w organizacjach młodzieżowych w tej dziedzinie, w szczególności kierowników projektów, doradców ds. młodzieży oraz osób nadzorujących realizację tych projektów. Wspiera również wymianę doświadczeń, wiedzy i dobrych praktyk pomiędzy osobami pracującymi z młodzieżą a osobami pracującymi w organizacjach młodzieżowych, jak również działania, które mogą prowadzić do utworzenia trwałych projektów, partnerstw i sieci wysokiej jakości. Uwzględnia się tutaj staże typu „job shadowing” (praktykanci mają możliwość podpatrywania swego mentora pracującego na określonym stanowisku).

Należy zwrócić szczególną uwagę na działania wspierające uczestnictwo młodzieży mającej największe trudności w uczestniczeniu w działaniach wspólnotowych.

#### 4.4. Projekty stymulujące innowacyjność i jakość

Środek ten wspiera projekty mające na celu wprowadzanie, wdrażanie i promowanie innowacyjnych sposobów podejścia w dziedzinie młodzieży. Takie innowacyjne aspekty mogą odnosić się do treści i celów, zgodnie z ewolucją ram współpracy europejskiej w dziedzinie młodzieży, uczestnictwa partnerów pochodzących z różnych środowisk lub rozpowszechniania informacji.

#### 4.5. Działania obejmujące informowanie młodzieży oraz osób pracujących z młodzieżą i w organizacjach młodzieżowych

Środek ten wspiera działania informacyjne i komunikacyjne adresowane do młodzieży poprzez lepszy dostęp do stosownych służb informacyjnych i komunikacyjnych, tak aby zwiększyć jej udział w życiu publicznym i ułatwić realizację jej możliwości pełnienia roli aktywnych i odpowiedzialnych obywateli. W tym celu wspierane będą takie działania na płaszczyźnie europejskiej i krajowej, które poprawiają dostęp młodzieży do służb informacyjnych i komunikacyjnych oraz zwiększają ilość przekazywanych informacji wysokiej jakości, jak również udział młodzieży w przygotowaniu i rozpowszechnianiu informacji.

Środek ten przyczynia się na przykład do rozwoju europejskich, krajowych, regionalnych i lokalnych portali młodzieżowych mających na celu rozpowszechnianie informacji przeznaczonych szczególnie dla młodzieży przy użyciu wszelkiego rodzaju kanałów informacyjnych, zwłaszcza tych, z których młodzież korzysta najczęściej. Może również wspierać środki promujące zaangażowanie młodzieży w przygotowanie i rozpowszechnianie zrozumiałych, przyjaznych dla odbiorcy i ukierunkowanych rad i produktów informacyjnych, aby poprawić jakość informacji oraz dostęp do nich dla wszystkich młodych ludzi. Wszystkie publikacje przestrzegają zasady równości i różnorodności.

#### 4.6. Partnerstwo

Środek ten przeznaczony jest do finansowania partnerstw z organizacjami regionalnymi lub lokalnymi w celu rozwijania projektów długoterminowych łączących różne środki w ramach Programu. Finansowanie skupia się na projektach i działaniach koordynacyjnych.

#### 4.7. Wsparcie dla struktur Programu

Środek ten zapewnia finansowanie struktur, o których mowa w art. 8 ust. 2, w szczególności agencji krajowych. Środek ten zapewnia również finansowanie organizacji stowarzyszonych, takich jak koordynatorzy krajowi, biblioteki dydaktyczne, sieć EURODESK, Eurośródmorska Platforma Młodzieży oraz stowarzyszenia młodych europejskich wolontariuszy – działających w charakterze organów wykonawczych na płaszczyźnie krajowej – w pełnej zgodności z art. 54 ust. 2 lit. c) oraz ust. 3 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002.

#### 4.8. Zwiększanie wartości Programu

Komisja może organizować seminaria, sympozja lub zebrania w celu ułatwienia realizacji Programu oraz podejmować wszelkie stosowne działania informacyjne, publikacyjne i rozpowszechniające, jak również prowadzić nadzór nad Programem i dokonywać jego oceny. Takie działania mogą być finansowane za pomocą dotacji otrzymywanych w drodze zamówień publicznych lub organizowane i finansowane bezpośrednio przez Komisję.

### **Działanie 5 – Wsparcie europejskiej współpracy w dziedzinie młodzieży**

Działanie to ma na celu promowanie współpracy europejskiej w dziedzinie młodzieży.

#### 5.1. Spotkania młodzieży i osób odpowiedzialnych za politykę dotyczącą młodzieży

Środek ten wspiera współpracę, seminaria i zorganizowany dialog pomiędzy młodzieżą, osobami pracującymi z młodzieżą a osobami pracującymi w organizacjach młodzieżowych oraz osobami odpowiedzialnymi za politykę dotyczącą młodzieży. Działania te obejmują w szczególności promowanie współpracy oraz wymianę pomysłów i dobrych praktyk w dziedzinie młodzieży, konferencje organizowane przez Prezydencję UE, a także inne środki mające na celu wykorzystywanie i rozpowszechnianie wyników projektów i wyników działań Wspólnoty w dziedzinie młodzieży.

Środek ten obejmuje Europejski Tydzień Młodzieży, który może obejmować wydarzenia w państwach członkowskich i na szczeblu europejskim dotyczące pracy instytucji europejskich, dialogu pomiędzy decydentami europejskimi a młodzieżą oraz uznania dla projektów wysokiej jakości wspieranych przez Program.

Środek ten może, w szczególności, wspierać cele realizowane poprzez otwartą metodę koordynacji w dziedzinie młodzieży oraz Europejski Pakt na rzecz Młodzieży oraz współpracę pomiędzy krajowymi i międzynarodowymi młodzieżowymi formami działalności wolontariatu.

#### 5.2. Wsparcie działań prowadzących do lepszego zrozumienia młodzieży i wiedzy na jej temat

Środek ten wspiera konkretne projekty zmierzające do określenia obecnego stanu wiedzy na temat priorytetów w dziedzinie młodzieży zdefiniowanych w ramach otwartej metody koordynacji, jak również projekty mające na celu ich uzupełnienie i aktualizację lub ułatwienie dostępu do nich.

Ma on również na celu wspieranie rozwoju metod analizy i porównywania wyników badań oraz zagwarantowanie ich jakości.

Program może również wspierać tworzenie sieci różnych uczestników działań w dziedzinie młodzieży.

#### 5.3. Współpraca z organizacjami międzynarodowymi

Działanie to można wykorzystać celem wspierania współpracy UE z organizacjami międzynarodowymi działającymi w dziedzinie młodzieży, w szczególności z Radą Europy, Organizacją Narodów Zjednoczonych lub jej wyspecjalizowanymi instytucjami.

### **INFORMOWANIE**

W celu przedstawienia przykładów dobrych praktyk i projektów modelowych stworzona zostanie baza danych zawierająca informacje na temat istniejących pomysłów dotyczących działalności młodzieżowej na szczeblu europejskim.

Komisja udostępni przewodnik wyjaśniający cele, zasady i procedury Programu, a w szczególności prawa i obowiązki przyjmowania dotacji.

## ZARZĄDZANIE PROGRAMEM

### Minimalne alokacje

Z zastrzeżeniem art. 13, minimalne kwoty przyznawane na poszczególne działania, w stosunku do koperty finansowej przedstawionej w tym artykule, są następujące:

Działanie 1: Młodzież dla Europy 30 %

Działanie 2: Wolontariat europejski 23 %

Działanie 3: Młodzież w świecie 6 %

Działanie 4: Systemy wsparcia młodzieży 15 %

Działanie 5: Wsparcie europejskiej współpracy w dziedzinie młodzieży 4 %

Budżet Programu może również pokrywać wydatki związane z działaniami przygotowawczymi, monitorującymi, kontrolnymi i oceniającymi, które są bezpośrednio niezbędne do zarządzania Programem i do realizacji jego celów, w szczególności badań, zebrań, działań informacyjnych i publikacyjnych, wydatków związanych z sieciami informatycznymi do celów wymiany informacji, jak również wszelkie inne wydatki administracyjne i wydatki na wsparcie techniczne zatwierdzone przez Komisję do celów zarządzania Programem.

### KONTROLE I AUDYTY

Dla projektów wybranych zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 14 ust. 3 niniejszej decyzji, stworzony został system wrywkowej kontroli.

Beneficjenci dotacji zachowują do dyspozycji Komisji dowody dokumentujące wszystkie wydatki poniesione przez okres pięciu lat od daty ostatniej płatności. Muszą zapewnić, że, w stosownych przypadkach, dowody przechowywane przez partnerów lub członków są udostępniane Komisji.

Komisja może przeprowadzić audyt w zakresie wykorzystania dotacji bezpośrednio przy pomocy swych pracowników lub za pośrednictwem jakiegokolwiek kompetentnej instytucji zewnętrznej przez nią wybranej. Kontrole te mogą być przeprowadzane przez cały okres obowiązywania umowy oraz przez okres pięciu lat od daty wypłaty pozostałej części dotacji. W stosownych przypadkach wyniki takiej kontroli mogą skłonić Komisję do podjęcia decyzji o żądaniu zwrotu wypłaconych dotacji.

Pracownicy Komisji oraz osoby z zewnątrz upoważnione przez Komisję mają odpowiedni dostęp do biur beneficjentów, jak również do wszelkich informacji, w tym również w postaci elektronicznej, niezbędnych do celów prowadzenia takiej kontroli.

Trybunał Obrachunkowy oraz Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) powinni dysponować tymi samymi prawami co Komisja, w szczególności w zakresie dostępu.

Decyzje Komisji, podjęte na mocy art. 10, umowy z krajowymi agencjami, porozumienia z uczestniczącymi państwami trzecimi, jak również związane z nimi porozumienia i umowy, powinny przewidywać, w szczególności, prowadzenie przez Komisję lub upoważnionego przez nią przedstawiciela, Biuro OLAF i Trybunał Obrachunkowy, kontroli i audytów finansowych, w razie potrzeby na miejscu. Kontroli podlegają agencje krajowe lub, w razie potrzeby, beneficjenci dotacji.

Komisja może również przystąpić do kontroli na miejscu, zgodnie z rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami <sup>(1)</sup>.

Dla działań wspólnotowych, o których mowa w niniejszej decyzji, pojęcie „nieprawidłowości”, o której mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich <sup>(2)</sup>, oznacza jakiegokolwiek naruszenie przepisów prawa wspólnotowego lub jakiegokolwiek niewykonanie zobowiązania umownego wynikające z działania lub zaniechania przez stronę, które spowodowało lub mogło spowodować szkodę w ogólnym budżecie Unii Europejskiej lub w budżetach przez Wspólnoty zarządzanych, z powodu nieuzasadnionego wydatku.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 292 z 15.11.1996, str. 2.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 312 z 23.12.1995, str. 1.

**DECYZJA NR 1720/2006/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY****z dnia 15 listopada 2006 r.****ustanawiająca program działań w zakresie uczenia się przez całe życie**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 149 ust. 4 i art. 150 ust. 4,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego <sup>(1)</sup>,uwzględniając opinię Komitetu Regionów <sup>(2)</sup>,działając zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu <sup>(3)</sup>,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzją Rady 1999/382/WE <sup>(4)</sup> ustanowiono drugą fazę wspólnotowego programu działań w dziedzinie kształcenia zawodowego „Leonardo da Vinci”.
- (2) Decyzją nr 253/2000/WE Parlamentu Europejskiego i Rady <sup>(5)</sup> ustanowiono drugi etap wspólnotowego programu działań w dziedzinie edukacji „Socrates”.
- (3) Decyzją nr 2318/2003/WE Parlamentu Europejskiego i Rady <sup>(6)</sup> ustanowiono wieloletni program w celu skutecznej integracji technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w systemy kształcenia edukacji i szkoleń w Europie (Program „eLearning”).
- (4) Decyzją nr 791/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady <sup>(7)</sup> ustanowiono wspólnotowy program działań w celu promowania jednostek działających na poziomie europejskim w obszarze edukacji i szkoleń, a także wspierania określonych działań w tym obszarze.
- (5) Decyzją nr 2241/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady <sup>(8)</sup> ustanowiono jednolite ramy dla przejrzystości kwalifikacji i kompetencji (Europass).
- (6) Decyzją nr 2317/2003/WE Parlamentu Europejskiego i Rady <sup>(9)</sup> ustanowiono program w celu poprawy jakości w szkolnictwie wyższym i wspierania międzykulturowego zrozumienia poprzez współpracę z państwami trzecimi (Erasmus Mundus) (2004–2008).
- (7) Na mocy deklaracji bolońskiej, podpisanej przez ministrów edukacji dwudziestu dziewięciu państw europejskich w dniu 19 czerwca 1999 r., ustanowiono międzyrządowy proces mający na celu stworzenie do 2010 r. „Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego”, co wymaga wsparcia na poziomie Wspólnoty.
- (8) Na posiedzeniu Rady Europejskiej w Lizbonie w dniach 23–24 marca 2000 r. przed Unią Europejską postawiono strategiczny cel, by gospodarka unijna stała się najbardziej konkurencyjną i dynamiczną gospodarką świata opartą na wiedzy, zdolną do utrzymania trwałego wzrostu gospodarczego z większą liczbą miejsc pracy i lepszymi miejscami pracy oraz większą spójnością społeczną, a także zwrócono się do Rady ds. Edukacji o podjęcie ogólnych rozważań na temat konkretnych przyszłych celów systemów kształcenia, skupiając się na wspólnych problemach i priorytetach z jednoczesnym uwzględnieniem narodowej różnorodności.
- (9) Społeczeństwo oparte na zaawansowanej wiedzy stanowi klucz do zwiększenia wskaźników wzrostu i zatrudnienia. Edukacja i szkolenia stanowią zasadnicze priorytety Unii Europejskiej w celu osiągnięcia celów lizbońskich.
- (10) W dniu 12 lutego 2001 r. Rada przyjęła sprawozdanie na temat konkretnych przyszłych celów systemów edukacji i szkoleń. W dniu 14 czerwca 2002 r. Rada przyjęła szczegółowy program pracy w zakresie realizacji tych celów, wymagający wsparcia na poziomie Wspólnoty.
- (11) Na posiedzeniu Rady Europejskiej w Goeteborgu w dniach 15–16 czerwca 2001 r. uzgodniono strategię na rzecz trwałego rozwoju oraz uzupełniono proces lizboński na rzecz zatrudnienia, reform gospodarczych i spójności społecznej o wymiar ochrony środowiska.
- (12) Na posiedzeniu Rady Europejskiej w Barcelonie w dniach 15–16 marca 2002 r. przyjęto cel uczynienia systemów edukacji i szkoleń Unii Europejskiej światowym wzorcem jakości do 2010 r. oraz wezwano do podjęcia działań na rzecz poprawy podstawowych umiejętności, w szczególności poprzez naukę co najmniej dwóch języków obcych od wczesnych lat życia.

<sup>(1)</sup> Dz.U. C 221 z 8.9.2005, str. 134.

<sup>(2)</sup> Dz.U. C 164 z 5.7.2005, str. 59.

<sup>(3)</sup> Opinia Parlamentu Europejskiego wydana dnia 25 października 2005 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym), wspólne stanowisko Rady wydane dnia 24 lipca 2006 r. (Dz.U. C 251 E z 17.10.2006, str. 37), stanowisko Parlamentu Europejskiego wydana dnia 25 października 2006 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

<sup>(4)</sup> Dz.U. L 146 z 11.6.1999, str. 33. Decyzja ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 885/2004 (Dz.U. L 168 z 1.5.2004, str. 1).

<sup>(5)</sup> Dz.U. L 28 z 3.2.2000, str. 1. Decyzja ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 885/2004.

<sup>(6)</sup> Dz.U. L 345 z 31.12.2003, str. 9.

<sup>(7)</sup> Dz.U. L 138 z 30.4.2004, str. 31.

<sup>(8)</sup> Dz.U. L 390 z 31.12.2004, str. 6.

<sup>(9)</sup> Dz.U. L 345 z 31.12.2003, str. 1.

- (13) Komunikat Komisji oraz rezolucja Rady z dnia 27 czerwca 2002 r.<sup>(1)</sup> w sprawie uczenia się przez całe życie potwierdzają, że uczenie się przez całe życie należy wspierać działaniami i politykami opracowywanymi w ramach programów wspólnotowych w tej dziedzinie.
- (14) Rezolucja Rady z dnia 19 grudnia 2002 r.<sup>(2)</sup> ustanowiła proces wzmocnionej współpracy europejskiej w zakresie szkolenia i kształcenia zawodowego, wymagający wsparcia na poziomie Wspólnoty. Deklaracja kopenhaska, uzgodniona przez ministrów edukacji trzydziestu jeden państw europejskich w dniu 30 listopada 2002 r., włączyła partnerów społecznych i kraje kandydujące do tego procesu.
- (15) W komunikacie Komisji w sprawie planu działań na rzecz umiejętności i mobilności zwrócono uwagę na ciągłą potrzebę działań na poziomie europejskim w celu poprawy uznawalności kwalifikacji uzyskanych w wyniku kształcenia i szkoleń.
- (16) W komunikacie Komisji w sprawie planu działań na rzecz wspierania nauki języków obcych oraz różnorodności językowej określono działania, jakie mają być podjęte na poziomie europejskim w latach 2004–2006 oraz wymagają kontynuacji.
- (17) Promocja nauczania i uczenia się języków obcych oraz promocja różnorodności językowej powinny być priorytetami działań Wspólnoty w dziedzinie edukacji i szkoleń. Nauczanie i uczenie się języków obcych nabiera szczególnego znaczenia pomiędzy sąsiadującymi państwami członkowskimi.
- (18) Sprawozdania okresowe z oceny programów Socrates i Leonardo da Vinci, jak również konsultacje publiczne na temat przyszłych działań Wspólnoty w zakresie edukacji i szkoleń ujawniły silną i pod pewnymi względami rosnącą potrzebę dalszej współpracy i mobilności w tych dziedzinach na szczeblu europejskim. Sprawozdania te podkreśliły znaczenie stworzenia ściślejszego związku pomiędzy programami i polityką Wspólnoty w dziedzinie edukacji i szkoleń, wyraziły potrzebę takiego organizowania działań Wspólnoty, by odpowiadały one lepiej paradygmatowi uczenia się przez całe życie; wezwano także do przyjęcia prostszego, bardziej przyjaznego dla odbiorcy i elastyczniejszego podejścia do realizacji tych działań.
- (19) Zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami, wdrażanie programu może zostać uproszczone poprzez korzystanie z finansowania ryczałtowego w przypadku wsparcia przyznawanego uczestnikom programu albo wsparcia wspólnotowego na rzecz struktur ustanowionych na poziomie krajowym w celu administrowania programem.
- (20) Integracja wsparcia wspólnotowego dla międzynarodowej współpracy i mobilności w zakresie edukacji i szkoleń w ramach jednolitego programu przyniosłaby znaczące korzyści, co pozwoliłoby na osiągnięcie lepszego efektu synergii pomiędzy poszczególnymi obszarami działań, a także stworzyłoby większe możliwości wsparcia rozwoju uczenia się przez całe życie oraz bardziej spójne, sprawniejsze i skuteczniejsze praktyki administracyjne. Jednolity program zachęciłby również do pełniejszej współpracy między różnymi szczeblami edukacji i szkoleń.
- (21) Powinien zatem zostać ustanowiony program działań w zakresie uczenia się przez całe życie zmierzający do wsparcia, poprzez uczenie się przez całe życie, rozwoju Unii Europejskiej jako społeczeństwa opartego na zaawansowanej wiedzy, charakteryzującego się stałym wzrostem gospodarczym, większą liczbą miejsc pracy i lepszymi miejscami pracy oraz większą spójnością społeczną.
- (22) Z uwagi na specyfikę sektorów – oświaty, szkolnictwa wyższego, kształcenia zawodowego oraz kształcenia dorosłych – a także związaną z tym potrzebę oparcia działań Wspólnoty na celach, formach działania i strukturach organizacyjnych dopasowanych do potrzeb tych sektorów, wskazane jest utrzymanie poszczególnych programów w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”, ukierunkowanego na każdy z tych czterech sektorów, z jednoczesnym położeniem nacisku na kwestie spójności i zbieżności pomiędzy tymi programami.
- (23) Komisja w swym komunikacie „Budowanie naszej wspólnej przyszłości: wyzwania polityczne i środki budżetowe w rozszerzonej Unii w latach 2007–2013” określiła kolejność wyrażonych ilościowo celów, które należy osiągnąć w ramach wspólnotowych programów nowej generacji w zakresie edukacji i szkoleń, które wymagają znacznego zwiększenia mobilności i działań partnerskich.
- (24) Biorąc pod uwagę dowiedziony korzystny wpływ mobilności transnarodowej na poszczególne osoby oraz systemy edukacji i szkoleń, a także znaczny poziom niezaspokojonego zapotrzebowania w zakresie mobilności we wszystkich sektorach oraz jej znaczenie w kontekście celu lizbońskiego, należy znacznie zwiększyć wsparcie dla mobilności transnarodowej w ramach czterech szczegółowych programów sektorowych.
- (25) W celu odpowiedniejszego pokrycia rzeczywistych dodatkowych kosztów ponoszonych przez studentów studiujących za granicą, wysokość standardowego stypendium studenckiego związanego z mobilnością powinna zostać utrzymana na średnim rzeczywistym poziomie 200 EUR miesięcznie przez cały okres trwania programu.
- (26) Należy pełniej uwzględnić w przepisach potrzeby poszczególnych uczniów szkół średnich oraz uczniów dorosłych dotyczące mobilności, dotychczas nieobjęte programami wspólnotowymi, poprzez wprowadzenie nowego rodzaju działań na rzecz mobilności do programów Comenius i Grundtvig. Możliwości rozwoju długofalowej współpracy pomiędzy szkołami w sąsiadujących regionach powinny również zostać szerzej wykorzystane dzięki mobilności poszczególnych nauczycieli.

<sup>(1)</sup> Dz.U. C 163 z 9.7.2002, str. 1.

<sup>(2)</sup> Dz.U. C 13 z 18.1.2003, str. 2.

- (27) Małe i średnie przedsiębiorstwa odgrywają istotną rolę w gospodarce europejskiej. Jak dotąd jednak uczestnictwo takich przedsiębiorstw w programie Leonardo da Vinci było ograniczone. Należy podjąć odpowiednie kroki w celu zwiększenia atrakcyjności działań wspólnotowych dla takich przedsiębiorstw, w szczególności poprzez zapewnienie stażystom większych możliwości przemieszczania się. Należy doprowadzić do odpowiednich uzgodnień, podobnych do istniejących w ramach programu Erasmus, dotyczących uznawania wyników mobilności.
- (28) Uwzględniając szczególne wyzwania edukacyjne, przed jakimi stają dzieci pracowników objazdowych oraz pracowników mobilnych, należy w pełni wykorzystać możliwości oferowane przez program Comenius w celu wspierania działań ponadnarodowych nakierowanych na potrzeby takich dzieci.
- (29) Wzrostowi ogólnoeuropejskiej mobilności powinien towarzyszyć ciągły wzrost standardów.
- (30) W związku ze zwiększoną potrzebą wsparcia na szczeblu europejskim działań ukierunkowanych na osiągnięcie tych celów politycznych oraz zapewnienia środków wsparcia działalności międzysektorowej w dziedzinie języków i TIK, a także w związku z potrzebą zwiększenia stopnia upowszechnienia i wykorzystania wyników programu, wskazane jest uzupełnienie czterech szczegółowych programów sektorowych o program międzysektorowy.
- (31) W związku z rosnącą potrzebą wiedzy i dialogu na temat procesu integracji europejskiej oraz jego rozwoju ważne jest zachęcanie do udoskonalania jakości nauczania, badań i dyskusji w tej dziedzinie poprzez wsparcie szkół wyższych specjalizujących się w studiach nad procesem integracji europejskiej, stowarzyszeń europejskich działających w zakresie edukacji i szkoleń oraz programu „Akcja Jean Monnet”.
- (32) Konieczne jest zapewnienie wystarczającej elastyczności w sposobie sformułowania niniejszej decyzji, tak aby pozwolić na odpowiednie dostosowanie działań w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” stosownie do zmieniających się potrzeb w latach 2007–2013, a także aby uniknąć nieadekwatnie szczegółowych przepisów dotyczących poprzednich etapów programów Socrates i Leonardo da Vinci.
- (33) We wszystkich swych działaniach Wspólnota zobowiązana jest zmierzać do zniesienia nierówności oraz wspierania równości mężczyzn i kobiet zgodnie z art. 3 ust. 2 Traktatu.
- (34) Zgodnie z art. 151 Traktatu Wspólnota zobowiązana jest uwzględnić aspekty kulturowe w swoim działaniu na podstawie innych postanowień Traktatu, w szczególności w celu poszanowania i popierania różnorodności jej kultur. Szczególną uwagę należy zwrócić na synergię pomiędzy kulturą, edukacją i szkoleniami. Należy również zachęcać do podejmowania dialogu międzykulturowego.
- (35) Należy upowszechniać aktywną postawę obywatelską oraz poszanowanie praw człowieka i zasad demokracji, a także wzmacniać walkę przeciw wszystkim formom wykluczenia, w tym przeciw rasizmowi i ksenofobii.
- (36) Istnieje potrzeba zwiększenia dostępu dla osób z grup mniej uprzywilejowanych oraz aktywnego zajęcia się szczególnieymi potrzebami edukacyjnymi osób niepełnosprawnych podczas realizacji wszystkich części programu, w tym poprzez stosowanie wyższych dotacji odzwierciedlających dodatkowe koszty ponoszone przez jego niepełnosprawnych uczestników oraz poprzez zapewnienie wsparcia dla uczenia się i stosowania języka migowego oraz alfabetu Braille'a.
- (37) Należy odnotować osiągnięcia Europejskiego Roku Edukacji przez Sport (2004) oraz potencjalne korzyści dla edukacji płynące ze współpracy między instytucjami oświatowymi i organizacjami sportowymi, które podkreślano w trakcie Roku.
- (38) Kraje kandydujące do przystąpienia do Unii Europejskiej oraz państwa EFTA, które są członkami EOG, mogą uczestniczyć w programach wspólnotowych zgodnie z umowami, które zostaną podpisane pomiędzy Wspólnotą a tymi państwami.
- (39) Rada Europejska na posiedzeniu w Salonikach w dniach 19. i 20. czerwca 2003 r. zatwierdziła wnioski Rady z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie Bałkanów Zachodnich, w tym załączoną do nich „Agendę z Salonik dla Bałkanów Zachodnich: w kierunku integracji europejskiej”, zgodnie z którą programy wspólnotowe powinny być otwarte dla krajów uczestniczących w procesie stabilizacji i stowarzyszenia w oparciu o umowy ramowe podpisywane przez Wspólnotę i te kraje.
- (40) Wspólnota i Konfederacja Szwajcarska ogłosiły zamiar podjęcia negocjacji w sprawie zawarcia umów w dziedzinach będących przedmiotem ich wspólnego zainteresowania, takich jak wspólnotowe programy w zakresie edukacji, szkoleń i wymiany młodzieży.
- (41) Program „Uczenie się przez całe życie” powinien być regularnie monitorowany i poddawany ocenie w ramach współpracy pomiędzy Komisją i państwami członkowskimi w celu wprowadzenia niezbędnych dostosowań, szczególnie w odniesieniu do priorytetów w zakresie realizacji działań. Ocena powinna zawierać również ocenę zewnętrzną, przeprowadzoną przez niezależne i bezstronne podmioty.
- (42) W swojej rezolucji z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie wdrożenia programu Socrates<sup>(1)</sup> Parlament Europejski zwrócił uwagę na nieproporcjonalnie uciążliwe procedury administracyjne dla osób ubiegających się o dotacje w ramach drugiego etapu programu.

(1) Dz.U. C 293 E z 28.11.2002, str. 103.

- (43) Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich <sup>(1)</sup> oraz rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 <sup>(2)</sup>, które zabezpieczają interesy finansowe Wspólnot, muszą być stosowane z uwzględnieniem zasady prostoty i spójności w wyborze instrumentów budżetowych, ograniczenia liczby przypadków, w których Komisja ponosi bezpośrednią odpowiedzialność za wdrożenie i zarządzanie, a także wymaganej proporcjonalności pomiędzy kwotą środków a obciążeniem administracyjnym związanym z ich wykorzystaniem.
- (44) Radykalne uproszczenie procedur administracyjnych związanych ze składaniem wniosków jest niezbędne dla pomyślnej realizacji programu. Wymagania administracyjne i księgowość powinny być proporcjonalne do wysokości dotacji.
- (45) Należy ponadto przyjąć właściwe środki zapobiegające nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz podjąć niezbędne kroki w celu odzyskania utraconych, niesłusznie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych środków.
- (46) Właściwe jest zapewnienie prawidłowego zamknięcia programu „Uczenie się przez całe życie”, przede wszystkim w odniesieniu do kontynuacji wieloletnich uzgodnień dotyczących zarządzania nim, takich jak kwestie finansowania pomocy technicznej i administracyjnej. Od dnia 1 stycznia 2014 r. pomoc techniczna i administracyjna powinna objąć, w razie potrzeby, zarządzanie działaniami niezakończonymi do końca 2013 r., w tym działaniami nadzorczymi i kontrolnymi.
- (47) Jako że cel niniejszej decyzji, to jest wkład współpracy europejskiej w jakość edukacji i szkoleń, nie może być osiągnięty w wystarczającym stopniu przez państwa członkowskie z uwagi na potrzebę wielostronnego partnerstwa, ponadnarodowej mobilności i ogólnowspólnotowej wymiany informacji, a że względu na charakter wymaganych działań i środków może być łatwiej osiągnięty na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności ustanowioną w tym artykule niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (48) Niniejsza decyzja określa kopertę finansową na cały okres trwania programu, która stanowi w ramach rocznej procedury budżetowej podstawowy punkt odniesienia dla władzy budżetowej w rozumieniu pkt 37 porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie

dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami <sup>(3)</sup>.

- (49) Środki wymagane w celu wdrożenia niniejszej decyzji powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji <sup>(4)</sup>.

STANOWIĄ, CO NASTĘPUJE:

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

ROZDZIAŁ I

**Program „Uczenie się przez całe życie”**

Artykuł 1

**Ustanowienie programu „Uczenie się przez całe życie”**

1. Decyzja niniejsza ustanawia program działań wspólnotowych, zwany dalej „programem Uczenie się przez całe życie”.
2. Ogólnym celem programu „Uczenie się przez całe życie” jest przyczynianie się, poprzez uczenie się przez całe życie, do rozwoju Wspólnoty jako społeczeństwa opartego na wiedzy, charakteryzującego się trwałym rozwojem gospodarczym, licznymi i lepszymi miejscami pracy oraz większą spójnością społeczną przy jednoczesnym zapewnieniu należytej ochrony środowiska naturalnego dla przyszłych pokoleń. W szczególności program ten ma na celu sprzyjanie wymianie, współpracy i mobilności pomiędzy systemami edukacji i szkoleń w obrębie Wspólnoty, tak by stały się światowym wzorcem jakości.
3. Program „Uczenie się przez całe życie” realizuje następujące cele szczegółowe:
  - a) przyczynianie się do rozwoju uczenia się przez całe życie na wysokim poziomie, a także propagowanie osiągnięcia jak najlepszych wyników, innowacji oraz europejskiego wymiaru systemów nauczania i praktyki w tej dziedzinie;
  - b) wspieranie realizacji europejskiego obszaru uczenia się przez całe życie;
  - c) wspieranie poprawy jakości, atrakcyjności i dostępności ofert w zakresie uczenia się przez całe życie w państwach członkowskich;
  - d) wzmocnienie wkładu uczenia się przez całe życie w spójność społeczną, aktywne obywatelstwo, dialog międzykulturowy, równość kobiet i mężczyzn oraz samorealizację;
  - e) pomoc we wspieraniu kreatywności, konkurencyjności, szans na zatrudnienie oraz rozwoju ducha przedsiębiorczości;

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 357 z 31.12.2002, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 1248/2006 (Dz.U. L 227 z 19.8.2006, str. 3).

<sup>(3)</sup> Dz.U. C 139 z 14.6.2006, str. 1.

<sup>(4)</sup> Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

- f) przyczynianie się do zwiększonego uczestnictwa w uczeniu się przez całe życie osób w każdym wieku, w tym osób o szczególnych potrzebach edukacyjnych oraz grup defaworyzowanych, niezależnie od ich środowiska społeczno-gospodarczego;
- g) propagowanie nauki języków obcych i różnorodności językowej;
- h) wspieranie tworzenia innowacyjnych i opartych na TIK treści, usług, metodologii uczenia oraz praktyk w zakresie uczenia się przez całe życie;
- i) wzmacnianie roli uczenia się przez całe życie w tworzeniu poczucia obywatelstwa europejskiego opartego na zrozumieniu i poszanowaniu praw człowieka oraz zasad demokracji, a także zachęcaniu do tolerancji i szacunku dla innych narodów i kultur;
- j) wspieranie współpracy w zapewnianiu wysokiej jakości we wszystkich dziedzinach edukacji i szkoleń w Europie;
- k) zachęcanie do jak najlepszego wykorzystywania wyników, innowacyjnych produktów i procesów oraz do wymiany dobrych praktyk w dziedzinach objętych programem „Uczenie się przez całe życie” w celu poprawy jakości edukacji i szkoleń.
4. Zgodnie z przepisami administracyjnymi określonymi w załączniku program „Uczenie się przez całe życie” wspiera i uzupełnia działania podejmowane przez państwa członkowskie, przy pełnym poszanowaniu ich odpowiedzialności za systemy edukacji i szkoleń oraz ich różnorodności kulturowej i językowej.
5. Jak określono w art. 3, cele programu „Uczenie się przez całe życie” realizowane są w ramach czterech programów sektorowych, jednego programu międzysektorowego oraz programu Jean Monnet, zwanych dalej łącznie „programami szczególnymi”.
6. Niniejsza decyzja będzie wprowadzana w życie w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r. Działania przygotowawcze, w tym decyzje Komisji podejmowane zgodnie z art. 9, mogą być jednakże realizowane począwszy od wejścia w życie niniejszej decyzji.

## Artykuł 2

### Definicje

Do celów niniejszej decyzji zastosowanie mają następujące definicje:

- 1) „przedszkole” oznacza zorganizowaną działalność edukacyjną podejmowaną przed rozpoczęciem obowiązkowej edukacji w szkole podstawowej;
- 2) „uczeń” oznacza osobę przyjętą do szkoły w celu pobierania nauki;
- 3) „szkoła” oznacza wszelkiego rodzaju instytucje zapewniające kształcenie ogólne (na poziomie przedszkola, szkoły podstawowej lub średniej), zawodowe lub techniczne oraz, na zasadzie wyjątku, w przypadku działań na rzecz nauki języków obcych, instytucje pozaszkolne zapewniające praktykę zawodową;
- 4) „nauczyciele/kadra nauczycielska” oznacza osoby, które w ramach swych obowiązków służbowych bezpośrednio uczestniczą w procesie edukacyjnym w państwach członkowskich;
- 5) „instruktorzy zawodu” oznacza osoby, które w ramach swych obowiązków służbowych bezpośrednio uczestniczą w procesie kształcenia zawodowego i szkoleń zawodowych w państwach członkowskich;
- 6) „student” oznacza osobę zarejestrowaną w szkole wyższej, bez względu na dziedzinę studiów, w celu odbycia studiów wyższych kończących się uzyskaniem uznawanego stopnia naukowego lub innego uznawanego poświadczenia odbycia edukacji w szkole wyższej, do poziomu doktoratu włącznie;
- 7) „praktykant” oznacza osobę poddaną kształceniu zawodowemu zarówno w placówce kształcącej lub organizacji szkoleniowej, jak i w miejscu pracy;
- 8) „uczeń dorosły” oznacza ucznia poddanego kształceniu dorosłych;
- 9) „osoby na rynku pracy” oznacza zatrudnionych, osoby pracujące na własny rachunek oraz osoby gotowe do podjęcia pracy;
- 10) „szkoła wyższa” oznacza:
  - a) każdy rodzaj szkoły wyższej zgodnie z ustawodawstwem lub praktyką krajową, oferującej uznawany stopień naukowy lub inne uznawane poświadczenie zdobycia wyższego wykształcenia, bez względu na nazwy takich instytucji w państwach członkowskich;
  - b) każdą instytucję, zgodnie z ustawodawstwem lub praktyką krajową, oferującą szkolenie lub kształcenie zawodowe na poziomie studiów wyższych;
- 11) „wspólny dyplom magisterski” oznacza studia magisterskie, które:
  - a) prowadzone są przez co najmniej trzy szkoły wyższe z trzech różnych państw członkowskich;
  - b) realizują program, w ramach którego część studiów odbywa się w co najmniej dwóch z tych trzech instytucji;
  - c) posiadają mechanizm uznawania okresów studiów odbytych w instytucjach partnerskich, który opiera się na europejskim systemie transferu punktów lub jest z nim zgodny;
  - d) prowadzą do udzielenia przez uczestniczące instytucje wspólnych, podwójnych lub wielokrotnych stopni naukowych, które są uznawane lub podlegają akredytacji w państwach członkowskich;
- 12) „kształcenie zawodowe” oznacza każdą formę wstępnego szkolenia lub kształcenia zawodowego, w tym nauczania technicznego i zawodowego oraz praktyk, przyczyniającego się do osiągnięcia kwalifikacji zawodowych uznawanych przez właściwe organy państwa członkowskiego,

- w którym zostały uzyskane, oraz każdą formę ustawicznego kształcenia lub kształcenia zawodowego podejmowanego przez daną osobę podczas jej kariery zawodowej;
- 13) „kształcenie dorosłych” oznacza wszelkie formy kształcenia pozazawodowego osób dorosłych bez względu na to, czy jest prowadzone w systemie formalnym, pozaformalnym lub nieformalnym;
- 14) „wizyta studyjna” oznacza krótką wizytę mającą na celu zapoznanie się z danym aspektem uczenia się przez całe życie w innym państwie członkowskim;
- 15) „mobilność” oznacza pobyt w innym państwie członkowskim w celu podjęcia studiów, pracy lub innej działalności o charakterze edukacyjnym, dydaktycznym lub administracyjnym, wspartej, w razie potrzeby, kursami przygotowawczymi lub odświeżającymi znajomość języka kraju goszczącego lub języka roboczego;
- 16) „staż” oznacza pobyt w przedsiębiorstwie lub organizacji w innym państwie członkowskim, wsparty, w razie potrzeby, kursami przygotowawczymi lub odświeżającymi znajomość języka kraju goszczącego lub języka roboczego, w celu wsparcia osób w procesie adaptacji do wymagań ogólnospółnotowego rynku pracy, nabycia konkretnych umiejętności oraz lepszego zrozumienia kultury gospodarczo-społecznej danego kraju w kontekście nabywania doświadczenia zawodowego;
- 17) „jednostronny” oznacza dotyczący jednej instytucji;
- 18) „dwustronny” oznacza dotyczący partnerów z dwóch państw członkowskich;
- 19) „wielostronny” oznacza dotyczący partnerów z co najmniej trzech państw członkowskich. Komisja może uznawać za wielostronne stowarzyszenia bądź inne podmioty, których członkami są podmioty z co najmniej trzech państw członkowskich;
- 20) „partnerstwo” oznacza dwustronne lub wielostronne porozumienie pomiędzy grupą instytucji lub organizacji z różnych państw członkowskich w celu przeprowadzenia wspólnych działań europejskich w zakresie uczenia się przez całe życie;
- 21) „sieć” oznacza formalne lub nieformalne zgrupowanie podmiotów działających w danej dziedzinie, dyscyplinie lub sektorze uczenia się przez całe życie;
- 22) „projekt” oznacza działanie w ramach współpracy posiadające z góry określony cel, opracowane wspólnie przez formalną lub nieformalną grupę organizacji lub instytucji;
- 23) „koordynator projektu” oznacza organizację lub instytucję odpowiedzialną za realizację projektu przez grupę wielostronną;
- 24) „partnerzy projektu” oznacza organizacje lub instytucje, inne niż koordynator, które tworzą grupę wielostronną;
- 25) „przedsiębiorstwo” oznacza dowolny podmiot gospodarczy sektora publicznego lub prywatnego, bez względu na rozmiar, status prawny bądź sektor gospodarki, w którym działa, w tym z zakresu gospodarki społecznej;
- 26) „partnerzy społeczni” oznacza, na poziomie krajowym, organizacje pracodawców i pracowników zgodnie z ustawodawstwem lub praktyką krajową, a na poziomie Wspólnoty – organizacje pracodawców i pracowników biorące udział w dialogu społecznym na poziomie Wspólnoty;
- 27) „doradztwo zawodowe i poradnictwo” oznacza szereg działań, takich jak udzielanie informacji, ocenianie predyspozycji i udzielanie porad, mających na celu wsparcie osób uczących się, instruktorów zawodu i pozostałego personelu w dokonaniu wyboru odnośnie do programu edukacji i szkoleń lub możliwości zatrudnienia;
- 28) „upowszechnianie i wykorzystanie wyników” oznacza działania mające na celu zapewnienie właściwego rozpoznania, przedstawienia i wdrożenia na szeroką skalę wyników programu „Uczenie się przez całe życie” oraz poprzedzających go programów;
- 29) „uczenie się przez całe życie” oznacza kształcenie ogólne, szkolenie i kształcenie zawodowe, a także kształcenie pozaformalne i nieformalne podejmowane przez całe życie, dzięki czemu ulega polepszeniu poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji wymaganych z perspektywy osobistej, obywatelskiej, społecznej lub zawodowej. Uczenie się przez całe życie obejmuje korzystanie z doradztwa zawodowego i poradnictwa.

### Artykuł 3

#### Programy szczegółowe

1. Programy szczegółowe dla poszczególnych sektorów są następujące:
- a) program Comenius dotyczący potrzeb dydaktycznych osób korzystających z edukacji na poziomie przedszkolnym i szkolnym do końca szkoły średniej, a także instytucji i organizacji zapewniających kształcenie w tym zakresie;
- b) program Erasmus dotyczący potrzeb dydaktycznych osób korzystających z edukacji na poziomie studiów wyższych, a także szkolenia i kształcenia zawodowego na poziomie studiów wyższych, bez względu na długość kursu lub ich kwalifikacje, w tym studia doktoranckie, a także potrzeb instytucji i organizacji zapewniających lub ułatwiających edukację i szkolenia w tym zakresie;
- c) program Leonardo da Vinci dotyczący potrzeb dydaktycznych osób korzystających ze szkolenia i kształcenia zawodowego, poza szkoleniem i kształceniem zawodowym na poziomie studiów wyższych, a także potrzeb instytucji i organizacji zapewniających bądź ułatwiających kształcenie i szkolenie w tym zakresie;
- d) program Grundtvig dotyczący potrzeb dydaktycznych osób korzystających z wszelkich form kształcenia dorosłych, a także potrzeb instytucji i organizacji zapewniających bądź ułatwiających kształcenie w tym zakresie.
2. Program międzysektorowy obejmuje następujące cztery kluczowe działania:

- a) współpracę strategiczną i innowacje w dziedzinie uczenia się przez całe życie;
- b) propagowanie nauki języków obcych;
- c) rozwijanie innowacyjnych treści, usług, metodologii uczenia i praktyk opartych na TIK na potrzeby uczenia się przez całe życie;
- d) upowszechnianie i wykorzystywanie wyników działań wspieranych w ramach programu oraz poprzednich programów związanych z tą dziedziną, jak również wymianę dobrych praktyk.

3. Program Jean Monnet wspiera instytucje i działania w dziedzinie integracji europejskiej. Obejmuje następujące trzy kluczowe działania:

- a) „Akcja Jean Monnet”;
- b) dotacje operacyjne w celu wsparcia określonych instytucji zajmujących się sprawami integracji europejskiej;
- c) dotacje operacyjne w celu wsparcia innych instytucji i stowarzyszeń europejskich działających w dziedzinie edukacji i szkoleń.

#### Artykuł 4

#### Dostęp do programu „Uczenie się przez całe życie”

Program „Uczenie się przez całe życie” jest skierowany do:

- a) uczniów, studentów, praktykantów i uczniów dorosłych;
- b) nauczycieli, instruktorów zawodu i pozostałego personelu biorącego udział w dowolnym aspekcie uczenia się przez całe życie;
- c) osób na rynku pracy;
- d) instytucji lub organizacji zapewniających możliwości kształcenia w kontekście programu „Uczenie się przez całe życie” lub w ramach programów szczegółowych;
- e) osób i podmiotów odpowiedzialnych za systemy i strategię w zakresie dowolnego aspektu uczenia się przez całe życie na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym;
- f) przedsiębiorstw, partnerów społecznych i ich organizacji na każdym poziomie, w tym organizacji handlowych oraz izb przemysłowo-handlowych;
- g) podmiotów świadczących usługi doradztwa zawodowego i poradnictwa dotyczące dowolnego aspektu uczenia się przez całe życie;
- h) stowarzyszeń działających w dziedzinie uczenia się przez całe życie, w tym stowarzyszeń studentów, praktykantów, uczniów, nauczycieli, rodziców i uczniów dorosłych;
- i) ośrodków badawczych i podmiotów zajmujących się kwestiami uczenia się przez całe życie;

- j) organizacji non-profit, organizacji ochotniczych i organizacji pozarządowych („NGO”).

#### Artykuł 5

#### Działania wspólnotowe

1. Program „Uczenie się przez całe życie” obejmuje wsparcie dla następujących działań:

- a) mobilności osób biorących udział w procesie uczenia się przez całe życie;
- b) partnerstw dwustronnych i wielostronnych;
- c) projektów wielostronnych opracowanych specjalnie w celu promowania jakości w systemach edukacji i szkoleń poprzez międzynarodowy transfer innowacji;
- d) projektów jednostronnych i krajowych;
- e) wielostronnych projektów oraz sieci;
- f) obserwacji i analizy polityk oraz systemów w dziedzinie uczenia się przez całe życie, tworzenia i regularnego udoskonalania materiałów naukowych i informacyjnych, w tym ekspertyz, danych statystycznych, analiz i wskaźników, działań na rzecz wspierania przejrzystości i uznawania kwalifikacji oraz wcześniejszych okresów nauki, a także działań na rzecz wsparcia współpracy w zakresie zapewniania jakości;
- g) dotacji operacyjnych w celu wsparcia niektórych wydatków operacyjnych i administracyjnych ponoszonych przez instytucje i stowarzyszenia działające w dziedzinie objętej programem „Uczenie się przez całe życie”;
- h) innych inicjatyw ukierunkowanych na promocję celów programu „Uczenie się przez całe życie” („środki towarzyszące”).

2. Wsparcie wspólnotowe może być udzielane na wizyty przygotowawcze dotyczące wszelkich działań określonych w niniejszym artykule.

3. Komisja może organizować seminaria, sympozja lub spotkania, które mogą ułatwić wdrożenie programu „Uczenie się przez całe życie”, a także podejmować stosowne działania w zakresie informowania, publikowania i popularyzacji programu oraz działania mające na celu zwiększanie wiedzy o tym programie, a także działania w zakresie monitorowania i oceny programu.

4. Działania, o których mowa w niniejszym artykule, mogą być realizowane w drodze zaproszenia do składania ofert, przetargów lub też być realizowane bezpośrednio przez Komisję.

#### Artykuł 6

#### Zadania Komisji i państw członkowskich

1. Komisja zapewnia skuteczną i wydajną realizację działań wspólnotowych przewidzianych w programie „Uczenie się przez całe życie”.

2. Państwa członkowskie:
- a) podejmują niezbędne kroki w celu zapewnienia sprawnego prowadzenia programu „Uczenie się przez całe życie” na poziomie krajowym, włączając w ten proces wszystkie strony zajmujące się aspektami uczenia się przez całe życie zgodnie z praktyką lub ustawodawstwem krajowym;
  - b) ustanawiają lub wyznaczają i monitorują odpowiednią strukturę służącą do skoordynowanego zarządzania realizacją działań w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” na poziomie krajowym (agencje krajowe), w tym zarządzania budżetowego, zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 oraz art. 38 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002, stosownie do następujących kryteriów:
    - (i) organizacja ustanowiona lub wyznaczona jako agencja krajowa musi posiadać osobowość prawną lub stanowić część podmiotu posiadającego osobowość prawną i podlegać przepisom prawa danego państwa członkowskiego. Ministerstwo nie może zostać wyznaczone jako agencja krajowa;
    - (ii) każda agencja krajowa musi dysponować personelem odpowiednim dla wykonywania jej zadań, o kwalifikacjach zawodowych i językowych odpowiadających wymogom działania w środowisku współpracy międzynarodowej w zakresie edukacji i szkoleń;
    - (iii) agencja krajowa musi dysponować odpowiednią infrastrukturą, w szczególności w zakresie informatyki i komunikacji;
    - (iv) agencja krajowa działa w strukturze administracyjnej, która pozwala jej na zadowalającą realizację zadań oraz unikanie konfliktu interesów;
    - (v) agencja krajowa musi mieć możliwość stosowania zasad zarządzania finansami oraz warunków umownych ustanowionych na poziomie Wspólnoty;
    - (vi) agencja krajowa musi oferować odpowiednie gwarancje finansowe, najlepiej udzielone przez organ publiczny, a jej potencjał administracyjny powinien odpowiadać poziomowi środków wspólnotowych, jakimi ma zarządzać;
  - c) ponoszą odpowiedzialność za właściwe zarządzanie przez agencje krajowe, o których mowa w lit. b), środkami przekazanymi tym agencjom na wsparcie projektów, a w szczególności za przestrzeganie przez agencje krajowe zasad przejrzystości, równości traktowania i unikania podwójnego finansowania ze środków wspólnotowych pochodzących z innych źródeł, a także zobowiązania do monitorowania projektów i odzyskiwania środków, które winny być zwrócone przez beneficjentów;
  - d) podejmują niezbędne kroki w celu zapewnienia właściwej kontroli i nadzoru finansowego nad agencjami krajowymi, o których mowa w lit. b), w szczególności:
    - (i) przed rozpoczęciem pracy przez agencję krajową przekazują Komisji wymagane zapewnienia odnośnie do istnienia, odpowiedniości i właściwego funkcjonowania w obrębie tej agencji, procedur, systemów kontroli, systemów rachunkowości oraz procedur w zakresie przetargów i udzielania dotacji, zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami;
    - (ii) przedstawiają Komisji każdego roku zapewnienie o wiarygodności systemów i procedur finansowych agencji krajowych oraz o rzetelności ich rachunkowości;
  - e) w przypadku nieprawidłowości, zaniedbań lub nadużyć, które mogą być przypisane strukturom krajowym, ustanowionym bądź wyznaczonym zgodnie z lit. b), i prowadzących do powstania roszczeń ze strony Komisji wobec agencji krajowej, które nie są w pełni zaspokojone, ponoszą odpowiedzialność za takie nieodzyskane środki;
  - f) wyznaczają na wniosek Komisji instytucje lub organizacje oferujące możliwość kształcenia lub określają rodzaje takich instytucji lub organizacji, które uznaje się za kwalifikujące się do uczestnictwa w programie „Uczenie się przez całe życie” na ich odpowiednich terytoriach;
  - g) dokładają starań, by przyjąć wszelkie stosowne środki w celu usunięcia przeszkód prawnych i administracyjnych dla właściwego funkcjonowania programu „Uczenie się przez całe życie”;
  - h) podejmują kroki w celu zapewnienia uzyskania na poziomie krajowym ewentualnych efektów synergii z innymi programami wspólnotowymi, instrumentami finansowymi i innymi odpowiednimi programami realizowanymi w danym państwie członkowskim.
3. Komisja we współpracy z państwami członkowskimi zapewnia:
- a) przejście od działań prowadzonych w kontekście poprzednich programów w dziedzinie edukacji, szkolenia i uczenia się przez całe życie do działań podejmowanych w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”;
  - b) odpowiednią ochronę interesów finansowych Wspólnot, w szczególności poprzez wprowadzenie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających środków kontroli administracyjnych oraz sankcji;
  - c) szerokie rozpowszechnianie informacji, promocję, jak również kontynuację działań wspieranych w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”;
  - d) gromadzenie, analizę i przetwarzanie dostępnych danych wymaganych do pomiaru osiągnięć i wyników programu oraz do monitorowania i oceny działań, o których mowa w art. 15;
  - e) upowszechnianie wyników poprzednich edycji programów na rzecz edukacji i szkoleń oraz programu „Uczenie się przez całe życie”.

## Artykuł 7

**Uczestnictwo państw trzecich**

1. Uczestnikami programu „Uczenie się przez całe życie” mogą być:

- a) państwa członkowskie EFTA będące członkami EOG na warunkach ustanowionych w porozumieniu EOG;
- b) państwa kandydujące korzystające ze strategii przedakcesyjnej na ogólnych zasadach i warunkach określonych w umowach ramowych zawartych z tymi państwami dotyczącymi ich udziału w programach wspólnotowych;
- c) państwa Bałkanów Zachodnich zgodnie z postanowieniami, które mają zostać uzgodnione z tymi krajami po zawarciu umów ramowych dotyczących ich uczestnictwa w programach wspólnotowych;
- d) Konfederacja Szwajcarska w oparciu o umowę dwustronną, która ma zostać zawarta z tym państwem.

2. Uczestnictwo w pierwszym działaniu kluczowym w ramach programu Jean Monnet, o którym mowa w art. 3 ust. 3 lit. a), jest również dostępne dla szkół wyższych z innych państw trzecich.

3. Państwa trzecie uczestniczące w programie „Uczenie się przez całe życie” podlegają wszelkim zobowiązaniom oraz realizują wszelkie zadania określone niniejszą decyzją w odniesieniu do państw członkowskich.

## Artykuł 8

**Współpraca międzynarodowa**

W ramach programu „Uczenie się przez całe życie” i zgodnie z art. 9 Komisja może podejmować współpracę z państwami trzecimi oraz właściwymi organizacjami międzynarodowymi, w szczególności z Radą Europy, Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz Organizacją Narodów Zjednoczonych ds. Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO).

## ROZDZIAŁ II

**Realizacja programu „Uczenie się przez całe życie”**

## Artykuł 9

**Środki wykonawcze**

1. Środki niezbędne do realizacji programu „Uczenie się przez całe życie” w odniesieniu do następujących kwestii są przyjmowane przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10 ust. 2:

- a) roczny plan pracy obejmujący priorytety;
- b) środki finansowe na dany rok i ich podział pomiędzy programy szczegółowe i w ich ramach;

- c) ogólne wytyczne w zakresie realizacji programów szczegółowych (w tym decyzje dotyczące charakteru działań, czasu ich trwania i poziomu finansowania), kryteria i procedury wyboru;
  - d) propozycje Komisji dotyczące wyboru wniosków w sprawie projektów wielostronnych oraz sieci, o których mowa w art. 33 ust. 1 lit. b) i c);
  - e) propozycje Komisji dotyczące wyboru wniosków w sprawie działań określonych w art. 5 ust. 1 lit. e) nieobjętych lit. d) niniejszego ustępu oraz art. 5 ust. 1 lit. f), g) i h), dla których wnioskowane wsparcie Wspólnoty przekracza 1 milion EUR;
  - f) określenie odpowiednich ról i obowiązków Komisji, państw członkowskich i agencji krajowych w stosunku do „procedury agencji krajowej” określonej w załączniku;
  - g) podział środków pomiędzy państwa członkowskie na działania zarządzane w ramach „procedury agencji krajowej” określonej w załączniku;
  - h) ustalenia dotyczące zapewnienia spójności wewnętrznej programu „Uczenie się przez całe życie”;
  - i) ustalenia dotyczące monitorowania i oceny programu „Uczenie się przez całe życie” oraz programów szczegółowych, a także upowszechniania i przekazywania wyników.
2. Środki wymagane do realizacji wszelkich kwestii poza określonymi w ust. 1 są przyjmowane zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10 ust. 3.

## Artykuł 10

**Procedura komitetu**

1. Komisję wspiera komitet, zwany dalej „Komitetem”.
  2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów art. 8 tej decyzji.
- Okres, o którym mowa w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE ustala się na dwa miesiące.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 3 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów art. 8 tej decyzji.
  4. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.
  5. Państw członkowskich nie mogą reprezentować osoby zatrudnione w agencjach krajowych, o których mowa w art. 6 ust. 2 lit. b), ani osoby odpowiadające za ich funkcjonowanie.

## Artykuł 11

**Partnerzy społeczni**

1. W przypadku zasięgnięcia opinii Komitetu odnośnie do spraw dotyczących stosowania niniejszej decyzji w zakresie szkolenia i kształcenia zawodowego, w pracach Komitetu jako obserwatorzy mogą uczestniczyć przedstawiciele partnerów społecznych, którzy są mianowani przez Komisję na podstawie propozycji europejskich partnerów społecznych.

Liczba takich obserwatorów powinna być równa liczbie przedstawicieli państw członkowskich.

2. Obserwatorzy mogą żądać odnotowania ich stanowiska w protokole z posiedzenia Komitetu.

## Artykuł 12

**Polityki horyzontalne**

Przy realizacji programu „Uczenie się przez całe życie” należy odpowiednio uwzględnić, czy w pełni wspiera on realizację polityk horyzontalnych Wspólnoty, w szczególności poprzez:

- a) uświadamianie znaczenia różnorodności kulturowej i językowej oraz wielokulturowości Europy, a także potrzeby zwalczania rasizmu, uprzedzeń i ksenofobii;
- b) działanie na rzecz uczących się osób o specjalnych potrzebach, w szczególności poprzez wspieranie włączenia ich do głównego nurtu edukacji i szkoleń;
- c) działanie na rzecz równości mężczyzn i kobiet oraz przyczynianie się do zwalczania wszelkich form dyskryminacji ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię, przekonania, niepełnosprawność, wiek bądź orientację seksualną.

## Artykuł 13

**Spójność i komplementarność z innymi politykami**

1. Komisja we współpracy z państwami członkowskimi zapewnia ogólną spójność i komplementarność w stosunku do programu pracy „Edukacja i szkolenia 2010” oraz innych odpowiednich polityk, instrumentów i działań wspólnotowych, w szczególności w dziedzinie kultury, mediów, młodzieży, badań naukowych i rozwoju, zatrudnienia, uznawania kwalifikacji, przedsiębiorczości, ochrony środowiska, TIK oraz programu statystycznego Wspólnoty.

Komisja zapewnia, we współpracy z państwami członkowskimi, sprawne powiązanie programu „Uczenie się przez całe życie” z programami i działaniami w zakresie edukacji i szkoleń podejmowanymi w ramach instrumentów przedakcesyjnych Wspólnoty, a także inną współpracę z państwami trzecimi i właściwymi organizacjami międzynarodowymi.

2. Komisja regularnie informuje Komitet o innych stosownych inicjatywach Wspólnoty podejmowanych w dziedzinie uczenia się przez całe życie, w tym o współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi.

3. Realizując działania w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”, Komisja i państwa członkowskie uwzględniają priorytety określone w zintegrowanych wytycznych dotyczących zatrudnienia przyjętych przez Radę w ramach lizbońskiego partnerstwa na rzecz rozwoju i zatrudnienia.

4. We współpracy z europejskimi partnerami społecznymi Komisja podejmuje starania w celu osiągnięcia odpowiedniego poziomu koordynacji pomiędzy programem „Uczenie się przez całe życie” i dialogiem społecznym na poziomie Wspólnoty, w tym w różnych sektorach gospodarki.

5. Realizując program „Uczenie się przez całe życie”, Komisja zapewnia pomoc ze strony Europejskiego Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop) w zakresie jego kompetencji oraz zgodnie z ustaleniami zawartymi w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 337/75 <sup>(1)</sup>. W odpowiednich przypadkach Komisja może również zapewnić wsparcie ze strony Europejskiej Fundacji Kształcenia w zakresie jej kompetencji oraz zgodnie z ustaleniami zawartymi w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 1360/90 <sup>(2)</sup>.

6. Komisja regularnie informuje Komitet Doradczy ds. Kształcenia Zawodowego o postępie w dziedzinie szkolenia i kształcenia zawodowego.

## ROZDZIAŁ III

**Przepisy finansowe – ocena**

## Artykuł 14

**Finansowanie**

1. Orientacyjna koperta finansowa na wdrożenie niniejszej decyzji na okres 7 lat, począwszy od dnia 1 stycznia 2007 r., wynosi 6 970 000 000 EUR. W ramach tej koperty środki, które mają zostać przyznane na programy Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci i Grundtvig, nie są niższe od kwot określonych w pkt B.11 załącznika. Wysokość tych środków może zostać zmieniona przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10 ust. 2.

2. Maksymalnie 1 % środków w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” może zostać wykorzystany na wsparcie uczestnictwa partnerów z państw trzecich nieuczestniczących w programie „Uczenie się przez całe życie” zgodnie z art. 7 w partnerstwach, projektach i działaniach sieciowych organizowanych w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”.

3. Wysokość przyznanych rocznych środków jest zatwierdzana przez władzę budżetową w granicach przewidzianych w ramach finansowych.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 39 z 13.2.1975, str. 1.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 131 z 23.5.1990, str. 1.

## Artykuł 15

**Monitorowanie i ocena**

1. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, regularnie monitoruje i ocenia program „Uczenie się przez całe życie” pod kątem wykonania jego celów.
2. Komisja organizuje regularną i niezależną zewnętrzną ocenę programu „Uczenie się przez całe życie” i regularnie publikuje dane statystyczne do celów monitorowania postępów.
3. Podczas realizacji programu uwzględniane są wyniki monitorowania i oceny programu „Uczenie się przez całe życie” oraz poprzednich edycji programów w zakresie edukacji i szkoleń.
4. Państwa członkowskie przedkładają Komisji sprawozdanie z realizacji i oddziaływania programu „Uczenie się przez całe życie” odpowiednio w terminie do dnia 30 czerwca 2010 r. i dnia 30 czerwca 2015 r.
5. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz Komitetowi Regionów:
  - a) śródkresowe sprawozdanie z oceny jakościowych i ilościowych aspektów realizacji programu „Uczenie się przez całe życie” włącznie z analizą wyników osiągniętych do dnia 31 marca 2011 r.,
  - b) komunikat w sprawie kontynuacji programu „Uczenie się przez całe życie” w terminie do dnia 31 grudnia 2011 r.,
  - c) sprawozdanie z oceny *ex post* w terminie do dnia 31 marca 2016 r.

## TYTUŁ II

**PROGRAMY SZCZEGÓŁOWE**

## ROZDZIAŁ I

**Program Comenius**

## Artykuł 16

**Dostęp do programu Comenius**

W ramach programu „Uczenie się przez całe życie” program Comenius jest skierowany do:

- a) uczniów korzystających z edukacji szkolnej do końca szkoły średniej;
- b) szkół określonych przez państwa członkowskie;
- c) nauczycieli i pozostałego personelu tych szkół;
- d) stowarzyszeń, organizacji non-profit, organizacji pozarządowych i przedstawicieli podmiotów związanych z oświatą szkolną;

- e) osób i podmiotów odpowiedzialnych za organizację i realizację oświaty i edukację na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym;
- f) ośrodków badawczych i podmiotów zajmujących się kwestiami uczenia się przez całe życie;
- g) szkół wyższych;
- h) podmiotów oferujących usługi doradztwa zawodowego i poradnictwa związane z jakimkolwiek aspektem uczenia się przez całe życie.

## Artykuł 17

**Cele programu Comenius**

1. Oprócz celów programu „Uczenie się przez całe życie” określonych w art. 1 program Comenius służy realizacji następujących celów szczegółowych:
  - a) rozwijanie wiedzy o różnorodności kultur i języków europejskich oraz zrozumienia jej wartości wśród młodzieży i kadry nauczycielskiej;
  - b) pomaganie młodym ludziom w nabyciu podstawowych umiejętności i kompetencji życiowych niezbędnych dla rozwoju osobistego, przyszłego zatrudnienia i aktywnego obywatelstwa europejskiego.
2. Cele operacyjne programu Comenius są następujące:
  - a) poprawa pod względem jakościowym i ilościowym mobilności, w której uczestniczą uczniowie i kadra nauczycielska z różnych państw członkowskich;
  - b) poprawa pod względem jakościowym i ilościowym partnerstw pomiędzy szkołami z różnych państw członkowskich, tak by objąć wspólnymi działaniami oświatowymi w okresie trwania programu przynajmniej 3 miliony uczniów;
  - c) zachęcanie do nauki nowożytnych języków obcych;
  - d) wspieranie tworzenia innowacyjnych i opartych na TIK treści, usług, metodologii uczenia oraz praktyk w zakresie uczenia się przez całe życie;
  - e) wzmacnianie jakości i wymiaru europejskiego kształcenia nauczycieli;
  - f) wspieranie poprawy metod dydaktycznych i zarządzania szkołami.

## Artykuł 18

**Działania w ramach programu Comenius**

1. W ramach programu Comenius wsparciem mogą być objęte następujące działania:
  - a) mobilność osób, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. a). Organizując bądź wspierając organizację takiej mobilności,

należy podjąć niezbędne środki przygotowawcze oraz należyte starania w celu zapewnienia odpowiedniego nadzoru, poradnictwa i wsparcia dla mobilności osób.

Mobilność może obejmować:

- (i) wymianę uczniów i kadry;
  - (ii) mobilność w szkołach dla uczniów oraz staże w szkołach lub przedsiębiorstwach dla kadry nauczycielskiej;
  - (iii) uczestnictwo w szkoleniach dla nauczycieli i pozostałej kadry nauczycielskiej;
  - (iv) wizyty studyjne i przygotowawcze w ramach działań związanych z mobilnością, partnerstwem, projektami lub sieciami;
  - (v) praktyki dla nauczycieli i przyszłych nauczycieli;
- b) tworzenie partnerstw, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. b), pomiędzy:
- (i) szkołami w celu rozwijania wspólnych projektów oświatowych dla uczniów i ich nauczycieli („partnerstwa szkół w ramach programu Comenius”);
  - (ii) organizacjami odpowiedzialnymi za wszelkie aspekty oświaty szkolnej w celu wspierania współpracy międzyregionalnej, w tym współpracy regionów przygranicznych („partnerstwa Comenius-Regio”);
- c) projekty wielostronne, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e). Mogą one obejmować projekty mające na celu:
- (i) rozwijanie, propagowanie i rozpowszechnianie dobrych praktyk edukacyjnych, w tym nowych metod nauczania lub materiałów szkoleniowych;
  - (ii) rozwijanie lub wymianę doświadczeń dotyczących systemów informacyjno-doradczych szczególnie dostosowanych do potrzeb osób uczących się, nauczycieli i pozostałego personelu, których dotyczy program Comenius;
  - (iii) rozwijanie, propagowanie i rozpowszechnianie nowych kursów szkoleniowych dla nauczycieli lub treści tych kursów;
- d) wielostronne sieci, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e). Mogą one obejmować sieci ukierunkowane na:
- (i) rozwój kształcenia w dziedzinie lub tematyce, którą obejmują, dla korzyści własnej, jak również szeroko pojętej oświaty;

(ii) nabywanie i popularyzację dobrych praktyk oraz innowacji;

(iii) zapewnienie wsparcia merytorycznego dla projektów i partnerstw organizowanych przez inne podmioty;

(iv) wspieranie rozwoju analizy potrzeb oraz jej praktycznego zastosowania w zakresie oświaty szkolnej;

e) inne inicjatywy ukierunkowane na wspieranie celów programu Comenius, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. h) („środki towarzyszące”).

2. Szczegóły dotyczące funkcjonowania działań wymienionych w ust. 1 określone są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10 ust. 2.

#### Artykuł 19

### Środki przyznane na program Comenius

Co najmniej 80 % środków przyznaczonych na program Comenius przeznaczają się na wsparcie mobilności, o której mowa w art. 18 ust. 1 lit. a), oraz partnerstw w ramach Comenius, o których mowa w art. 18 ust. 1 lit. b).

#### ROZDZIAŁ II

### Program Erasmus

#### Artykuł 20

### Dostęp do programu Erasmus

W ramach programu „Uczenie się przez całe życie” program Erasmus jest skierowany do:

- a) studentów i praktykantów korzystających ze wszystkich form edukacji i szkoleń na poziomie szkolnictwa wyższego;
- b) szkół wyższych określonych przez państwa członkowskie;
- c) nauczycieli, instruktorów zawodu i pozostałego personelu tych instytucji;
- d) stowarzyszeń i przedstawicieli podmiotów związanych ze szkolnictwem wyższym, w tym stosownych organizacji studenckich, uniwersyteckich oraz zrzeszających nauczycieli/instruktorów zawodu;
- e) przedsiębiorstw, partnerów społecznych i innych przedstawicieli świata pracy;
- f) podmiotów publicznych i prywatnych, w tym organizacji non-profit i pozarządowych, odpowiedzialnych za organizację i realizację edukacji i szkoleń na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym;
- g) ośrodków badawczych i podmiotów zajmujących się kwestiami uczenia się przez całe życie;

- h) podmiotów świadczących usługi doradztwa zawodowego i poradnictwa dotyczące jakiegokolwiek aspektu uczenia się przez całe życie.

#### Artykuł 21

#### Cele programu Erasmus

1. Oprócz celów programu „Uczenie się przez całe życie” określonych w art. 1 program Erasmus służy realizacji następujących celów szczegółowych:

- a) wspieranie realizacji Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego;
  - b) wzmacnianie wkładu szkolnictwa wyższego oraz kształcenia zawodowego na poziomie szkolnictwa wyższego w proces innowacji.
2. Cele operacyjne programu Erasmus są następujące:
- a) poprawa pod względem jakościowym i ilościowym mobilności studentów oraz kadry nauczycielskiej w całej Europie, tak by co najmniej do roku 2012 trzy miliony osób wzięły udział w mobilności studenckiej w ramach programu Erasmus i poprzedzających go programów;
  - b) poprawa pod względem jakościowym i ilościowym współpracy wielostronnej pomiędzy szkołami wyższymi w Europie;
  - c) zwiększanie stopnia przejrzystości i zgodności kwalifikacji nabytych w Europie w szkołach wyższych ogólnych i zawodowych;
  - d) poprawa pod względem jakościowym i ilościowym współpracy pomiędzy szkołami wyższymi w Europie a przedsiębiorstwami;
  - e) ułatwianie rozwoju innowacyjnych praktyk w dziedzinie edukacji i szkoleń na poziomie szkolnictwa wyższego oraz przenoszenia tych praktyk, w tym również z państwa uczestniczącego w programie, do innych państw;
  - f) wspieranie tworzenia innowacyjnych i opartych na TIK treści, usług, metodologii uczenia oraz praktyk w zakresie uczenia się przez całe życie.

#### Artykuł 22

#### Działania w ramach programu Erasmus

1. W ramach programu Erasmus wsparciem mogą być objęte następujące działania:

- a) mobilność osób, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. a). Mobilność może obejmować:
  - (i) mobilność studentów w celu podjęcia studiów lub szkolenia w państwach członkowskich w szkołach wyższych, jak również staże w przedsiębiorstwach, ośrodkach szkoleniowych, ośrodkach badawczych lub innych organizacjach;

- (ii) mobilność kadry nauczycielskiej szkół wyższych w celu prowadzenia lub odbywania szkoleń w zagranicznych instytucjach partnerskich;

- (iii) mobilność pozostałego personelu szkół wyższych, a także personelu przedsiębiorstw w celach szkoleniowych lub dydaktycznych;

- (iv) intensywne programy organizowane w ramach programu Erasmus na zasadzie wielostronnej współpracy.

Wsparcie może być również udzielane krajowym i goszczącym szkołom wyższym lub przedsiębiorstwom na realizację działań w zakresie zapewniania jakości na wszystkich etapach przygotowań do mobilności, w tym na przygotowawcze lub odświeżające kursy językowe;

- b) wielostronne projekty, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), skupiające się między innymi na innowacji i eksperymentach oraz wymianie dobrych praktyk w dziedzinach określonych w ramach celów szczegółowych i operacyjnych;

- c) wielostronnych sieci, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), prowadzone przez konsorcja szkół wyższych i reprezentujące poszczególne dyscypliny bądź obszary interdyscyplinarne („sieci tematyczne programu Erasmus”), które mają na celu opracowywanie nowych koncepcji i kompetencji w zakresie kształcenia. Sieci te mogą również obejmować przedstawicieli innych podmiotów publicznych, przedsiębiorstw lub stowarzyszeń;

- d) inne inicjatywy mające na celu propagowanie celów programu Erasmus, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. h) („środki towarzyszące”).

2. Uczestnikami działań na rzecz mobilności zgodnie z ust. 1 lit. a) pkt (i) („studenci programu Erasmus”) są:

- a) studenci szkół wyższych, którzy po przyjęciu na co najmniej drugi rok studiów studiują przez pewien okres w innym państwie członkowskim w ramach działań na rzecz mobilności programu Erasmus bez względu na to, czy przyznano im pomoc finansową w ramach tego programu. Okresy te są w pełni uznawane na podstawie umów międzyinstytucjonalnych pomiędzy instytucją wysyłającą i goszczącą. Instytucje goszczące nie pobierają od takich studentów opłat za naukę;

- b) studenci przyjęci na studia kończące się nadaniem wspólnego dyplomu magisterskiego i korzystający z mobilności;

- c) studenci szkół wyższych biorący udział w stażach.

3. Szczegóły dotyczące funkcjonowania działań wymienionych w ust. 1 określone są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10 ust. 2.

## Artykuł 23

**Środki przyznane na program Erasmus**

Co najmniej 80 % środków przyznanych na program Erasmus przeznaczają się na wsparcie mobilności, o której mowa w art. 22 ust. 1 lit. a).

## ROZDZIAŁ III

**Program Leonardo da Vinci**

## Artykuł 24

**Dostęp do programu Leonardo da Vinci**

W ramach programu „Uczenie się przez całe życie” program Leonardo da Vinci jest skierowany do:

- a) osób korzystających ze wszystkich form szkolenia i kształcenia zawodowego z wyjątkiem szkolenia i kształcenia zawodowego na poziomie szkolnictwa wyższego;
  - b) osób na rynku pracy;
  - c) instytucji lub organizacji zapewniających możliwości kształcenia w dziedzinach objętych programem Leonardo da Vinci;
  - d) nauczycieli, instruktorów zawodu i pozostałego personelu tych instytucji lub organizacji;
  - e) stowarzyszeń i przedstawicieli osób związanych ze szkoleniem i kształceniem zawodowym, w tym stowarzyszeń praktykantów, rodziców i nauczycieli;
  - f) przedsiębiorstw, partnerów społecznych oraz innych przedstawicieli świata pracy, w tym izb przemysłowo-handlowych i innych organizacji gospodarczych;
  - g) podmiotów świadczących usługi doradztwa zawodowego i poradnictwa dotyczące dowolnego aspektu uczenia się przez całe życie;
  - h) osób i podmiotów odpowiedzialnych za systemy i politykę w zakresie dowolnych aspektów szkolenia i kształcenia zawodowego na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym;
  - i) ośrodków badawczych i podmiotów zajmujących się kwestiami uczenia się przez całe życie;
  - j) szkół wyższych;
  - k) organizacji non-profit, organizacji ochotniczych i pozarządowych.
2. Cele operacyjne programu Leonardo da Vinci są następujące:
    - a) poprawa pod względem jakościowym i ilościowym ogólnoeuropejskiej mobilności osób biorących udział w początkowym etapie szkolenia i kształcenia zawodowego oraz w kształceniu ustawicznym, tak by zwiększyć liczbę staży w przedsiębiorstwach do co najmniej 80 000 rocznie do końca okresu trwania programu „Uczenie się przez całe życie”;
    - b) poprawa pod względem jakościowym i ilościowym współpracy pomiędzy instytucjami lub organizacjami oferującymi możliwości kształcenia, przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi i innymi odpowiednimi podmiotami w Europie;
    - c) ułatwianie rozwoju innowacyjnych praktyk w dziedzinie szkolenia i kształcenia zawodowego na poziomie innym niż poziom szkolnictwa wyższego oraz przenoszenia tych praktyk, w tym z jednego państwa uczestniczącego w programie do innych;
    - d) poprawa stopnia przejrzystości i uznawania kwalifikacji oraz kompetencji, w tym nabytych w drodze kształcenia pozaformalnego i nieformalnego;
    - e) zachęcanie do nauki współczesnych języków obcych;
    - f) wspieranie tworzenia innowacyjnych i opartych na TIK treści, usług, metodologii uczenia oraz praktyk w zakresie uczenia się przez całe życie.

## Artykuł 26

**Działania w ramach programu Leonardo da Vinci**

1. W ramach programu Leonardo da Vinci wsparciem mogą być objęte następujące działania:

- a) mobilność osób, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. a). Organizując bądź wspierając organizację takiej mobilności, należy przyjąć niezbędne środki przygotowawcze, w tym przygotowanie językowe, oraz podjąć należyte starania w celu zapewnienia odpowiedniego nadzoru i wsparcia dla mobilności osób. Mobilność taka może obejmować:

## Artykuł 25

**Cele programu Leonardo da Vinci**

1. Oprócz celów określonych w art. 1 program Leonardo da Vinci służy realizacji następujących celów szczegółowych:

- (i) ponadnarodowe staże w przedsiębiorstwach bądź w instytucjach szkoleniowych;
  - (ii) staże i wymiany mające na celu dalsze wspieranie rozwoju zawodowego instruktorów zawodu i doradców zawodowych oraz podmiotów odpowiedzialnych za placówki szkoleniowe i za planowanie szkoleń oraz poradnictwo zawodowe w przedsiębiorstwach;
  - b) partnerstwa, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. b), koncentrujące się na tematach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania dla uczestniczących organizacji;
  - c) projekty wielostronne, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. c), w szczególności mające na celu poprawę systemów szkoleniowych poprzez skupienie się na transferze innowacji wiążącym się z adaptacją pod względem językowym, kulturowym i prawnym do krajowych potrzeb w zakresie innowacyjnych produktów i procesów opracowanych w różnych kontekstach;
  - d) projekty wielostronne, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), mające na celu poprawę systemów szkoleniowych poprzez skupienie się na opracowywaniu innowacji oraz dobrych praktyk;
  - e) sieci tematyczne ekspertów i organizacji, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), zajmujące się szczegółowymi kwestiami z zakresu szkolenia i kształcenia zawodowego;
  - f) inne inicjatywy ukierunkowane na wspieranie celów programu Leonardo da Vinci, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. h) („środki towarzyszące”).
2. Szczegóły dotyczące funkcjonowania powyższych działań określone są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10 ust. 2.

#### Artykuł 27

#### Środki przyznane na rzecz programu Leonardo da Vinci

Co najmniej 60 % środków przyznanych na program Leonardo da Vinci przeznacza się na wsparcie mobilności i partnerstw, o których mowa w art. 26 ust. 1 lit. a) i b).

#### ROZDZIAŁ IV

#### Program Grundtvig

#### Artykuł 28

#### Dostęp do programu Grundtvig

W ramach programu „Uczenie się przez całe życie” program Grundtvig jest skierowany do:

- a) osób uczestniczących w kształceniu dorosłych;
- b) instytucji lub organizacji oferujących możliwość kształcenia dorosłych;

- c) nauczycieli i pozostałego personelu tych instytucji lub organizacji;
- d) placówek zajmujących się kształceniem lub doskonaleniem kadry kształcącej dorosłych;
- e) stowarzyszeń i przedstawicieli osób związanych z kształceniem dorosłych, w tym stowarzyszeń osób uczących się i nauczycieli;
- f) podmiotów świadczących usługi doradztwa zawodowego i poradnictwa dotyczące dowolnych aspektów uczenia się przez całe życie;
- g) osób i podmiotów odpowiedzialnych za systemy i strategie w zakresie dowolnych aspektów kształcenia dorosłych na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym;
- h) ośrodków badawczych i podmiotów zajmujących się kwestiami uczenia się przez całe życie;
- i) przedsiębiorstw;
- j) organizacji non-profit, organizacji ochotniczych i pozarządowych;
- k) szkół wyższych.

#### Artykuł 29

#### Cele programu Grundtvig

1. Oprócz celów programu „Uczenie się przez całe życie” określonych w art. 1 program Grundtvig służy realizacji następujących celów szczegółowych:
  - a) odpowiadanie na wyzwania edukacyjne związane ze starzeniem się populacji w Europie;
  - b) pomoc w zapewnianiu osobom dorosłym ścieżek poprawy ich wiedzy i kwalifikacji.
2. Cele operacyjne programu Grundtvig są następujące:
  - a) poprawa pod względem jakościowym i ilościowym oraz pod względem dostępności ogólnoeuropejskiej mobilności osób biorących udział w kształceniu dorosłych, tak by wesprzeć mobilność co najmniej 7 000 tych osób rocznie do końca 2013 r.;
  - b) poprawa pod względem jakościowym i ilościowym współpracy pomiędzy organizacjami zajmującymi się kształceniem dorosłych w Europie;
  - c) zapewnienie alternatywnych możliwości dostępu do kształcenia dorosłych osobom z grup wymagających szczególnego wsparcia oraz marginalnych środowisk społecznych, w szczególności osobom starszym oraz osobom, które zaniechały kształcenia bez osiągnięcia podstawowych kwalifikacji;

- d) ułatwienie rozwoju innowacyjnych praktyk w dziedzinie kształcenia dorosłych, a także ich transferu, w tym z państwa uczestniczącego do innych państw;
- e) wspieranie tworzenia innowacyjnych i opartych na TIK treści, usług, metodologii uczenia oraz praktyk w zakresie uczenia się przez całe życie;
- f) poprawa metod dydaktycznych oraz zarządzania organizacjami kształcenia dorosłych.

#### Artykuł 30

### Działania w ramach programu Grundtvig

1. W ramach programu Grundtvig wsparciem mogą być objęte następujące działania:

- a) mobilność osób, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. a). Organizując lub wspierając organizację takiej mobilności, należy przyjąć niezbędne środki przygotowawcze oraz podjąć należyte starania w celu zapewnienia odpowiedniego nadzoru i wsparcia dla osób korzystających z mobilności. Mobilność taka może obejmować wizyty, staże, praktyki i wymiany uczestników formalnego oraz pozaformalnego kształcenia dorosłych, w tym szkolenie i rozwój zawodowy kadry zajmującej się kształceniem dorosłych, w szczególności w synergii z partnerstwami i projektami;
- b) partnerstwa, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. b), określane jako „partnerstwa programu Grundtvig na rzecz kształcenia”, koncentrujące się na tematach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania uczestniczących organizacji;
- c) projekty wielostronne, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), mające na celu poprawę systemów szkolenia dorosłych poprzez rozwój i transfer innowacji oraz dobrych praktyk;
- d) sieci tematyczne złożone z ekspertów i organizacji, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), określane jako „sieci Grundtvig”, działające głównie w zakresie:
  - (i) rozwoju kształcenia dorosłych w odniesieniu do dyscypliny, obszaru tematycznego bądź aspektu zarządzania, którym się zajmują;
  - (ii) określania, rozwoju i rozpowszechniania dobrych praktyk oraz innowacji;
  - (iii) udzielania wsparcia merytorycznego w zakresie projektów i partnerstw organizowanych przez inne podmioty, a także ułatwiania współdziałania pomiędzy tymi projektami i partnerstwami;
  - (iv) wspierania rozwoju analizy potrzeb oraz zapewnienia jakości w zakresie kształcenia dorosłych;

- e) inne inicjatywy ukierunkowane na wspieranie celów programu Grundtvig, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. h) („środki towarzyszące”).

2. Szczegóły dotyczące funkcjonowania powyższych działań określone są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10 ust. 2.

#### Artykuł 31

### Środki przyznane na program Grundtvig

Co najmniej 55 % środków przyznanych na program Grundtvig przeznaczają się na wsparcie mobilności i partnerstw, o których mowa w art. 30 ust. 1 lit. a) i b).

#### ROZDZIAŁ V

### Program międzysektorowy

#### Artykuł 32

### Cele programu międzysektorowego

1. Oprócz celów programu „Uczenie się przez całe życie” określonych w art. 1 program międzysektorowy służy realizacji następujących celów szczegółowych:

- a) propagowanie współpracy europejskiej w dziedzinach obejmujących co najmniej dwa sektorowe programy szczegółowe;
  - b) wspieranie jakości i przejrzystości systemów edukacji i szkoleń państw członkowskich.
2. Cele operacyjne programu międzysektorowego są następujące:
- a) wspieranie rozwoju strategii i współpracy na szczeblu europejskim w zakresie uczenia się przez całe życie, szczególnie w kontekście procesu lizbońskiego i programu pracy „Edukacja i szkolenia 2010”, a także procesu bolońskiego i kopenhaskiego oraz późniejszych procesów;
  - b) zapewnianie dostarczania w odpowiedniej ilości porównywalnych danych, informacji statystycznych i analiz w celu wsparcia rozwoju polityki w zakresie uczenia się przez całe życie oraz monitorowanie postępu w realizacji celów uczenia się przez całe życie, a także określanie obszarów wymagających szczególnej uwagi;
  - c) propagowanie nauki języków obcych oraz wspieranie różnorodności językowej w państwach członkowskich;
  - d) wspieranie tworzenia innowacyjnych i opartych na TIK treści, usług, metodologii uczenia oraz praktyk w zakresie uczenia się przez całe życie;
  - e) zapewnianie odpowiedniego rozpoznania, przedstawienia i wdrożenia wyników programu „Uczenie się przez całe życie” na szeroką skalę.

## Artykuł 33

**Działania w ramach programu międzysektorowego**

1. Wsparciem mogą być objęte następujące działania w ramach kluczowego działania – współpracy strategicznej i innowacyjności w uczeniu się przez całe życie, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. a):

- a) indywidualna mobilność, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. a), w tym wizyty studyjne ekspertów i urzędników wyznaczonych przez władze krajowe, regionalne lub lokalne, dyrektorów placówek oświatowych i szkoleniowych oraz świadczących usługi w zakresie poradnictwa i poświadczania doświadczenia zawodowego, a także partnerów społecznych;
- b) projekty wielostronne, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), mające na celu przygotowywanie i testowanie opracowanych na poziomie Wspólnoty propozycji w zakresie polityki oraz propozycji dotyczących innowacyjności w uczeniu się przez całe życie;
- c) wielostronne sieci, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), składające się z ekspertów lub instytucji pracujących wspólnie nad kwestiami dotyczącymi polityki. Sieci te mogą obejmować:
  - (i) sieci tematyczne zajmujące się kwestiami związanymi z treścią uczenia się przez całe życie bądź metodologią i polityką uczenia się przez całe życie. Sieci te mogą dokonywać obserwacji, wymiany, określania i analizy dobrych praktyk oraz innowacji, a także zgłaszać propozycje ich ulepszonego i szerszego użycia w państwach członkowskich;
  - (ii) fora dotyczące strategicznych zagadnień w zakresie uczenia się przez całe życie;
- d) obserwacja i analiza polityk oraz systemów w dziedzinie uczenia się przez całe życie, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. f), co może obejmować:
  - (i) analizy i badania porównawcze;
  - (ii) opracowywanie wskaźników i analiz statystycznych, w tym wsparcie dla prac podejmowanych w dziedzinie uczenia się przez całe życie we współpracy z Euro-statem;
  - (iii) wsparcie dla funkcjonowania sieci Eurydice oraz finansowanie Europejskiego Biura Eurydice utworzonego przez Komisję;
- e) działania na rzecz wspierania przejrzystości i uznawalności kwalifikacji oraz kompetencji, w tym nabytych w drodze kształcenia pozaformalnego i nieformalnego, informacji i doradztwa w sprawie mobilności do celów edukacyjnych, a także współpracy w zakresie zapewniania jakości, zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. f), co może obejmować:
  - (i) sieci organizacji ułatwiających mobilność i uznawalność, takich jak ośrodki Euroguidance oraz ośrodki

informacji o uznawalności wykształcenia i okresów studiów (NARIC);

- (ii) wsparcie dla ponadnarodowych usług internetowych, takich jak Ploteus;
  - (iii) działania podejmowane w ramach inicjatywy Euro-pass zgodnie z decyzją nr 2241/2004/WE;
- f) inne inicjatywy, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. h) („środki towarzyszące”), w tym uczenie rówieśnicze ukierunkowane na wspieranie celów kluczowego działania, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. a).
2. W ramach kluczowego działania związanego z nauką języków obcych, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. b), może być udzielane wsparcie dla następujących działań dotyczących potrzeb oświatowych związanych z jedną lub kilkoma dziedzinami objętymi programami szczegółowymi:
- a) projekty wielostronne, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), mające na celu między innymi:
    - (i) opracowywanie nowych materiałów do nauki języków, w tym kursów internetowych, oraz instrumentów do sprawdzania znajomości języka;
    - (ii) opracowywanie narzędzi i kursów szkolenia nauczycieli języków, instruktorów zawodu i pozostałego personelu;
  - b) sieci wielostronne, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), w dziedzinie nauki języków obcych i różnorodności językowej;
  - c) inne inicjatywy zgodne z celami programu „Uczenie się przez całe życie”, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. h), w tym działania na rzecz uatrakcyjnienia nauki języków poprzez wykorzystanie środków masowego przekazu lub kampanii marketingowych, promocyjnych bądź informacyjnych, a także konferencji, badań oraz opracowania wskaźników statystycznych z zakresu nauki języków obcych i różnorodności językowej.
3. W ramach kluczowego działania TIK, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. c), może być udzielane wsparcie dla następujących działań dotyczących potrzeb oświatowych związanych z jedną lub kilkoma dziedzinami objętymi programami szczegółowymi:
- a) projektów wielostronnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), mających na celu, odpowiednio do przypadku, opracowanie i rozpowszechnianie innowacyjnych metod, treści, usług i środowisk;
  - b) sieci wielostronne, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), mających na celu udostępnienie i wymianę wiedzy, doświadczeń oraz dobrych praktyk;
  - c) innych działań mających na celu poprawę polityki i praktyki w dziedzinie uczenia się przez całe życie, jak określono w art. 5 ust. 1 lit. f), co może obejmować mechanizmy

oceny, obserwacji, analizy porównawczej, poprawy jakości oraz analizy kierunków rozwoju w zakresie technologii i pedagogiki.

4. W ramach kluczowego działania polegającego na upowszechnianiu, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. d), może być udzielane wsparcie dla następujących działań:

- a) projektów jednostronnych i krajowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. d);
- b) projektów wielostronnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), mających na celu między innymi:
  - (i) wspieranie wykorzystania i wdrażania innowacyjnych produktów oraz procesów;
  - (ii) pobudzanie współpracy w ramach projektów realizowanych w tej samej dziedzinie;
  - (iii) opracowywanie dobrych praktyk w odniesieniu do metod upowszechniania;
- c) opracowywania materiałów naukowych i informacyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. f), obejmujących zbiory stosownych danych statystycznych oraz badania w dziedzinie upowszechniania i wykorzystania wyników oraz wymiany dobrych praktyk.

## ROZDZIAŁ VI

### Program Jean Monnet

#### Artykuł 34

#### Dostęp do programu Jean Monnet

W ramach programu „Uczenie się przez całe życie” program Jean Monnet jest skierowany do:

- a) studentów i badaczy w dziedzinie integracji europejskiej we wszystkich rodzajach szkół wyższych we Wspólnocie i poza nią;
- b) szkół wyższych we Wspólnocie i poza nią uznanych we własnym państwie;
- c) nauczycieli i pozostałego personelu tych instytucji;
- d) stowarzyszeń i przedstawicieli osób związanych z edukacją oraz szkoleniami we Wspólnocie i poza nią;
- e) podmiotów publicznych i prywatnych odpowiedzialnych za organizację oraz realizację edukacji i szkoleń na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym;
- f) ośrodków badawczych i podmiotów zajmujących się kwestiami integracji europejskiej we Wspólnocie i poza nią.

#### Artykuł 35

#### Cele programu Jean Monnet

1. Oprócz celów programu „Uczenie się przez całe życie” określonych w art. 1 program Jean Monnet służy realizacji następujących celów szczegółowych:

- a) stymulowanie nauczania, badań i debat w dziedzinie studiów nad integracją europejską;
  - b) wspieranie istnienia odpowiedniego kręgu instytucji i stowarzyszeń zajmujących się kwestiami integracji europejskiej oraz edukacji i szkoleń w perspektywie europejskiej.
2. Cele operacyjne programu Jean Monnet są następujące:
- a) stymulowanie procesów doskonalenia w nauczaniu, badaniach i debatach w zakresie studiów nad integracją europejską w szkołach wyższych na terenie Wspólnoty i poza jej granicami;
  - b) rozszerzanie wiedzy i świadomości w zakresie kwestii integracji europejskiej wśród specjalistów akademickich oraz obywateli europejskich;
  - c) wspieranie kluczowych instytucji europejskich zajmujących się kwestiami integracji europejskiej;
  - d) wspieranie aktywności renomowanych instytucji i stowarzyszeń europejskich działających na rzecz edukacji i szkoleń.

#### Artykuł 36

#### Działania w ramach programu Jean Monnet

1. Wsparciem mogą być objęte następujące projekty w ramach kluczowego działania, o którym mowa w art. 3 ust. 3 lit. a):

- a) projekty jednostronne i krajowe, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. d), obejmujące:
  - (i) katedry Jeana Monneta, centra doskonalenia i moduły nauczycielskie;
  - (ii) stowarzyszenia profesorów, innych nauczycieli szkolnictwa wyższego oraz naukowców specjalizujących się w dziedzinie integracji europejskiej;
  - (iii) wsparcie dla młodych naukowców specjalizujących się w studiach nad integracją europejską;
  - (iv) działalność informacyjną i badawczą związaną ze Wspólnotą i mającą na celu propagowanie dyskusji, rozważań naukowych i wiedzy na temat procesu integracji europejskiej;

b) projekty i sieci wielostronne, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), co może obejmować wsparcie dla tworzenia wielostronnych grup roboczych w dziedzinie integracji europejskiej.

2. W ramach kluczowego działania, o którym mowa w art. 3 ust. 3 lit. b), mogą być udzielane dotacje operacyjne, określone w art. 5 ust. 1 lit. g), na pokrycie niektórych kosztów operacyjnych i administracyjnych dla następujących instytucji realizujących cele o znaczeniu europejskim:

- a) Kolegium Europejskiego (w Brugii i Natolinie);
- b) Europejskiego Instytutu Uniwersyteckiego we Florencji;
- c) Europejskiego Instytutu Administracji Publicznej w Maastricht;
- d) Akademii Prawa Europejskiego w Trewirze;
- e) Europejskiej Agencji Rozwoju Edukacji Specjalnej w Middelhart;
- f) Międzynarodowego Centrum Szkoleń Europejskich (CIFE) w Nicei.

3. W ramach kluczowego działania, o którym mowa w art. 3 ust. 3 lit. c), mogą być udzielane dotacje operacyjne, określone w art. 5 ust. 1 lit. g), na pokrycie niektórych kosztów operacyjnych i administracyjnych europejskich instytucji bądź stowarzyszeń działających w zakresie edukacji i szkoleń.

4. Dotacje mogą być przyznawane co roku lub mogą być odnawiane na podstawie umowy ramowej o partnerstwie z Komisją.

#### Artykuł 37

##### **Środki przyznane na program Jean Monnet**

Co najmniej 16 % środków przyznanych na program Jean Monnet przeznaczają się na wsparcie kluczowego działania, o którym mowa w art. 3 ust. 3 lit. a), co najmniej 65 % na

wsparcie kluczowego działania, o którym mowa w art. 3 ust. 3 lit. b) i co najmniej 19 % na wsparcie kluczowego działania, o którym mowa w art. 3 ust. 3 lit. c).

#### TYTUŁ III

### **POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE**

#### Artykuł 38

##### **Przepis przejściowy**

1. Działania zainicjowane w terminie do dnia 31 grudnia 2006 r. na podstawie decyzji 1999/382/WE, decyzji nr 253/2000/WE, decyzji nr 2318/2003/WE, decyzji nr 791/2004/WE lub decyzji nr 2241/2004/WE zarządzane są zgodnie z przepisami tych decyzji, z tym że komitety ustanowione na ich mocy są zastępowane przez komitet ustanowiony na mocy art. 10 niniejszej decyzji.

2. Zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 środki odpowiadające dochodom przeznaczonym na określony cel pochodzącym ze zwrotów kwot wypłaconych niesłusznie w rozumieniu decyzji 1999/382/WE, nr 253/2000/WE, nr 2318/2003/WE, nr 791/2004/WE lub nr 2241/2004/WE mogą zostać przeznaczone na realizację programu „Uczenie się przez całe życie”.

#### Artykuł 39

##### **Wejście w życie**

Decyzja niniejsza wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 15 listopada 2006 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

J. BORRELL FONTELLES  
Przewodniczący

W imieniu Rady  
P. LEHTOMÄKI  
Przewodniczący

## ZAŁĄCZNIK

## PRZEPISY ADMINISTRACYJNE I FINANSOWE

## A. Przepisy administracyjne

Zgłaszanie propozycji w zakresie działań programu „Uczenie się przez całe życie” oraz ich wybór podlegają następującym procedurom:

## 1. Procedura agencji krajowej

## 1.1. Procedura 1.

Następujące działania, w przypadku których decyzję o wyborze podejmują właściwe agencje krajowe, zarządzane są w ramach „1. procedury agencji krajowej”:

- a) mobilność osób korzystających z uczenia się przez całe życie, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. a);
- b) dwu- i wielostronne partnerstwa, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. b);
- c) jednostronne i krajowe projekty, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. d), jeżeli są one finansowane na podstawie art. 33 ust. 4 lit. a).

Wnioski o pomoc finansową składane w ramach tych działań powinny być skierowane do odpowiednich agencji krajowych wyznaczonych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 6 ust. 2 lit. b). Agencje krajowe dokonują wyboru i przyznają pomoc finansową wnioskodawcom wybranym zgodnie z ogólnymi wytycznymi określonymi zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. c). Agencje krajowe przyznają dotacje beneficjentom w danym państwie członkowskim. Każdy partner dwu- lub wielostronnych partnerstw jest finansowany bezpośrednio przez swoją agencję krajową.

## 1.2. Procedura 2.

Następujące działania, w przypadku których decyzję o wyborze podejmuje Komisja, podczas gdy procedury oceny i zawierania umów przeprowadzane są przez odpowiednie agencje krajowe, zarządzane są w ramach „2. procedury agencji krajowej”:

- projekty wielostronne, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. c).

Wnioski o pomoc finansową składane w ramach tych działań powinny być skierowane do odpowiednich agencji krajowych wyznaczonych przez państwo członkowskie koordynatora projektu zgodnie z art. 6 ust. 2 lit. b). Agencja krajowa państwa członkowskiego koordynatora projektu przeprowadza ocenę wniosków i przedstawia Komisji listę kandydatów proponowanych do przyjęcia. Komisja podejmuje decyzję w sprawie proponowanej listy kandydatów, po czym agencja krajowa przyznaje odpowiednią pomoc finansową wnioskodawcom wybranym zgodnie z ogólnymi wytycznymi, które zostaną ustalone zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. c).

Przed przedstawieniem listy kandydatów Komisji agencja krajowa państwa, w którym projekt jest koordynowany, kontaktuje się z agencjami krajowymi państw pozostałych partnerów projektu. Agencje krajowe przyznają dotacje wybranym koordynatorom projektów mieszczącym się w państwie członkowskim danej agencji, którzy odpowiedzialni są za podział środków pomiędzy partnerów biorących udział w projekcie.

## 2. Procedura Komisji

Następujące działania, w przypadku których propozycje projektów przedkładane są Komisji, która podejmuje decyzję o ich wyborze, zarządzane są w ramach „procedury Komisji”:

- a) projekty jednostronne i krajowe, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. d), z wyjątkiem tych finansowanych na podstawie art. 33 ust. 4 lit. a);
- b) projekty wielostronne i sieci wielostronne, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. e);

- c) obserwacja i analiza polityk oraz systemów w dziedzinie uczenia się przez całe życie, tworzenie materiałów naukowych i informacyjnych, w tym ekspertyz, danych statystycznych, analiz i wskaźników, działania na rzecz wsparcia przejrzystości i uznawania kwalifikacji oraz wcześniejszych okresów nauki, jak określono w art. 5 ust. 1 lit. f);
- d) dotacje operacyjne, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. g);
- e) inne inicjatywy służące propagowaniu celów programu „Uczenie się przez całe życie”, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. h) („środki towarzyszące”).

Wnioski o pomoc finansową składane w ramach tych działań powinny być skierowane do Komisji, która dokonuje wyboru i przyznaje pomoc finansową wnioskodawcom wybranym zgodnie z ogólnymi wytycznymi ustalonymi zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. c).

## B. Przepisy finansowe

Komisja zapewni proporcjonalność wymogów finansowych i administracyjnych nałożonych na beneficjentów dotacji przyznanych w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” w stosunku do poziomu przyznanych środków. W szczególności Komisja zobowiązana jest zapewnić, że zasady finansowe oraz wymogi w zakresie sposobów stosowania i sprawozdawczości, odnoszące się do indywidualnej mobilności oraz partnerstw, są przyjazne dla użytkownika oraz wystarczająco proste, by nie ograniczać dostępu do dotacji osobom w mniej korzystnej sytuacji oraz współpracującym z nimi instytucjom bądź organizacjom.

W szczególności Komisja powinna zapewnić agencjom krajowym wiedzę na temat kryteriów dotyczących wyboru i procedur udzielania dotacji oraz uzgodnień dotyczących umów i płatności/kontroli funduszy, którymi zarządzają te agencje. Kryteria te uwzględniają wysokość dotacji, a dla dotacji niższych niż 25 000 EUR zapewniają uproszczony system na wszystkich etapach, w których udział biorą wnioskodawcy lub beneficjenci. Kryteria te umożliwiają agencjom krajowym określenie i ograniczenie ilości szczegółowych informacji wymaganych od wnioskujących w celu przyznania dotacji oraz zawarcia umów po przyznaniu dotacji na uproszczonych podstawach uwzględniających wyłącznie następujące elementy:

- umawiające się strony,
- okres obowiązywania umowy tożsamy z okresem kwalifikowalności wydatków,
- maksymalna kwota przyznanego finansowania,
- krótki opis działań do realizacji,
- wymogi dotyczące sprawozdawczości i dostępu do danych do celów kontroli.

Powyższe kryteria umożliwią również agencjom krajowym zapewnienie beneficjentom współfinansowania działań przez wkłady rzeczowe. Wkłady te powinny być weryfikowalne, lecz nie muszą podlegać ocenie finansowej.

### 1. Działania zarządzane w ramach procedury agencji krajowej

1.1 Środki wspólnotowe przeznaczone na zapewnienie finansowego wsparcia dla działań zarządzanych w ramach procedury agencji krajowej zgodnie z sekcją A pkt 1.1 niniejszego załącznika są przyznawane państwom członkowskim zgodnie z formułą ustaloną przez Komisję stosownie do art. 10 ust. 2, która może obejmować następujące elementy:

- a) minimalną kwotę przyznaną każdemu państwu członkowskiemu stosownie do dostępności środków budżetowych na dane działanie;
- b) pozostała kwota zostanie przyznana różnym państwom członkowskim w oparciu o:
  - (i) ogólną liczbę w każdym państwie członkowskim:
    - uczniów i nauczycieli w edukacji szkolnej uczestniczących w projektach partnerskich szkół i działaniach na rzecz mobilności w ramach programu Comenius, jak określono w art. 18 ust. 1 lit. a) i b),
    - studentów lub absolwentów szkół wyższych uczestniczących w działaniach na rzecz mobilności studentów oraz w programach intensywnych w ramach programu Erasmus, jak określono w art. 22 ust. 1 lit. a) pkt (i) i (iv),

- nauczycieli szkół wyższych uczestniczących w działaniach na rzecz mobilności nauczycieli oraz pozostałego personelu w ramach programu Erasmus, jak określono w art. 22 ust. 1 lit. a) pkt (ii) i (iii),
  - ogólnej populacji oraz udziału w niej osób w wieku 15–35 lat uczestniczących w działaniach na rzecz mobilności, partnerstwa oraz wielostronnego projektu w ramach programu Leonardo da Vinci, jak określono w art. 26 ust. 1 lit. a), b) i c),
  - osób dorosłych uczestniczących w działaniach na rzecz mobilności oraz działaniach partnerskich w ramach programu Grundtvig, jak określono w art. 30 ust. 1 lit. a) i b);
- (ii) różnice w kosztach utrzymania w poszczególnych państwach członkowskich;
  - (iii) odległości pomiędzy stolicami państw członkowskich;
  - (iv) poziom zapotrzebowania lub wykorzystania danego działania w każdym państwie członkowskim.
- 1.2. Formuły te powinny być możliwie neutralne w stosunku do różnych systemów edukacji i szkoleń w państwach członkowskich.
- 1.3. Rozdysponowanymi w ten sposób środkami wspólnotowymi zarządzają agencje krajowe, o których mowa w art. 6 ust. 2 lit. b).
- 1.4. Komisja, działając we współpracy z państwami członkowskimi, podejmuje niezbędne kroki w celu wsparcia zrównoważonego uczestnictwa na poziomie wspólnotowym, krajowym i, gdzie stosowne, regionalnym, a także, w odpowiednich przypadkach, w obrębie poszczególnych dziedzin studiów. Środki przeznaczone na ten cel nie mogą przekraczać 5 % przyznanych na dany rok kwot na finansowanie każdego z przedmiotowych działań.
2. Wyznaczenie beneficjentów
- Niniejszym wyznacza się instytucje wymienione w art. 36 ust. 2 niniejszej decyzji jako beneficjentów dotacji w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” zgodnie z art. 168 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002.
- Jednostki krajowe tworzące sieć NARIC, sieć Eurydice, sieć Euroguidance, krajowe usługi wsparcia na rzecz działania eTwinning oraz krajowe centra Europass realizują program na poziomie krajowym zgodnie z postanowieniami art. 54 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 oraz art. 38 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002.
3. Rodzaje beneficjentów
- Zgodnie z art. 114 ust. 1 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 dotacje mogą być przyznawane osobom prawnym lub fizycznym. W przypadku osób fizycznych dotacje mogą mieć formę stypendium.
4. Dotacje według stawki ryczałtowej, skala kosztów jednostkowych i nagrody
- W przypadku działań, o których mowa w art. 5, można zastosować dotacje według stawki ryczałtowej lub skalę kosztów jednostkowych, jak określono w art. 181 ust. 1 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002.
- Stawki ryczałtowe mogą być stosowane do maksymalnej kwoty 25 000 EUR dla jednej dotacji. Mogą one zostać połączone do maksymalnej kwoty 100 000 EUR lub wykorzystane w połączeniu ze skalą kosztów jednostkowych.
- Komisja może postanowić o przyznawaniu nagród w stosunku do działań podjętych w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”.
5. Zamówienia publiczne
- W przypadku gdy realizacja działań wspieranych w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” wymaga od beneficjenta zastosowania procedur udzielania zamówień publicznych, stosuje się procedury dla zamówień o niskiej wartości, określone w art. 129 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002.

6. Umowy o partnerstwie

W przypadku gdy działania w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” są wspierane z dotacji opartych na umowach ramowych o partnerstwie zgodnie z art. 163 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002, takie partnerstwa mogą być wybrane i finansowane przez okres czterech lat oraz podlegać uproszczonej procedurze przedłużenia.

7. Instytucje lub organizacje publiczne oferujące możliwości kształcenia

Wszystkie szkoły i szkoły wyższe określone przez państwa członkowskie oraz wszystkie instytucje lub organizacje oferujące możliwości kształcenia, które uzyskiwały ponad 50 % swoich rocznych przychodów w ostatnich dwóch latach ze źródeł publicznych lub które są nadzorowane przez organy publiczne lub ich przedstawicieli, są uznawane przez Komisję za posiadające niezbędną zdolność finansową, zawodową i administracyjną w połączeniu z niezbędną stabilnością finansową do celu realizacji projektów w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”; od tych instytucji nie wymaga się przedstawiania dalszych dokumentów w celu dowiedzenia tych zdolności. Takie instytucje lub organizacje mogą zostać zwolnione z konieczności spełnienia wymogów kontroli zgodnie z art. 173 ust. 4 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002.

8. Organy realizujące cele w ogólnym interesie europejskim

W przypadku udzielania dotacji operacyjnych w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” na rzecz organów realizujących cele będące przedmiotem interesu europejskiego, jak określono w art. 162 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002, dotacje te zgodnie z art. 113 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 nie podlegają, przy przedłużeniu, zasadzie stopniowego zmniejszania.

9. Kompetencje i kwalifikacje zawodowe wnioskodawców

Komisja może postanowić zgodnie z art. 176 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002, że określone kategorie beneficjentów powinny posiadać kompetencje i kwalifikacje zawodowe wymagane do zrealizowania proponowanych działań lub programu pracy.

10. Uczestnictwo partnerów z państw trzecich

Partnerzy z państw trzecich mogą uczestniczyć w wielostronnych projektach, sieciach lub partnerstwach na warunkach określonych w art. 14 ust. 2 według uznania Komisji lub agencji krajowej. Decyzja w sprawie udzielenia wsparcia tym partnerom zależy od rodzaju korzyści dodatkowych na poziomie europejskim, jaka może wynikać z ich uczestnictwa w danym projekcie, sieci lub partnerstwie.

11. Minimalne przydziały środków

Z zastrzeżeniem art. 14 niniejszej decyzji, minimalne środki przeznaczone na szczegółowe programy sektorowe wynoszą w odniesieniu do koperty finansowej określonej w tym artykule:

Comenius 13 %

Erasmus 40 %

Leonardo da Vinci 25 %

Grundtvig 4 %.

12. Agencje krajowe

Pomoc finansowa Wspólnoty udzielana jest na wsparcie działań agencji krajowych ustanowionych bądź wyznaczonych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 6 ust. 2 lit. b).

Zgodnie z art. 38 ust. 1 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002, w państwach trzecich uczestniczących w programie „Uczenie się przez całe życie” na mocy art. 7 ust. 1 niniejszej decyzji zadania agencji krajowej mogą pełnić organy sektora publicznego bądź organy sektora prywatnego, które wykonują zadania władzy publicznej zgodnie z prawem danego państwa.

Zgodnie z zasadą proporcjonalności wymogi dotyczące certyfikacji i sprawozdawczości zostaną utrzymane na poziomie niezbędnego minimum.

13. Pomoc techniczna

Koperta finansowa programu „Uczenie się przez całe życie” może również objąć wydatki na działania przygotowawcze, a także monitoring, kontrolę, audyt i ocenę, które są bezpośrednio wymagane do realizacji programu oraz jego celów. Mogą one w szczególności obejmować analizy, spotkania, działania informacyjne, publikacje, wydatki na sieci informatyczne służące wymianie informacji oraz inne wydatki na pomoc techniczną i administracyjną, której może potrzebować Komisja w celu realizacji programu.

14. Postanowienia dotyczące zwalczania nadużyć finansowych

Decyzje Komisji podjęte na podstawie art. 9, a także wynikające z tego tytułu umowy i porozumienia oraz umowy z państwami trzecimi uczestniczącymi w programie powinny w szczególności zawierać postanowienia dotyczące nadzoru i kontroli finansowej ze strony Komisji (lub jej upoważnionych przedstawicieli), w tym Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), a także kontroli Trybunału Obrachunkowego, w tym – w razie potrzeby – kontroli na miejscu. Kontrole te mogą być przeprowadzane w agencjach krajowych, a w koniecznych przypadkach – również u odbiorców dotacji.

Beneficjenci dotacji operacyjnych przechowują i udostępniają do wglądu Komisji przez okres pięciu lat od dokonania ostatniej płatności wszelkie finansowe dokumenty, w tym sprawozdania z audytu finansowego dotyczące wydatków poniesionych w roku objętym dotacją. W razie potrzeby beneficjent dotacji zapewnia udostępnienie Komisji dokumentów znajdujących się w posiadaniu partnerów lub członków.

Komisja może przeprowadzić audyt w zakresie wykorzystania dotacji bezpośrednio przy pomocy swych pracowników lub za pośrednictwem jakiejkolwiek kompetentnej instytucji zewnętrznej przez nią wybranej. Takie kontrole mogą być przeprowadzane przez cały okres obowiązywania umowy oraz przez okres pięciu lat od daty wypłaty salda. W uzasadnionych przypadkach wyniki tych audytów mogą prowadzić do podjęcia przez Komisję decyzji o zwrocie dotacji.

Personel Komisji oraz personel zewnętrzny upoważniony przez Komisję posiadają stosowne prawo dostępu, w szczególności do biur beneficjentów oraz do wszelkich informacji, w tym w formie elektronicznej, wymaganych do przeprowadzenia kontroli.

Trybunał Obrachunkowy oraz OLAF dysponują tymi samymi prawami co Komisja, w szczególności w zakresie dostępu.

Ponadto Komisja może przeprowadzać kontrole i inspekcje na miejscu w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” zgodnie z rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami <sup>(1)</sup>.

W odniesieniu do działań wspólnotowych finansowanych w ramach niniejszej decyzji pojęcie nieprawidłowości, o którym mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich <sup>(2)</sup>, oznacza jakiegokolwiek naruszenie przepisów prawa wspólnotowego lub obowiązku umownego wynikające z działania lub zaniedbania ze strony podmiotu gospodarczego, które spowodowało lub mogło spowodować szkodę w ogólnym budżecie Wspólnot Europejskich lub w budżetach przez nie zarządzanych, w związku z nieuzasadnionym wydatkiem.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 292 z 15.11.1996, str. 2.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 312 z 23.12.1995, str. 1.